

การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วย
วิธีกระบวนการของเฮวินส์และวิธีสอนตามคู่มือครู

27 ก.พ. 2538

ปริญาพนธ์
ของ
ทิพาพร สุจาวี

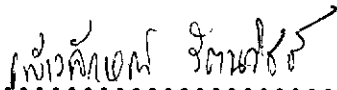
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

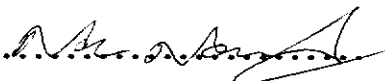
ตุลาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

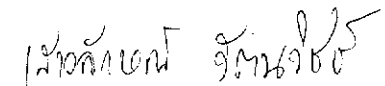
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

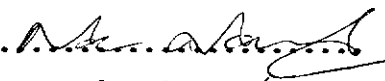
คณะกรรมการควบคุม

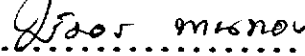
.... ประธาน
(รศ.ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

.... กรรมการ
(ดร. ดิลก ดิลกานนท์)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รศ.ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

.... กรรมการ
(ดร. ดิลก ดิลกานนท์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร. นังอร พานทอง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา นุลสุวรรณ)

วันที่ ...๖... เดือน ...พฤษภาคม... พ.ศ. 2537

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญาพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รศ.ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ ดร. บังอร พานทอง และ ดร. จิลก จิลกานนท์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความเมตตาที่อาจารย์ทุกท่านได้กรุณาให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือแนะนำ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขปริญญาพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. อาวี พันธมณี รศ. อังคณา สายยศ Miss Kiersten Faulkner อาจารย์ศรีมาลา จตุพร และ อาจารย์สุชาติ หล่อนกลาง ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณาจารย์โรงเรียนหนองพอกวิทยาที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนๆ เอกการมัธยมศึกษาทุกท่านโดยเฉพาะ กลุ่มการสนทนาภาษาอังกฤษที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจต่อผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดามารดาครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การศึกษาและความช่วยเหลือทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งนี้รวมถึง อาจารย์จำนงค์ อาศิริวัฒน์ ผู้ซึ่งเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักและความเอื้ออาทรต่อผู้วิจัยเสมอมา

ทิพาพร สุจारी

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน	17
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์..	52
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลความสามารถทางการเขียน	69
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์	87
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	102
	ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง	102
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	103
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	103
	การวิเคราะห์ข้อมูล	117
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	118

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	122
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	123
5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	125
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	125
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	125
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	125
การวิเคราะห์ข้อมูล	127
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	128
อภิปรายผล	128
ข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	150
ภาคผนวก ก	151
ภาคผนวก ข	214
ภาคผนวก ค	232
ประวัติย่อของผู้วิจัย	239

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ชนิดของสารที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน	19
2	องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจเรียงความ	81
3	เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ	86
4	องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจเรียงความ	108
5	แบบแผนการทดลอง	116
6	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความ สามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	123
7	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิด สร้างสรรค์ทางภาษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	124
8	คะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	233
9	คะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	234
10	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	235
11	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	236
12	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทาง การเขียนภาษาอังกฤษ	237
13	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัด ความคิดสร้างสรรค์ ทางภาษา	238

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิของกระบวนการเขียน.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การสื่อสารในปัจจุบัน การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากการเขียนเป็นการนำสัญลักษณ์หรือตัวอักษรมาจัดเรียงกันตามระเบียบวิธีภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด และข้อมูลต่าง ๆ ให้ผู้รับสารได้ทราบ แตนเจโล ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนว่า มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนสัญญาต่าง ๆ การจดบันทึก รายงาน จดหมายธุรกิจ จดหมายส่วนตัว ตลอดจนการเขียนความเรียง การเขียนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม ถือเป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดขึ้นซึ่งมีประโยชน์ในการฝึกให้ผู้เขียนได้ใช้เวลาคิดอย่างตรึกตรอง แล้วถ่ายทอดข้อมูลออกมาเป็นตัวอักษร (D'Angelo. 1980 : 4-5) และพวงเพ็ญ อินทรประวัตติ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเขียนไว้ว่า การเขียนนอกจากจะช่วยให้จดจำได้นานแล้ว ยังถือเป็นข้อมูลสำหรับอ้างอิงได้ด้วย (พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. 2522 : 50) นอกจากนี้ กิวอี้ ยังให้ทัศนะว่า แม้การเขียนจะเป็นทักษะที่ยุ่งยากแต่ก็เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ เพราะการเขียนจะช่วยเสริมแรงทักษะอื่นให้ดีขึ้น ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด และทักษะการอ่าน (Hughey. 1983 : 6)

จากความสำคัญดังกล่าว ทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะที่สังคมต้องการสูง จะเห็นได้จากผลงานวิจัยของ กัญจนา สินธวานนท์ และคนอื่น ๆ ซึ่งสำรวจความเห็นของหน่วยงานทั้งของรัฐบาลและเอกชน พบว่า มีอัตราการติดต่อได้ตอบทางหนังสือมากที่สุด (63.5%) เมื่อเทียบกับทักษะอื่น คือการติดต่อด้วยวาจา การแปลและการอ่านค้นคว้าเอกสาร (กัญจนา สินธวานนท์ และคนอื่น ๆ. 2523) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบิงอร์ สว่างวโรรส ที่ว่า การเขียนเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในบริษัทธุรกิจ (บิงอร์ สว่างวโรรส. 2526) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญและ เป็นที่ต้องการของสังคมและหน่วยงาน

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการเขียนของนักเรียนไทย ผู้วิจัยหลายท่านพบว่า นักเรียนไทยในระดับต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเขียน เกือบทุกด้าน เช่น การใช้ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค คำศัพท์ ลำนวน เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดคำ (อารี เฉยยศัพท์. 1983; นฤมล แสงพลอง. 1986; สกล เกิดผล. 2526) และผู้เรียนอาจประสบปัญหาในเรื่องการใช้ลีลาภาษา (Style) การเลือกใช้คำและเรียบเรียงข้อความให้ได้สำนวนตามที่ต้องการ ตลอดจนการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ (กุลยา เบญจนกาญจน์. 2521 : 3; รัตนาวดี โชติกนิช. 2528 : 52) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยหลายชิ้นระบุว่าความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีข้อบกพร่องในเรื่องไวยากรณ์ ลีลาการเขียน กลไกในการเขียนและคำศัพท์ (กุลสุมา มะนะสุนทร. 2518; อุไร แฉล้ม. 2522; ภัฏฐฉิน ฒ ปิ่น. 2522; วิไล ชิวเจริญกุล. 2523; อุษา กาญจนเสถียรย์และคนอื่น ๆ. 2525)

หากพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาในการเขียนของนักเรียน นอกเหนือจากความบกพร่องที่เกิดจากตัวผู้เรียนแล้ว สาเหตุที่สำคัญอีกสาเหตุหนึ่ง คือ กระบวนการสอนของครู ซึ่ง บำรุง ไตรรัตน์ และอรุณี วิริยะจิตรา ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้การฝึกทักษะทางการเขียนไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะครูใช้วิธีสอน โดยการอธิบายและบรรยายมากที่สุด นักเรียนมีส่วนร่วมน้อยมาก ทำให้ไม่ได้รับการฝึกอย่างจริงจัง (บำรุง ไตรรัตน์. 2524 : 124; อรุณี วิริยะจิตรา. 2532 : 110)

ฟลาวเออร์ได้เสนอแนวคิดในการสอนทักษะเขียนด้านองค์ประกอบของภาษาไว้ว่า นอกจากข้อจำกัดภายนอก คือ การใช้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ศัพท์ ลำนวนแล้ว ครูควรเน้นกระบวนการเขียนหรือกระบวนการในการใช้ความคิด สร้างข้อมูลในการเขียน (Flower. 1989 : 283 - 289) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เฮย์ส, พรินชาร์ด, ราฟาเอลและคณะที่ว่า การสอนเขียนที่เน้นกระบวนการทางความคิด จะส่งผลต่อความสามารถทางการเขียนเรียงความในระดับสูง (Hayes. 1987 : 162-178; Pritchard. 1987 : 51-67; Raphael and others. 1986 : 1-39)

นอกจากนี้ ชูเกียง ยังชี้ให้เห็นแนวคิดเกี่ยวกับการสอนว่า แต่เดิมนั้นการสอนเขียนให้ความสำคัญกับผลงานเขียน (Product) มากกว่ากระบวนการเขียน (Process) การเขียนจึงเป็นกิจกรรมในการบันทึกข้อมูลไปตามขั้นตอนและแผนการที่วางไว้ ผู้สอนจะเน้นที่ผลงานเขียนและประเมินค่างานเขียน (รสริน วรรณะภัก. 2531 ; อ้างอิงมาจาก Shuquiang. 1985 : 5)

แนวการสอนเขียนแบบเน้นผลงานเขียน (Writing as a Product) กับแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Writing as a Process) มีข้อแตกต่างอยู่ที่ขั้นตอนของการให้การตอบสนองต่องานเขียน การสอนเขียนแบบเน้นผลงาน จะให้ข้อมูลย้อนกลับพร้อมกับประเมินค่างานเขียนที่ผู้เรียนเขียนเสร็จ แต่การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการจะให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่องานเขียนในระหว่างกระบวนการเขียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสนทบทวน เพื่อแก้ไขใหม่ ต่อจากนั้นผู้สอนจึงประเมินผล การให้ข้อมูลย้อนกลับจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนมาก หากกระทำการระหว่างกระบวนการ มิใช่เมื่อการเขียนสิ้นสุดลง การตอบสนองในระหว่างกระบวนการ มีผลทางบวกต่อคุณภาพงานเขียนของผู้เรียน เพราะผู้เรียนมีโอกาสนแก้ไขจุดบกพร่อง เพื่อปรับปรุงงานเขียนให้ดีขึ้น (Krashen. 1984 : 11)

เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อน ต้องอาศัยความรู้ความสามารถหลายด้าน ผู้เขียนจึงมีปัญหากับการเขียนมากมายทั้ง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลาหลายปี แต่ความสามารถด้านการเขียนยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้สอนในการแสวงหา วิธีสอน เครื่องมือ ตลอดจนสื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน แนวทฤษฎีการสอนเขียนที่กำลังเป็นที่สนใจอยู่ในขณะนี้ คือ แนวทฤษฎีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) ซึ่งมีผู้วิจัยและทดลองใช้ทั้งในและต่างประเทศประสบผลสำเร็จหลายท่าน เช่น ซาเมล (Zamel. 1983; Raphael. 1986; Hayes. 1987; Rivers. 1989; นิมกันท์ เวสสะโกศล. 2533 และ ญอนมศรี เหลาหา. 2535) กล่าวคือ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านเนื้อหาการเรียบเรียง เนื้อความการใช้คำศัพท์ และเครื่องหมายวรรคตอน

จากการศึกษาวิธีการสอนหลาย ๆ วิธี ผู้วิจัยมีความคิดว่า วิธีการสอนเขียนด้วยกระบวนการเขียนของเฮวินส์ (Hewins Writing Process Method) จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษได้ดี เพราะวิธีการสอนเขียนด้วยกระบวนการเขียนของเฮวินส์ เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนข้อความต่อเนื่องอย่างเป็นธรรมชาติ โดยจัดให้มีขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เป็นขั้นที่เกิดขึ้นก่อนการเขียนแผนร่างครั้งแรก (First Draft) ในขั้นนี้ผู้เขียนจะได้ข้อมูลหรือแนวคิดเพื่อการเขียน โดยที่ผู้เขียนสามารถแสดงออกถึงความคิดของตนเอง แล้วผู้เขียนจะได้รับรู้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งมีทั้งข้อดี ข้อบกพร่องในงานเขียนของตน เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพงานเขียนและเขียนร่างใหม่อีกเป็นครั้งที่สอง

(Second Draft) เพื่อให้ผู้เขียนจะได้แลกเปลี่ยนงานกันอ่าน และพิจารณาแก้ไขจนเป็นที่พอใจ และขั้นสุดท้ายของกระบวนการเรียน คือ ขั้นประเมินคุณภาพของงานเขียน

จากการที่ผู้เรียนได้รับการฝึกตามกระบวนการสอนเขียนของเฮวินส์ ทำให้ผู้เรียนรู้จักลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง มองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความที่มีต่อกัน ไม่มองข้อมูลแบบแยก สามารถเขียนเรื่องราวได้ด้วยตัวเองและแสดงออกถึงความคิดของผู้เขียนตลอดจนจินตนาการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ซึ่งกิลฟอร์ด กล่าวว่า "ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมอง ในการคิดหลายทิศทาง ซึ่งมีองค์ประกอบของความสามารถในการคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความสามารถในการแต่งเติมและให้คำอธิบายใหม่ ที่เป็นการคิดตามหลักการและเหตุผล" (อารี รังสินนท์. 2527 : 61; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1967 : 138) ดังนั้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่บุคคลในสังคมเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมยิ่ง ดังคำกล่าวของเกล และสตอร์ม ที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวของบุคคล ซึ่งมีมากน้อยไม่เท่ากัน (อารี รังสินนท์. 2523 : 1-2; อ้างอิงมาจาก Gale. 1961 and Storm. 1963) และคุณลักษณะนี้สามารถพัฒนาส่งเสริมให้เพิ่มพูนได้ด้วยการสอน และปฏิบัติให้ถูกวิธี (Torrance. 1965)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนด้วยวิธีการบวนการเขียนของเฮวินส์ เปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู เพื่อจะได้ทราบว่า การสอนสองวิธีนี้ จะส่งผลต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนเขียนภาษาอังกฤษต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์และตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์และตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้จะช่วยให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใช้เป็นแนวทางในการเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนทักษะการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 2 (อ 012) จำนวน 4 ห้องเรียน ที่จัดนักเรียนโดยคละนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน รวมนักเรียน 160 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 2 ห้องเรียน จำนวน 76 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียนกลุ่มประชากร 4 ห้องเรียน แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 38 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่มีคำศัพท์ ไวยากรณ์ ที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกับเนื้อหาในหนังสือ Odyssey Book IV (อ 012) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 2 ซึ่งมีเนื้อหา 3 ประเภท คือ

1. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
2. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
3. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)

4. ระยะเวลาในการทดลอง

กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใช้เวลาทดลอง 24 คาบ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์

5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอนซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

5.1.1 การสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์

5.1.2 การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร ได้แก่

5.2.1 ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ

5.2.2 ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ หมายถึง การสอนที่มุ่งเน้นกระบวนการในการคิดค้นหาข้อมูล (Act of Discovery) เพื่อการเขียน โดยผ่านกระบวนการในการค้นหา การพัฒนาและเรียบเรียงข้อมูลจากความคิด กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้ เป็นไปอย่างธรรมชาติ โดยจัดกระบวนการเป็นขั้นตอนตามวิธีการของเฮวินส์ (Hewins. 1986 : 219-223) ดังนี้

1. ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เป็นขั้นของการปูพื้นฐานการเขียนของนักเรียนโดยให้ความรู้เกี่ยวกับ คำศัพท์ แนวคิด สำนวนต่าง ๆ ด้วยการใช้วิธีระดมพลังสมอง 3 วิธี โดยจะเลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของงานเขียน คือ

1.1 ครูตั้งประเด็น (Topic) หรือ ถามคำถามให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบหาคำศัพท์ และหาแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องหรือคำถามนั้น ๆ ครูทำหน้าที่บันทึก คำศัพท์ และแนวคิดนั้น ๆ ลงบนกระดานดำพร้อมทั้งคอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแก่ผู้เรียน

1.2 ครูนำเรื่องสั้น ๆ หรือบทสรุปของเรื่องมาให้ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้เดาว่ารายละเอียดของเรื่องจะเป็นอย่างไร และจะจบลงอย่างไร โดยครูใช้วิธีตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ แนวคิดของนักเรียนจะได้จากการเดา และจินตนาการเรื่องนั้น ๆ แล้วครูหรือนักเรียนช่วยกันจดบันทึกคำศัพท์ลงบนกระดานดำ

1.3 ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ สไลด์ หรือวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันบรรยายรูปภาพ สไลด์ หรือเรื่องที่ดูในวิดีโอ นั้น ครูจดบันทึกคำศัพท์ชื่อของข้อมูลที่สำคัญบางอย่าง เช่น วันที่ สถานที่ ลงบนกระดานดำ

2. ขั้นการเขียนร่างครั้งที่ 1 (First Draft)

1. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากขั้นตอนที่ 1 มาเขียนโดยนักเรียนสามารถหาคำศัพท์ หรือเพิ่มเติมเรื่องราวของตนเอง ได้ตามความเหมาะสม

2. นักเรียนอ่านงานเขียนของตนเองแล้วจดคำศัพท์หรือแนวคิดที่ไม่สามารถเขียนเป็นภาษาอังกฤษได้

3. ครู และนักเรียนช่วยกันให้ความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ

4. นักเรียนปรับปรุงงานเขียนของตัวเอง

3. ขั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

1. ครูให้นักเรียน 2-3 คน อ่านงานเขียนของตนเองให้นักเรียนทั้งชั้นฟังแล้วครูและเพื่อน ๆ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับด้านเนื้อหาที่เขียน

2. ครูแสดงผลงานเขียนของครูโดยการฉายบนแผ่นใส แล้วอ่านให้นักเรียนฟัง

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คนแล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนงานเขียนกันอ่านพร้อมทั้งวิจารณ์งานเขียนที่อ่านด้วย

4. ขั้นเขียนร่างครั้งที่ 2 (Second Draft)

นักเรียนปรับปรุงแก้ไขงานเขียนโดยใช้ข้อมูลการวิจารณ์จากครูและเพื่อน

5. ขั้นการอ่านตรวจแก้ไข (Proofreading)

นักเรียนอ่านทบทวนและตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยตัวเอง โดยครูจะเป็นผู้ออกกฎเกณฑ์การตรวจซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะงานเขียนแต่ละครั้งแล้วให้เพื่อนนักเรียนช่วยตรวจ

6. การเขียนครั้งสุดท้าย (Final Draft)

นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ครูและเพื่อนเสนอแนะ แล้วครูให้นักเรียนอ่านงานเขียนของตนเองให้เพื่อนฟัง และแสดงผลงานของนักเรียนไว้บนป้ายประกาศ

2. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนตามแผนการสอนโดยให้นักเรียนได้รับการฝึกเขียนตามขั้นตอนการเรียนรู้การสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา โดยใช้เนื้อหาในกลุ่มทดลอง ครูจะดำเนินการสอนตามลำดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจหลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การใช้รูปภาพ การสร้างสถานการณ์ และใช้อุปกรณ์ที่น่าสนใจ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะเขียน

2. แจ้งจุดประสงค์

ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้รับอะไรในการเรียนและนักเรียนจะได้มีการพัฒนาทางด้านพฤติกรรม การเขียนอย่างไรบ้าง หลังจากเรียนในคาบนั้น ๆ แล้ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

ครูทบทวนความรู้เดิมโดยการใช้คำถาม หรือแสดงรูปภาพอุปกรณ์และสถานการณ์ เพื่อถามนักเรียนเป็นการทบทวนในเรื่องคำศัพท์ ส่วนและโครงสร้างไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน

4. เสนอบทเรียนใหม่

ครูสอนคำศัพท์ ส่วน โครงสร้างไวยากรณ์ โดยการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ และการสร้างสถานการณ์ในการอธิบาย ให้ตัวอย่าง การซักถามเพื่อเป็นการให้ความรู้ใหม่ที่จะใช้ในการเขียน

5. ให้แนวการเรียนรู้

ครูบอกแนวทางให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตัวเอง โดยครูอาจแนะวิธีทำกิจกรรมถามคำถามเป็นการนำทางให้ผู้เรียน

6. ลงมือปฏิบัติการเขียน

นักเรียนเขียนโดยนำแนวคิด เนื้อหา ศัพท์ ส่วน โครงสร้างไวยากรณ์ ที่ได้จากการทำกิจกรรมขั้นที่ 5 มาเรียบเรียงเป็นงานเขียน

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

ครูตรวจผลงานเขียนของนักเรียน แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการใช้คำชมเชยและแก้ไขข้อบกพร่อง

8. ประเมินผล

ครูประเมินผลได้จากการตรวจงานเขียนของนักเรียน และพัฒนาการทางการเขียนของนักเรียนแต่ละคน ตามงานที่ครูให้ปฏิบัติ

9. ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมหรือเล่นเกม

3. ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาสำหรับการเขียนได้ถูกต้องตามความนิยมของเจ้าของภาษาทั้งในด้านการลำดับความ การแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ การใช้ภาษาไวยากรณ์ และตัวสะกดถูกต้อง รวมทั้งมีความสมบูรณ์ของการเขียน ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและหาคุณภาพแล้ว

4. ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หมายถึง ความสามารถภายในตัวนักเรียนในเรื่องภาษาที่แสดงออกในเรื่องความคิดหลายแง่หลายมุม ในการตั้งคำถาม การเดาหาสาเหตุ การเดาผลที่จะเกิดขึ้นตามมา ความสามารถต่าง ๆ เหล่านี้วัดออกมาเป็นคะแนน ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่ม ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกิลฟอร์ด (Guilford. 1967)

4.1 ความคล่องในการคิด (Fluency) หมายถึง ความสามารถที่จะคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็วและมีจำนวนคำตอบในปริมาณที่มากในเวลาจำกัด

4.2 ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) หมายถึง ความสามารถที่จะคิดคำตอบ หรือ แก้ปัญหาได้หลาย ๆ แนวทาง

4.3 ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความสามารถในการค้นหาคำตอบใหม่ ๆ หรือวิธีแปลก ๆ ที่แตกต่างออกไปจากคนอื่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
 - 1.1 ความหมายของการเขียน
 - 1.2 ความสามารถในการเขียน
 - 1.3 องค์ประกอบของการเขียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
 - 2.1 หลักและข้อพิจารณาเกี่ยวกับการสอนเขียน
 - 2.2 วิธีสอนเขียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนต่างชาติ
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนด้วยวิธีการบวนการเขียนของเฮวินส์
 - 3.1 ความเป็นมา
 - 3.2 ลักษณะการสอนเขียน
 - 3.3 ขั้นตอนการสอนเขียนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์
 - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทฤษฎีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลความสามารถทางการเขียน
 - 4.1 การสร้างแบบทดสอบ
 - 4.2 การตรวจงานเขียน
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
 - 5.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์
 - 5.2 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง
 - 5.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

- 5.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของวัยรุ่น
- 5.5 เทคนิคการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของวัยรุ่น
- 5.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

1.1 ความหมายของการเขียน

โอลิวา (Oliva. 1969 : 157) ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนหมายถึง การเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยคต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ข้อความมีความหมาย ใช้อธิบายเรื่องราวและข้อคิดเห็นต่าง ๆ

เออร์มเชอร์ (Irmischer. 1881 : 4-5) ได้กล่าวถึงการเขียนว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อความหมายและยังสะท้อนให้เห็นความคิด ประสบการณ์ ความรู้สึกของผู้เขียน

เมอร์เรย์ (Murray. 1982 : 11) กล่าวถึงการเขียนว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้กระตุ้นให้เกิดกระบวนการทางความคิดและถ่ายทอดเป็นตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่างชัดเจน

ดันแคน (Duncan. 1985 : 3-4) ได้กล่าวถึงการเขียนว่า เป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะในทักษะการสื่อสารนั้นทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สามารถผลิตข้อมูลหรือข้อความได้สะดวกมากกว่าทักษะพูด เพราะผู้เขียนสามารถใช้เวลาในการค้นหา สร้าง และเรียบเรียงข้อมูลได้นานกว่าทักษะพูดและยังสามารถตรวจทานแก้ไขสิ่งที่เขียนได้อีก

ชินห์ (Shinh. 1986 : 121) ได้กล่าวถึงการเขียนว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด สำหรับการศึกษาในระดับสูง เช่น การเขียนข้อสอบบรรยายความสั้น ๆ (Short Essay Test) การเขียนย่อความ (Summaries) การเขียนวิจารณ์ (Criticism) และการเขียนรายงานการวิจัย (Research Reports) เพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนและได้ศึกษาค้นคว้า นอกจากนี้ทักษะการเขียนยังเป็นทักษะที่สำคัญที่ต้องใช้ควบคู่กับทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการอ่าน การฟัง และการพูดอีกด้วย

บุษศิริ ผ่องอักษร (2524 : 42) ได้กล่าวถึงการเขียนภาษาอังกฤษว่า เป็นทักษะที่ต้องสอนอย่างมีแบบแผนและเป็นขั้นตอน การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้โครงสร้าง

ไวยากรณ์ คำศัพท์ และสำนวน ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะมีความสามารถในการเขียน เรียงความได้ด้วย ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้เรียบเรียงความคิดต่าง ๆ เพื่อประกอบกันเป็น เนื้อหาที่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเจ้าของภาษา

จากความหมายเกี่ยวกับการเขียนดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การเขียน คือ การถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นรับทราบโดยใช้สัญลักษณ์ตัวอักษร นอกจากนี้ยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและ กระตุ้นกระบวนการทางความคิดในการเรียบเรียงประโยคจนได้ข้อความที่สื่อความได้อย่างชัดเจน และสมบูรณ์

1.2 ความสามารถในการเขียน

รสนัน วรรณะภักดิ์ (2531 : 18) เสนอว่า การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการ เขียนได้นั้น จะต้องมีความรู้ความสามารถในหลักสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านความรู้เนื้อหาของภาษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโครงสร้างทางไวยากรณ์ คำศัพท์ สำนวน การสะกดคำ เครื่องหมาย ต่าง ๆ และรูปแบบทางภาษา ด้านที่สอง คือ ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อ สื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และตรงตามวัตถุประสงค์

วาเลต์ (Valette. 1977 : 131) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนไว้ว่า ความสามารถในการเขียน เป็นความสามารถที่ผู้เขียนต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและเต็มที่ในการ เขียนอธิบายสิ่งหนึ่งสิ่งใด ให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ เพราะผู้เขียนไม่มี โอกาสให้คำอธิบายข้อสงสัยแก่ผู้อ่านได้ในทันทีทันใด ซึ่งผิดกับความสามารถในการฟังหรือการอ่าน ที่ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะได้รับฟังและเห็นข้อความจากผู้อื่น จึงมีบทบาทเพียงแต่ตีความหรือวิเคราะห์ว่า ตนเองกำลังได้ยินหรืออ่านอะไร ส่วนในการพูด ผู้พูดสามารถแสดงความคิดความรู้สึกของตนเอง และมีโอกาสให้คำอธิบายสอดคล้องกันในบทสนทนาได้

ฮีตัน (Heaton. 1977 : 53-54) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนว่า ผู้ที่จะ เขียนได้ต้องมีพื้นฐานในด้านการฟัง การพูด และการอ่านมาก่อน นอกจากนี้ผู้เขียนยังต้องมีความ รู้ความสามารถทางด้านการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎหมายไวยากรณ์ สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับ บุคคล สถานการณ์ และต้องมีความรู้ ความสามารถด้านลีลาการเขียน คือสามารถที่จะเลือกใช้ โวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะตัวสำหรับผู้เขียนเอง ผู้เขียนต้องมีความรู้ความสามารถด้าน

กลไกการเขียน คือ สะกดคำ ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ตัวพิมพ์ใหญ่ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง และสิ่งสำคัญ คือ ผู้เขียนต้องมีความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดตามจินตนาการของตนออกมาให้ผู้อ่านรับรู้

ไวท์ (White. 1980 : 6) พูดถึงความสามารถในการเขียนว่า ครอบคลุมมากกว่า การสร้างประโยคอย่างเดี่ยว ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการเรียงลำดับ ประโยค ให้เชื่อมโยงกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และสมเหตุสมผล เขียนได้เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ของผู้เขียน สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ สื่อสารในสิ่งที่ต้องการได้ การเขียนต้อง ชัดเจนไม่คลุมเครือ ความสามารถในการเขียนจะต้องประกอบด้วย ความถูกต้องของภาษา (Correction of Form) ความเหมาะสมของภาษา (Appropriateness of Style) และ เอกภาพของเรื่อง (Unity of Theme and Topic)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำ ประโยค เข้าด้วยกัน อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค ของภาษาและกลไกการเขียนที่สำคัญที่สุด คือ สามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้อง ชัดเจนและตรงกันกับผู้เขียน

1.3 องค์ประกอบของการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยุ่งยากและมีกระบวนการที่ซับซ้อน ต้องอาศัยองค์ประกอบ หลายประการร่วมกัน จึงจะสามารถเขียนได้ถูกต้องและชัดเจน มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาได้ กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนดังนี้

ลาโด (Lado. 1964 : 248) กล่าวถึงการเขียนภาษาต่างประเทศว่า ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในเรื่องลักษณะและองค์ประกอบของภาษานั้น ๆ รวมทั้งสัญลักษณ์ที่ใช้ในภาษาดังกล่าว เสียก่อน องค์ประกอบที่สำคัญของภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนจะต้องใช้ในการเขียนได้แก่ โครงสร้างทางไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น

แฮร์ริส (Harris. 1969 : 68-69) กล่าวว่า การเขียนที่ดี ต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ สำคัญ 5 ประการ ต่อไปนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่จะใช้ในการเขียน ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดที่ถ่ายทอดออกมา
2. รูปแบบ (Form) ได้แก่ การเรียบเรียงถ้อยคำ จัดลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน
3. ไวยากรณ์หรือหลักภาษา (Grammar) ได้แก่ ความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์มาเขียนประโยคที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้
4. สีสภาษา (Style) ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารต่าง ๆ ในการเขียน เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน ตลอดจนอารมณ์และอรรถรส (Tone and Flavor) ในข้อความที่เขียน
5. กลไกในการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษา เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง และการเขียนขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่ ให้ถูกต้องตามแบบแผนของภาษานั้น ๆ

พินคาส (Pincas. 1982 : 25-70) มีความเห็นว่า ทักษะการเขียนประกอบด้วยทักษะ 3 กลุ่ม คือ

1. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ประกอบด้วย
 - 1.1 การสื่อสารระหว่างมนุษย์ ในขั้นแรกนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่ามนุษย์สามารถสื่อสารได้ด้วยการเขียนแบบต่าง ๆ
 - 1.2 การเลือกเนื้อหา เป็นการอธิบายให้เห็นว่าเนื้อหาที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร การเลือกใช้รูปแบบภาษาหรือรูปแบบการเขียนย่อมต้องสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร
 - 1.3 การนำเสนอข้อคิดเห็น การเสนอความคิดอย่างกระจ่างชัดเจนย่อมเกี่ยวข้องกับรูปแบบการนำเสนอแต่ละแบบ เช่น การบรรยาย การอธิบายกระบวนการ การเล่าเหตุการณ์ การให้เหตุผล เป็นต้น
2. ทักษะการเขียนเรียงความ (Composition Skills) ประกอบด้วย
 - 2.1 การสร้างประโยค การเขียนในที่นี้ คือ การนำเสนอความรู้สึกนึกคิด

โดยเรียบเรียงออกมาเป็นประโยค ต่อมาจึงนำประโยคมาเรียบเรียงเป็นย่อหน้า และความเรียงตามลำดับ ดังนั้น การเขียนความเรียงจึงต้องเริ่มที่การเขียนประโยค ซึ่งผู้เขียนต้องมีความรู้เรื่องโครงสร้างประโยค จนกระทั่งสามารถสร้างประโยคได้

2.2 การเรียบเรียงย่อหน้า คือ กลุ่มประโยคที่มีความสัมพันธ์กันและถูกจัดเรียงอย่างมีระเบียบ เพราะฉะนั้นในการเขียนย่อหน้าผู้เขียนต้องมีทักษะในการเรียบเรียงประโยคให้เป็นย่อหน้าที่ถูกต้องตามรูปแบบ ซึ่งผู้อ่านสามารถติดตามการนำเสนอข้อคิดเห็นของผู้เขียนได้

2.3 การใช้ตัวเชื่อมต่าง ๆ (Linking Devices) การเรียบเรียงประโยคเป็นย่อหน้าที่ช่วยให้ผู้อ่านติดตามการนำเสนอได้นั้น จำเป็นต้องใช้ตัวเชื่อมต่าง ๆ ทำหน้าที่โยงประโยคหรือย่อหน้าเข้าด้วยกัน งานเขียนที่ขาดตัวเชื่อมย่อมเป็นงานที่ไม่เป็นที่ยอมรับและไม่สามารถสื่อความหมายได้

3. ทักษะเกี่ยวกับลีลาการเขียน (Style) ประกอบด้วย

3.1 การเขียนรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การเล่าเหตุการณ์ (Narrative) การบรรยาย (Descriptive) การอธิบาย (Expository) และการโต้แย้ง (Argument) รูปแบบของการเขียนจะแตกต่างกันตามข้อมูลที่นำเสนอ อาทิเช่น เมื่อผู้เขียนต้องการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รูปแบบที่เหมาะสมก็คือ การเขียนเชิงเล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการเสนอเหตุการณ์ตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น

3.2 ระดับของภาษาเชิงพิธีการและไม่พิธีการ (Formality) ผู้เขียนต้องรู้จักเลือกใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับผู้อ่าน และจุดมุ่งหมายของการเขียน

3.3 การสร้างอารมณ์ในงานเขียน (Emotive Tone) เป็นความสามารถของผู้เขียนที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตาม

เบเคอร์ (Baker. 1971 : 1) มีความเห็นว่าการเขียนจะต้องประกอบด้วย ความรู้ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ และการใช้ภาษา

ฮีตัน (Heaton. 1975 : 138-139) กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นและสำคัญในการเขียนไว้ 4 ประการ คือ

1. ทักษะทางไวยากรณ์ (Grammatical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ และโครงสร้างประโยค

2. ทักษะลีลาภาษา (Stylistical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเลือกใช้ประโยคหลาย ๆ แบบ และใช้สำนวนโวหารต่าง ๆ ในการเขียนทำให้เกิดอรรถรส

3. ทักษะทางกลไก (Mechanic Skills) ได้แก่ ความสามารถในการใช้แบบแผนทางภาษาได้ถูกต้องแม่นยำ เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำ

4. ทักษะทางการเลือกข้อความที่เหมาะสม (Judgement Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเลือกข้อความได้เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ ตลอดจนความสามารถในการจัดลำดับเรื่องราวให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ฟลาวเวอร์ (Flower. 1989 : 283-289) ได้สรุป องค์ประกอบที่สำคัญต่อการเขียนเรียงความไว้ 3 องค์ประกอบ คือ

1. ลักษณะงานเขียนซึ่งรวมถึงข้อจำกัดภายนอก ได้แก่ การใช้กฎเกณฑ์ในการเขียน
 2. ความรู้ความจำของผู้เขียนที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการเขียน
 3. กระบวนการเขียนหรือกระบวนการในการใช้ความคิดเพื่อสร้างข้อมูลในการเขียน
- ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นกระบวนการในการเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ ให้สัมพันธ์และเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน

สรุปได้ว่า การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถด้านการเขียนนั้นต้องประกอบด้วย ความสามารถในหลักสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความรู้เรื่ององค์ประกอบของภาษา ที่ผู้เรียนจะใช้ในการเขียน เช่น โครงสร้างทางไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน ลีลาภาษา และกลไกในการเขียน
2. เนื้อหาสาระที่จะใช้ในการเขียน ตลอดจนความรู้สึกลึกซึ้งที่จะถ่ายทอดออกมา
3. กระบวนการเขียน เป็นการทำกิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลงาน

ฉะนั้น ในการสอนเขียนจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทั้ง 3 ด้านนี้ เพื่อการเรียนการสอนจะได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน

2.1 หลักและข้อพิจารณาเกี่ยวกับการสอนทักษะเขียน

2.1.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการสอนเขียน

ถึงแม้ว่าการเขียนเป็นทักษะการแสดงออก (Productive Skill) เหมือนกับทักษะพูด แต่ก็มีลักษณะที่แตกต่างกันอยู่หลายประการ (Raimes. 1983 : 4-5) คือ

1. การเรียนการพูดนั้นเรียนได้จากบ้าน แต่การเรียนการเขียนนั้นมักจะเรียนอย่างเป็นเรื่องเป็นราวกันที่โรงเรียน
2. ภาษาพูดมีความแตกต่างกันตามลักษณะของบุคคล กลุ่มคนหรือสังคม แต่ภาษาเขียนจะต้องมีความถูกต้องทางไวยากรณ์เป็นหลัก
3. ผู้พูดใช้เสียงสูงต่ำ หนักเบา และจังหวะตลอดจนสีหน้าท่าทางในการถ่ายทอดความคิด ส่วนผู้เขียนจะเรียบเรียงตัวอักษรเพื่อการแสดงออกทางการสื่อสาร
4. ผู้พูดใช้การหยุด และเสียงสูงต่ำในประโยค แต่ผู้เขียนใช้เครื่องหมายวรรคตอน
5. ผู้พูดใช้การเปล่งเสียง แต่ผู้เขียนใช้การสะกดคำ
6. ผู้พูด พูดได้โดยไม่ต้องเตรียมตัว แต่ผู้เขียนต้องเตรียมตัว ตรวจทานและแก้ไขจนพอใจได้
7. ผู้พูด พูดกับผู้ฟังซึ่งอยู่ตรงหน้า ซึ่งผู้ฟังอาจแสดงออกด้วยการรับคำแสดงความสงสัยหรือขัดจังหวะ หรือซักถามระหว่างการฟังได้ แต่ผู้อ่านไม่มีโอกาสทำอย่างนั้นได้ ผู้เขียนจึงต้องถ่ายทอดข้อมูลให้น่าสนใจและถูกต้องเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้อ่านข้อเขียนนั้น ๆ ไปจนจบ
8. ภาษาพูดใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการและซ้ำความไปมาได้ แต่การเขียนใช้ภาษาที่เป็นทางการและมีความสมบูรณ์ในตัวเองมากกว่า
9. ผู้พูดจะใช้ประโยคง่าย ๆ เชื่อมโดย and และ but แต่ผู้เขียนใช้ประโยคที่ซับซ้อน โดยมีคำเชื่อมที่ยากขึ้น เช่น however, who และ in addition เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ด้วย คือ

1. ผู้เรียนควรคุ้นเคยกับรูปแบบภาษาเขียนหลาย ๆ แบบ ทั้งนี้ถ้าผู้เรียนเห็นแต่บทสนทนาหรือการเขียนแบบเล่าเรื่อง ผู้เรียนก็ไม่สามารถเขียนจดหมายหรือรายงานได้ ดังนั้น

จึงควรอธิบายรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบเล่าเรื่อง (Narrative) แบบบรรยาย (Descriptive) เป็นต้น

2. ผู้เรียนจะต้องทราบว่ากลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนมีอะไรบ้าง เช่น การเขียนตัวอักษร กฎการเรียงเรียงประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำสัมพันธ์ความ (Discourse Markers) ต่าง ๆ เป็นต้น

3. ผู้เรียนควรได้เขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องในชีวิตจริง เพื่อจะช่วยให้เกิดแรงจูงใจและเห็นความสำคัญที่จะเขียนเพราะจะต้องใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4. ผู้สอนจะต้องตระหนักในหลักการที่ว่า การเขียน คือ การเขียนข้อเขียนที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ไม่ใช่เขียนแต่เพียงประโยคเดียว ๆ เท่านั้น ผู้เขียนจะต้องเขียนเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนและผู้อ่าน

5. ผู้สอนควรเปลี่ยนบทบาทจากผู้ชี้ข้อผิดและผู้ตรวจสอบมาเป็นผู้อ่าน และช่วยวิจารณ์ฉบับร่าง ของผู้เขียนแทน และเปลี่ยนลักษณะการทำงานระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนตัวต่อตัวมาเป็นผู้สอนและผู้เรียนหลาย ๆ คน และผู้เรียนกับผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานด้วยตนเอง

ในการสื่อสารจริงส่วนมากจะมีความสามารถในการผลิตสารต่ำกว่าความสามารถในการรับสาร ดังนั้นในการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ควรให้ผู้เรียนผลิตสารในรูปแบบของสารที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน เพื่อที่ผู้เรียนจะได้นำมาเรียนรู้ในชั้นเรียนตนไปใช้จริงนอกชั้นเรียนได้

ชนิดของสารที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียนภาษา เพื่อให้มีความสามารถใช้ภาษาในระดับปานกลาง มีดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ชนิดของสารที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน

ชนิดของสารที่ใช้ในการเขียน	ชนิดของสารที่ใช้ในการวาด
- เขียนแผนภูมิ ตาราง - เขียนโน้ตย่อ - การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ - เช่น แบบสอบถาม ใบสมัคร - งาน ใบสมัครเรียนต่อ - เขียนบันทึกข้อความ - เขียนจดหมายส่วนตัว - จดหมายธุรกิจง่าย ๆ - เขียนโทรเลข โทรสาร - เขียนโฆษณาต่าง ๆ - เขียนคำสั่ง วิธีดำเนินการ - เขียนสรุป - เขียนเรื่องเล่าง่าย ๆ	- การวาดแบบเผชิญหน้ากัน - การวาดทางโทรศัพท์ - การกล่าวรายงานสรุป - การแสดงความคิดเห็นทั้ง - เชิงเห็นด้วยและโต้แย้ง

2.1.2 หลักการสอนเขียน

โครล (Kroll. 1984 : 258-260) ได้เน้นหลักการสอนเขียนไว้ 5 ประการดังนี้

1. ให้ความสำคัญต่อกระบวนการในการพัฒนาความคิด (Cognitive Development) โดยเน้นชั้นการเขียน 3 ชั้นดังนี้

1.1 ชั้นก่อนการเขียน เป็นชั้นการใช้กิจกรรมในการค้นหาข้อมูลที่จะเขียน

1.2 ขั้นรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นเลือกข้อมูลที่ต้องการเขียน และลงมือเขียนงานร่างก่อนงานเขียนจริง

1.3 ขั้นตรวจทานแก้ไข และประเมินผลการเขียน

ขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นนี้ดำเนินไปอย่างสัมพันธ์กัน การทบทวนแก้ไขสามารถปรากฏได้ตลอดกระบวนการ การวางแผนการเขียนจะมีลักษณะยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของเนื้อความ

2. เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ตลอดจนการอ่านและการประเมินงานเขียนของเพื่อนนักเรียนในห้องเรียน ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการในการเรียนรู้และพัฒนาความคิดและประสบการณ์ นอกจากนี้ยังฝึกให้นักเรียนได้คำนึงถึงผู้อ่านในขณะที่ยื่น ลักษณะงานเขียนจึงอยู่ในรูปของการสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ไม่ใช่งานเขียนที่เขียนให้ครูประเมิน

3. ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการเขียน โดยเน้นการเรียนรู้ (Learning) มากกว่าการสอน (Teaching) โดยมีความเชื่อพื้นฐานตามทฤษฎีการพัฒนาความคิดว่า เมื่อนักเรียนเต็มใจที่จะเขียน นักเรียนสามารถเขียนได้ดีกว่าที่ครูกำหนดให้เขียน เพราะนักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ได้ตามต้องการซึ่งจะพัฒนาไปสู่ความคิดความจำใหม่ที่จะนำมาใช้ในการเขียนครั้งต่อไป

4. ให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภาษา (Language Facility) เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถผลิตประโยคที่สื่อความได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ แทนการสอนเพื่อเน้นความถูกต้องของการใช้ภาษา

5. ให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดว่าเป็นสิ่งที่ปกติที่สามารถเกิดขึ้นได้ โดยไม่ถือว่าสิ่งที่นักเรียนเขียนผิดเป็นสิ่งที่ห้ามปรากฏในงานเขียน เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการเขียน คือ ให้นักเรียนสามารถเขียนถ่ายทอดหรือ สื่อความได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ จึงนับเป็นการช่วยลดความกังวลในการเขียน ทำให้ไม่มีอุปสรรคต่อการพัฒนากระบวนการในการสร้างความคิด (Thinking Process)

2.2 วิธีสอนการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนต่างชาติ

การสอนเขียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนต่างชาติ ได้ปฏิบัติสืบกันมาเป็นเวลานาน โดยมีทฤษฎีและแนวคิดที่ทำให้เกิดวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่เชื่อว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามแนวคิดพื้นฐาน กล่าวคือ

กลุ่มที่ 1 วิธีสอนแบบเดิมหรือแบบเน้นผลงาน (Traditional Approach)

เป็นวิธีการสอนที่เน้นความถูกต้องของผลงานเขียน เพราะฉะนั้น จึงเป็นวิธีสอนที่มีการควบคุม ให้ผู้เรียนฝึกหัดเป็นขั้นตอน โดยเริ่มด้วยการควบคุมอย่างเต็มที่ เช่น การเขียนเลียนแบบตัวอย่าง และการเขียนตามคำบอก ต่อไปก็ให้ผู้เขียน ใช้ความสามารถของตนเอง เช่น การเขียนจากโครงร่างที่กำหนดให้ และตามด้วยการเขียนโดยอิสระซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนเองโดยปราศจากข้อแนะนำ

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ในยุคนี้ใช้การเขียนเพื่อฝึกเขียนรูปประโยคที่ได้เรียนมาในเรื่องไวยากรณ์ การเขียนจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนไวยากรณ์ วิธีการสอนแบบนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียนเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา ผู้ที่เสนอขั้นตอนการสอนตามแนวคิดดังกล่าวมีดังนี้

ริเวอร์ส (Rivers. 1972 : 245-255) เชื่อว่าการสอนให้นักเรียนเขียนภาษาต่างประเทศนั้น ต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 : การเลียนแบบ (Copying)

ในขั้นแรกนี้เป็นการให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาใหม่ โดยให้เขียนลอกตามตัวอย่าง การเขียนเลียนแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนมุ่งสนใจในความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศที่เรียนกับภาษาแม่ของตน ตัวอย่างที่นำมาให้ผู้เรียนเขียนตามนี้ควรจะเป็นสิ่งที่ได้เรียนแล้วโดยการพูดหรือการอ่าน การคัดลอกตัวอย่างนี้อาจให้ทำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนจำได้ ซึ่งจะมีประโยชน์ในด้านการสะกดคำ ในการเรียนการสอนขั้นแรกนี้จะต้องมุ่งเน้นที่ความถูกต้องในการเลียนแบบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสังเกตในรายละเอียด ตลอดจนมีความรอบคอบระมัดระวังในการเขียน

ขั้นที่ 2 : การเขียนจากสิ่งที่เรียนแล้ว (Reproduction)

ผู้เรียนเขียนสิ่งที่เคยอ่าน หรือ บทสนทนาที่เคยพูด ดังนั้นจึงเป็นการเขียนที่ผู้เรียนมิได้เป็นผู้คิดขึ้นเอง ในตอนแรกครูจะให้นักเรียนเขียนตามแบบเพียงระดับประโยค หรือวลี โดยไม่ได้ดูต้นฉบับ ต่อไปจึงให้เขียนประโยคต่าง ๆ ตามคำบอกของครู ในขั้นนี้นักเรียนต้องฝึกการใช้ 2 ทักษะ คือ การฟัง และการเขียน ขั้นต่อไปเป็นการให้ผู้เรียนเขียนวลีหรือประโยคที่ได้เรียนมาในขั้นต้น โดยให้ใช้ประโยคหรือวลีเหล่านั้นในการตอบคำถามหรือบรรยายภาพในกิจกรรมนี้ ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถหลาย ประการ คือ เข้าใจความหมายอย่างชัดเจน จำประโยคหรือวลีที่เคยได้เรียน ฟังแต่ละคำได้ตามที่ครูอ่านออกเสียง และเขียนได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การฝึกหัดในขั้นที่ 2 นี้ สามารถกระทำได้โดยการให้เขียนประโยครูปแบบซ้ำ ๆ กัน (Pattern-Drill) ซึ่งเป็นการฝึกอีกแบบหนึ่ง นอกจากฝึกโดยการอ่านหรือฟัง-พูด จุดเน้นของการสอนขั้นนี้ คือ ความถูกต้องของการเขียนรูปแบบภาษาที่เคยเรียนมาก่อน

ขั้นที่ 3 : การเขียนโดยรวบรวมความรู้ที่เรียนมาแล้ว (Recombination)

ในขั้นนี้ผู้เรียนเขียนสิ่งที่เคยเรียนมาก่อน โดยมีการดัดแปลงบ้างเล็กน้อย การเขียนในขั้นนี้ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการเขียนโครงสร้างที่ถูกไวยากรณ์ และมีความรู้เกี่ยวกับการเขียนอักษรในภาษานั้น ดังนั้น ผู้เรียนต้องรวบรวมความรู้ที่เคยเรียนมาแล้ว เพื่อนำมาใช้ในการเขียนนี้ การฝึกเขียนขั้นนี้สามารถกระทำได้หลายรูปแบบ เช่น การฝึกเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structure Drills) ซึ่งเป็นการฝึกการสร้างประโยคให้ถูกต้องเมื่อฝึกจนผู้เรียนมีความมั่นใจในการเขียนประโยคแล้ว จึงให้เขียนจากรูปภาพโดยใช้รูปแบบภาษาที่เรียนมาแล้ว ในขั้นนี้แม้จะเป็นการเขียนที่ให้โอกาสผู้เรียนเขียนด้วยตนเอง แต่ยังคงมุ่งเน้นที่ความถูกต้องของการเขียนโดยยึดหลักว่า จะยังไม่ให้เขียนแบบนั้นจนกว่าจะได้ฝึกอย่างพอเพียง และมีวิธีการช่วยให้สามารถเขียนได้อย่างถูกต้อง โดยการให้ผู้เรียนพูดสิ่งที่ต้องการจะเขียนก่อนในชั้นเรียน แบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับการเขียนระดับนี้ คือ การเขียนตามคำบอก (Dictation) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนฟังแล้วนำมาเขียน คำบอกในแบบฝึกหัดจะประกอบด้วยคำศัพท์ และโครงสร้างประโยคที่เรียนมาแล้ว คำบอกจึงเป็นเสมือนการทบทวนบทเรียนและช่วยลดการเขียนผิดพลาดอีกด้วย เมื่อเขียนจบลงก่อนที่ครูจะอ่านทบทวนคำบอกอีกครั้ง ก็ให้เวลาผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งเป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเอง การเขียนคำบอกดังกล่าวนี้นี้ จึงเป็นการฝึกหัดทั้งความเข้าใจในการฟัง และการฝึกหัดการเขียนอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 : การเขียนแบบมีการแนะนำ (Guided Writing)

ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกใช้คำหรือรูปแบบประโยค แต่ต้องอยู่ภายในกรอบที่กำหนดให้ เพื่อมิให้ผู้เรียนพยายามเขียนในระดับที่สูงเกินความรู้ของตน เป็นการควบคุมให้ผู้เรียนเขียนด้วยรูปแบบภาษาที่เรียนมาแล้ว การเขียนในขั้นนี้เป็นการเขียนที่ครูให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัยที่ดีในการเขียน เพราะหากให้เขียนเองโดยอิสระแล้วผู้เรียนจะใช้วิธีที่ตื้นถนัด เช่น การแปลโดยตรงจากภาษาแม่ของตน ดังนั้นแบบฝึกหัดในขั้นนี้จึงมีการควบคุมเพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนได้ถูกต้อง เช่น แบบฝึกหัดเติมความให้สมบูรณ์ (Completion) ซึ่งผู้เรียนจะต้องเขียนคำตอบของตนเพื่อเติมข้อความในประโยคให้สมบูรณ์ หรือ แบบฝึกหัดเปลี่ยนข้อความ (Replacement) ซึ่งผู้เรียนเปลี่ยนส่วนของประโยคที่นำมาด้วยข้อความที่ตนเขียนขึ้นในระดับสูงขึ้นไป ผู้เรียนมีอิสระมากขึ้นในการเลือกใช้คำหรือสำนวน โดยมีข้อกำหนดในรูปของบทความที่อ่านงานเขียนในระดับนี้ ได้แก่ การเขียนย่อความ หรือการเขียนเรื่องเล่าจากบทสนทนา

ขั้นที่ 5 : การเขียนเรียงความ (Composition)

ในการเขียนเรียงความนั้น ผู้เรียนเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างเพื่อการแสดงความคิดเห็นตามที่ตนต้องการ ในการเขียนระดับนี้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับรูปแบบโครงสร้างต่าง ๆ และมีความเข้าใจในความหมายของคำอีกด้วย สิ่งที่ครูควรระวัง คือ ต้องเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมพอเพียงสำหรับการเขียนโดยอิสระ ต้องไม่ทำให้นักเรียนข้ามขั้นตอนอย่างทันที จากการเขียนที่มีการช่วยเหลือแนะนำ มาเป็นการเขียนโดยอิสระ การที่ฝึกผู้เรียนเป็นขั้นตอนตั้งแต่ขั้นที่ 1 เป็นต้นมานั้น จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะนิสัยในการเขียน โดยการใช้ภาษาเท่าที่มีอยู่ ต้องปรับความคิดเห็นให้อยู่ในรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน เพื่อให้เท่าเทียมระดับภาษาตามความสามารถของตน ดังนั้นผู้เรียนจึงไม่เขียนด้วยวิธีแปลโดยตรงจากภาษาแม่ของตน แบบฝึกหัดสำหรับการเขียนในขั้นนี้ ในตอนแรกจะเป็นแบบฝึกหัดที่ยังเชื่อมโยงกับข้อความที่ผู้เรียนได้อ่านหรืออภิปรายมาก่อน ผู้เรียนเพียงแต่เล่าบรรยายหรือสรุปเท่านั้น ซึ่งเป็นการเขียนที่แสดงความคิดเห็นเกินกว่าข้อความที่ได้อ่าน อย่างไรก็ตามแบบฝึกหัดสำหรับการเขียนเรียงความไม่ควรเป็นงานที่ให้ผู้เรียนคิดเองทั้งหมด ควรให้แหล่งที่ทำให้เกิดความคิดเห็น เช่น การอ่านบทความ การบรรยายบุคคลหรือสถานที่ เป็นต้น

การเขียนทั้ง 5 ขั้นตอนของริเวอร์สัน นั้นพอสรุปได้ว่า เป็นการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเขียน จนถึงขั้นที่ต้องการโดยวิธีฝึกตามลำดับขั้นตอน

นอกจากนี้ อาเล็กซานเดอร์ (Alexander. 1971 : 8-21) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนเขียนที่เน้นผลงานไว้ 3 แบบ ดังนี้

1. ขั้นตอนการสอนเขียนแบบที่ 1

1.1 สอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปแบบงานเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนเรียงความที่กำหนดให้

1.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความรู้ในชั้น 1.1

1.3 ให้นักเรียนอ่านตัวอย่างงานเขียนที่กำหนดให้ แล้วให้ตอบคำถามท้ายเรื่อง

1.4 ให้นักเรียนนำคำตอบมาจัดเรียงเขียนเป็นเรียงความใหม่โดยใช้ภาษาของ

นักเรียนเอง

1.5 ให้นักเรียนตรวจทานความถูกต้องของงานเขียนก่อนส่งครู

1.6 ให้นักเรียนเขียนเรื่องคล้ายคลึงกับตัวอย่างงานเขียนที่กำหนดให้

2. ขั้นตอนการเขียนแบบที่ 2

2.1 สอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปแบบการเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนเรียงความที่กำหนดให้

2.2 กำหนดแนวการเขียนคร่าว ๆ ให้นักเรียน ได้แก่ หัวเรื่อง บทนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่อง และบทสรุป

2.3 ให้นักเรียนเขียนเรียงความโดยใช้แนวทางและข้อมูลที่กำหนดให้

2.4 ให้นักเรียนตรวจทานความถูกต้องของงานเขียนก่อนส่งครู

2.5 ให้นักเรียนเขียนเรื่องคล้ายคลึงกับเรื่องที่กำหนด โดยให้นักเรียนวางแผนการเขียนคร่าว ๆ ก่อนลงมือเขียนจริง

3. ขั้นตอนการสอนเขียนแบบที่ 3

3.1 สอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปแบบการเขียนที่จำเป็นต่อการเขียนเรียงความที่กำหนดให้

3.2 ให้นักเรียนอ่านตัวอย่างงานเขียน แล้วย่อเรื่องที่อ่านโดยให้นักเรียนใช้ภาษาของตนเองที่ครอบคลุมถึงบทนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่อง และบทสรุป

3.3 ให้นักเรียนตรวจทานความถูกต้องของงานเขียนก่อนส่งครู

3.4 ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์ของนักเรียนเป็นข้อมูลในการเขียนให้มากที่สุด

จากลำดับขั้นตอนการสอนเขียนที่เน้นผลงานของ อาเล็กซานเดอร์ ชีให้เห็นว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินขั้นตอนการเรียนการสอนทั้งในด้านไวยากรณ์ กฎเกณฑ์การเขียน ตลอดจนเนื้อหาการเขียนก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือเขียนเอง

กิจกรรมการสอนเขียนที่เน้นผลงาน

การสอนเขียนที่เน้นผลงานเป็นการสอนเขียนที่มุ่งเน้นผลงานเขียนที่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและรูปแบบงานเขียน โดยส่วนใหญ่นั้นมักจะใช้ตัวอย่างงานเขียนเป็นสื่อในการสอนหรือไม่เช่นนั้นครูจะเป็นผู้มีบทบาทในการชี้แนะและควบคุมการเขียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงมีการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ดังที่มีผู้กล่าวถึงดังนี้

อาเล็กซานเดอร์ (Alexander. 1971 : 8-21) ได้เสนอกิจกรรมการสอนเขียนที่เน้นผลงานไว้ 3 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมตอบคำถามท้ายเรื่อง โดยเริ่มจากให้นักเรียนอ่านตัวอย่างงานเขียนที่ครูกำหนดให้แล้วให้ตอบคำถาม หลังจากนั้นให้นำคำตอบมาเรียบเรียงเป็นเนื้อเรื่องใหม่ที่ใช้ภาษาของนักเรียนเอง

2. กิจกรรมเขียนเรียงความตามแนวทางที่กำหนดให้ โดยครูจะกำหนดข้อความคร่าว ๆ ได้แก่ หัวเรื่อง (Title) บทนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง (Introduction) และบทสรุป (Conclusion) แล้วให้นักเรียนนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นเนื้อเรื่อง นับเป็นการวางแผนงานในการเขียนงานตามลักษณะงานเขียนที่ดีให้นักเรียน

3. กิจกรรมฝึกย่อเรื่องที่อ่าน โดยให้อ่านตัวอย่างงานเขียน แล้วให้ย่อใจความหลักในแต่ละอนุเจต ได้แก่ บทนำเข้าสู่เรื่อง เนื้อเรื่อง และบทสรุป ซึ่ง อาเล็กซานเดอร์ (Alexander. 1971 : 8-21) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการย่อเรื่องจากตัวอย่างงานเขียนเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการเขียนใจความหลัก และใจความรอง เมื่อนักเรียนฝึกย่อเรื่องเสมอ ๆ นักเรียนจะสามารถวางแผนการเขียนที่เน้นความสำคัญของข้อมูลที่ปรากฏในเรื่องได้ชัดเจน

ไรเมส (Raimes. 1983 : 7) ได้เสนอกิจกรรมการสอนเขียนที่เน้นผลงานไว้ดังนี้

1. การเลียนแบบตัวอย่างเนื้อเรื่อง (Model Passages) โดยเริ่มต้นจากการให้นักเรียนฝึกเขียนประโยค และอนุเจต และเน้นการฝึกให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจนเกิดความชำนาญก่อนลงมือเขียนงานเขียนของนักเรียน โดย ชองโป เดอ โลเปซ (Champeau de Lopez. 1989 : 23 -25) ได้กล่าวว่า การนำตัวอย่างงานเขียนที่ดีมาเป็นแบบอย่างให้นักเรียนลอกเลียนถือเป็นการสร้างความมั่นใจในการเขียนอันเกิดจากการได้ฝึกเลียนแบบงานเขียนที่ดี และทำให้พัฒนางานเขียนได้เป็นระบบขึ้น

2. การสอนให้รู้จักเรียบเรียงไวยากรณ์และวากยสัมพันธ์ (Grammar-Syntax-Organization) โดยการสอนองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียน ตลอดจนการเรียบเรียงลำดับเนื้อเรื่อง ซึ่งเชื่อว่าถ้านักเรียนสามารถเขียนองค์ประกอบย่อยได้ถูกต้อง นักเรียนจะสามารถนำองค์ประกอบย่อยมารวมกันเป็นเรียงความที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ซึ่ง ควิกลีย์ และ พอล (Quigley and Paul. 1984 : 108) และซินเทีย บี วัตสัน-รีคกี (Cynthia B. Watson-Rekie in Sandra Mc Kay. 1984 : 7-9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมในลักษณะนี้ว่าเป็นการสร้างความรู้ความจำ (Schemata) หรือความรู้พื้นฐาน (Background Knowledge) ทางด้านการใช้ภาษาในภาษาที่นักเรียนกำลังศึกษา ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนมากขึ้น

3. การเขียนเรียงความโดยใช้การถามตอบเนื้อเรื่อง (Question-and-Answer Composition) โดยให้นักเรียนให้ข้อมูลจากคำตอบมาเรียบเรียงเนื้อเรื่องใหม่เป็นสำนวนของนักเรียนเอง โดยกิจกรรมนี้มักจะใช้กับการสอนเขียนเรียงความแบบเล่าเรื่อง (Narrative)

4. การเขียนเรียงความโดยมีการชี้นำ (Guided Composition) โดยกำหนดประโยคนำและประโยคสุดท้าย พร้อมคำถามชี้นำเรื่อง หรือโครงร่างเนื้อเรื่องคร่าว ๆ มาให้ แล้วให้นักเรียนนำคำตอบหรือข้อมูลที่กำหนดให้มาเรียบเรียงเป็นเนื้อเรื่องส่งครู

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนแบบเน้นผลงานมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนได้เรียนรู้ไวยากรณ์ รูปแบบงานเขียนที่ถูกต้อง ตลอดจนแนวคิดและประสบการณ์ใหม่ที่ได้จากตัวอย่างงานเขียน

2. นักเรียนมีความมั่นใจในงานเขียนของตนมากขึ้น เนื่องจากการได้ศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียนที่ดี

กลุ่มที่ 2 วิธีการสอนแบบใหม่ (New Approach)

ในยุคนี้ผู้สอนเริ่มพยายามแสวงหาแนวทางใหม่ในการสอนเขียนใช้ศาสตร์ต่าง ๆ ในการศึกษาวิธีสอน เช่น ภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และทฤษฎีต่าง ๆ ทางการศึกษา แนวทางใหม่ที่ได้มีแนวคิดว่ ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. ผู้ส่งสาร (Encoder)
2. ผู้รับสาร (Decoder)
3. ตัวสาร (Message / Text)
4. สิ่งที่ต้องการสื่อสาร (Reality)

ไรมส์ (Raimes. 1984 : 81) กล่าวถึง การสอนแบบเดิมที่เน้นเกี่ยวกับกลไกรูปแบบ หรือ โครงสร้างการสร้างประโยค (Syntactic) และการเรียบเรียง (Rhetoric) โดยมีแบบฝึกหัดที่มีการควบคุมนั้นว่า เป็นเพียงการสอนรูปแบบภาษา (Patterns) มิใช่การสอนการเขียนข้อความที่แท้จริง (Composing) จึงเป็นเหตุให้ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความถูกต้องของภาษามาก แต่สิ่งที่ผู้เรียนต้องการนั้นไม่ใช่เพียงแต่รูปแบบเท่านั้น แต่ควรเป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเขียนย่อหน้า และกระบวนการที่จำเป็นในการแสดงความรู้สึนึกคิดต่อผู้อ่าน การสอนการเขียนควรจะสอนการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน และบรรลุวัตถุประสงค์การสื่อความหมายการเขียนที่แท้จริงนั้นหมายถึง การแสดงความคิดเห็นและการสื่อความหมาย เทเลอร์ (Taylor. 1984 : 6) มีความเห็นขัดแย้งเกี่ยวกับการสอนรูปแบบการเขียน ทั้งนี้ เพราะถือว่าการเขียนนั้นเป็นกระบวนการแสวงหา (Discovery Procedure) ผู้เขียนต้องใช้กระบวนการแก้ไขทบทวน (Revision) จึงจะเกิดความคิด เพราะฉะนั้นรูปแบบต่าง ๆ จะเกิดขึ้นภายหลังการค้นพบความหมายและความคิด จึงไม่ควรจะสอนรูปแบบก่อนการให้ผู้เรียนเขียน

ตามแนวคิดดังกล่าวนี้ วิธีสอนการเขียนจึงเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นที่ความถูกต้องของงานเขียน มาเป็นการเน้นปัจจัยต่าง ๆ ในการเขียน ตลอดจนกระบวนการที่เกิดขึ้นในขณะที่เขียนวิธีสอนในกลุ่มนี้ จึงแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. วิธีสอนแบบเน้นการสื่อความหมาย (Communication Approach)
2. วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach)

1. วิธีสอนแบบเน้นการสื่อความหมาย (Communication Approach)

อัลเลน และวิตโดว์สัน (Allen and Widdowson. 1986 : 122) กล่าวถึงวิธีสอนแบบเน้นการสื่อความหมายว่า เปลี่ยนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นคุณสมบัติในการสื่อความหมายของภาษา แนวการสอนนี้เป็นผลมาจากความต้องการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในกิจกรรมต่าง ๆ วิตโดว์สัน (Widdowson. 1985 : 50) เสริมว่า การสอนภาษาต่างประเทศมิใช่เป็นเพียงการสอนตัวภาษา อันได้แก่ โครงสร้างประโยคต่าง ๆ ตามความเชื่อเดิมว่าเมื่อสอนความรู้ภาษาพื้นฐานแล้ว นักเรียนจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เองได้ แต่แท้จริงแล้วมีหลักฐานว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษามาเป็นเวลามากกว่า 6 ปียังไม่สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้ จึงแสดงว่าแม้จะมีความรู้เรื่องตัวภาษาแล้วก็ยังไม่รู้วิธีใช้ภาษาสื่อสารได้ ดังนั้นวิธีการสอนจึงควรมุ่งเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น แทนการสอนเพียงการเขียนประโยคอย่างเดียว ก็ควรสอนการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความ (Discourse) ไรมส์ (Raimes. 1983 : 9) สรุปว่า วิธีการสอนที่เน้นการสื่อความหมายให้ความสำคัญต่อจุดมุ่งหมายในการเขียนและผู้อ่านข้อเขียนนั้น การสอนแบบนี้จึงมีเพียงสนใจแต่งานเขียน แต่คำนึงถึงองค์ประกอบของการเขียน คือ จุดมุ่งหมายของผู้เขียนและตัวผู้ที่คาดว่าจะอ่านข้อเขียนนั้นด้วย งานเขียนต้องสอดคล้องกับผู้อ่าน และสนองตอบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนด้วย ชาร์วูด-สมิธ (Sharwood-Smith. 1973 : 50) ได้เสนอการสอนตามแนวความคิดนี้ว่า ควรสอนภาษาและการเรียบเรียงหมายถึง การคัดเลือกคำและโครงสร้างเพื่อให้งานเขียนบรรลุเป้าหมายการสื่อสารที่ตั้งไว้ใน การสอนควรกำหนดให้นักเรียนเลือกและเรียบเรียงภาษาเพื่อให้ได้ข้อความที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ในการเขียนนั้น ๆ งานที่มอบหมายให้นักเรียนเขียนนั้นควรมีลักษณะเป็นการแก้ปัญหา (Problem-Solving) กล่าวคือ เป็นการสื่อความหมายบางอย่างในสถานการณ์เฉพาะ ควรให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่ากำลังเขียนเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่น ส่วนวิตโดว์สัน (Widdowson. 1987 : 44) เสนอว่าในการสอนควรจัดเตรียมสถานการณ์ในการเขียน คือ ให้นักเรียนรู้ว่าผู้อ่านคือใคร และเขียนเพื่ออะไร หากขาดสถานการณ์ดังกล่าวก็มิใช่การเขียนเพื่อการสื่อสาร แต่จะเป็นเพียงแบบฝึกหัดทางภาษาเท่านั้น

การสอนหน้าที่ของภาษา (Functional Approach) ก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสื่อสาร การสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่รูปแบบของภาษาที่ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การเขียนคำนิยาม การเขียนเปรียบเทียบ การเขียนบรรยาย เป็นต้น ในการสอนแบบนี้เชื่อว่าเมื่อนักเรียนสามารถใช้ภาษาตามหน้าที่ต่าง ๆ แล้วจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานเขียนของตนได้ (Kelly. 1984 : 84) ชินห์ (Shinh. 1986 : 622-623) กล่าวถึง วิธีสอนแบบนี้หน้าที่ของภาษานี้ว่า มาจากแนวความคิดว่า ในการเขียนที่แท้จริงแล้วสิ่งที่กำหนดรูปแบบการเขียนก็คือ ความมุ่งหมายในการเขียน เนื้อหาของข้อเขียนและผู้อ่าน การสอนไม่ควรเริ่มที่รูปแบบซึ่งเป็นสิ่งที่ตามมาภายหลังที่รู้จุดมุ่งหมายและผู้อ่านแล้ว ในการสอนแบบนี้จะต้องกำหนดบทบาทของผู้เขียน สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นและผู้อ่าน ให้แก่ผู้เรียนทุกครั้งที่มีมอบหมายงานเขียน โดยสรุปแล้ว วิธีสอนแบบนี้เป็นการสอนใช้ภาษาในสถานการณ์ มิใช่เป็นเพียงแต่ตัวภาษาที่ปราศจากบริบท ดังเช่นข้อสรุปของคาร์เพนเตอร์ และฮันเตอร์ (Carpenter and Hunter. 1981 : 425) ที่ว่า หลักการสอนแบบนี้หน้าที่ของภาษา คือ เน้นให้นักเรียนรู้ว่ากำลังใช้ภาษาในสถานการณ์ใด เช่น กำลังบรรยายหรือกำลังเสนอแนะ เป็นต้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สอนให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังใช้ภาษาเป็นเครื่องมือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในการสอนการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ คาร์เพนเตอร์ และฮันเตอร์ (Carpenter and Hunter. 1981 : 427) เสนอว่าควรจะเน้นที่หน้าที่ของภาษา (Function) ที่ช่วยให้เกิดการเรียบเรียงความคิดที่กระจ่างชัดเจน และมีความราบรื่น เช่น การเขียนความนำ การยกตัวอย่าง การลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น ในการเสนอบทเรียนที่เกี่ยวกับภาษาในหน้าที่ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันก็เป็นการเรียนรู้โครงสร้างและคำศัพท์ด้วย

กิจกรรมการสอนเขียนแบบเน้นการสื่อความหมาย

จอห์นสัน (Johnson. 1981 : 93-106) ได้แนะนำลักษณะกิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนว่าเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ลักษณะดังนี้

1. การเติมข้อมูลให้สมบูรณ์และการแบ่งข้อความออกเป็นส่วน ๆ (Jigsaw) การทำให้เกิดช่องว่างของข้อมูลนี้มีประโยชน์ต่อการสอนเขียน กล่าวคือ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันในชั้นเรียน ผู้เรียนจะบอกซึ่งกันและกันในสิ่งที่เพื่อนไม่รู้ และมีการประเมินผลจากการเขียนโดย

เพื่อนของผู้เรียนเอง เพราะในการจะดูว่าการเขียนบรรลุผลหรือไม่นั้นสามารถดูได้จากการอ่านข้อความแล้วเข้าใจหรือไม่

การฝึกเขียนควรเกี่ยวข้องกับการแสดงออกของความสามารถที่จะสื่อความหมายได้ เช่น อาจมีการฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการให้ผู้เรียนถ้อยทอดข้อความจากจดหมายไปสู่การเขียนแบบฟอร์มการรับสมัคร หรือผู้สอนอาจสลับขั้นตอนโดยการให้แบบฟอร์มรับสมัครมาแล้วให้ผู้เรียนเขียนจดหมายสมัครโดยอาศัยข้อมูลจากแบบฟอร์มที่กำหนดให้

การฝึกสื่อความคิดหรือเขียนในชั้นเรียน ผู้สอนจำเป็นต้องหาทางให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่แท้จริง คือ ต้องคำนึงว่าผู้เขียน เขียนให้ผู้อ่าน อ่านเรื่องที่ไม่รู้มาก่อนและจะรู้ได้จากการอ่าน เช่น ให้ผู้เรียนจับเป็นคู่ คนที่ 1 ได้รับแบบฟอร์มการสมัครที่มีข้อมูลของผู้สมัครคนหนึ่ง และให้เขียนจดหมายเป็นตัวแทนผู้สมัครโดยใช้ข้อมูลจากแบบฟอร์มนั้น แล้วจึง นำไปให้ผู้เรียนคนที่ 2 อ่านเพื่อกรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์ม ถ้าไม่สามารถกรอกข้อมูลได้ ก็แสดงว่า ผู้เรียนคนแรกไม่สามารถสื่อความคิด หรือตัวผู้อ่านเองที่ไม่เข้าใจ ถ้าผู้เรียนเขียนจดหมายไม่ชัดเจนก็ต้องเขียนใหม่นอกจากนี้ กิจกรรมที่สามารถทำควบคู่กับทักษะการฟัง เช่น ให้ผู้เรียนฟังการสนทนาทางโทรศัพท์เพียงฝ่ายเดียว แล้วเติมข้อมูลลงในแบบฟอร์มและให้ลองเติมข้อความการสนทนาของอีกฝ่ายที่ผู้เรียนไม่ได้ยินด้วย กิจกรรมในลักษณะนี้ สามารถเปลี่ยนแปลงโดยให้ผู้เรียนถ้อยทอดข้อมูลจากข้อความเป็นตาราง แผนที่ หรือจาก แผนภาพต่าง ๆ เป็นการเขียนข้อความก็ได้ เช่น ให้ผู้เรียนจับคู่ผู้เรียนคนที่ 1 ดูแผนภาพของสิ่งประดิษฐ์ของอียิปต์ ส่วนผู้เรียนคนที่ 2 ดูแผนภาพเครื่องจักรของกรีก ให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนคำบรรยายแผนภาพที่ตนดูเสร็จแล้วส่งคำบรรยายให้คู่ของตนเขียนแผนภาพจากคำบรรยายที่เพื่อนให้มา ถ้าวาดแผนภาพผิด ก็จะต้องเขียนคำบรรยายใหม่ให้ชัดเจนขึ้น

2. ลักษณะกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องกัน การที่เน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ให้ความสำคัญต่อการต่อเนื่องของกิจกรรมก็เพราะทำให้เกิดการบูรณาการของทักษะต่าง ๆ กิจกรรมแต่ละอย่างจะให้เนื้อหาสำหรับกิจกรรมต่อมา ลักษณะของกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องกันอาจมีลักษณะดังนี้

2.1 กิจกรรมที่ทำให้ทำไม่ควรเป็นอิสระ และจะเสร็จสมบูรณ์ได้ต้องขึ้นกับกิจกรรมอื่นด้วย เช่น การสอนฟัง-พูด ผู้สอนต้องการฝึกเกี่ยวกับการถามและตอบและให้ข้อมูลเวลารถไฟ

โดยให้ผู้เรียนคนหนึ่งมีตารางเวลารถไฟ ผู้เรียนคนหนึ่งเป็นผู้ถามและฟังคำตอบ ผู้สอนจะแน่ใจได้ว่าผู้เรียนฟังหรือไม่ก็โดยการทำให้ผู้เรียนคนนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการฟังไปใช้ประโยชน์ เช่น ให้เขียน

2.2 การเขียนเรียงความอิสระ ควรจัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องกันหลาย ๆ อย่าง เนื่องจากการเขียนที่ปราศจากการควบคุมในหัวข้อที่เป็นนามธรรมนั้นเป็นปัญหาต่อผู้เรียน ผู้สอนอาจช่วยให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการในการเขียนได้โดยให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบ เช่น ฟังบทสนทนา แสดงบทบาทสมมติให้อ่านบทความจากนิตยสาร ภูมิปราย ฯลฯ จนกระทั่งนำไปสู่การเขียนในขั้นสุดท้าย

3. การเขียนข้อความเป็นตอน ๆ (Paragraph Writing) การเขียนขั้นนี้มีความสำคัญข้อความตอนหนึ่งจะต้องมีการผูกประโยคเข้าด้วยกันให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ (Cohesion) และมีความสอดคล้องกันตามความหมาย (Coherence) การอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กันมาก ดังนั้นในการสอนเขียนจะต้องฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วย เทคนิคที่ใช้ในการฝึกเขียน

3.1 นำเรื่องมาให้ผู้เรียนอ่าน แต่ให้ดูเฉพาะข้อความตอนแรก และปิดข้อความที่เหลือไว้ ให้ผู้เรียนคิดและอภิปรายกันว่าเนื้อเรื่องต่อไปจะเป็นอย่างไรแล้วจึงเปิดข้อความให้ดูและเปรียบเทียบกับที่คิดไว้

3.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนเขียนตามคำบอกทีละประโยค หลังจากผู้สอนอ่านแต่ละประโยค ผู้เรียนจะต้องบอกว่าประโยคต่อไปจะเป็นอย่างไรแล้วจึงให้เขียนตามคำบอกต่อไป

3.3 ผู้สอนอาจให้ข้อความทีละคำ กลุ่มคำ หรือประโยค แล้วให้ผู้เรียนเติมให้สมบูรณ์ แล้วผู้สอนจึงจะเฉลยข้อความที่ถูกต้องทั้งหมด

3.4 ผู้สอนให้ประโยคที่ต่อจากประโยคอื่นมา แล้วให้ผู้เรียนเขียนประโยคที่มาก่อนหน้านั้น

3.5 ผู้สอนให้เนื้อเรื่องแบบอย่างเพื่อให้ผู้เรียนเขียนเลียนแบบ โดยใช้ข้อมูลที่ให้มา เช่น แผนที่ โฉนด แผนภาพ ฯลฯ

3.6 ผู้สอนให้เนื้อเรื่องมาแล้วให้ผู้เรียนหาวิธีจัดลำดับข้อความเป็นแบบอื่น

3.7 ผู้สอนให้ผู้เรียนเปลี่ยนจากภาษาพูดเป็นภาษาเขียน เพื่อฝึกเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามความหมาย ข้อความที่พูดอาจนำมาจาก การกระจายเสียงทางวิทยุ หรือ จากหนังสืออื่น ๆ ก็ได้

3.8 ผู้สอนให้ผู้เรียนเขียนเนื้อเรื่อง โดยเปลี่ยนหน้าที่ภาษา เช่น เปลี่ยนจากคำ แนะนำไปเป็นการบรรยาย เป็นต้น

2 วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach)

วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการเป็นวิธีการสอนการเขียนภาษาอังกฤษที่กำลังเป็นที่นิยมอยู่ในทศวรรษนี้ การสอนแบบนี้มีแนวคิดพื้นฐานที่ว่า การเขียนเป็นกระบวนการทางสติปัญญาและภาษา (Intellectual-Linguistic) เพราะในการสร้างงานเขียนนั้น ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถทั้งในการใช้ความคิด สติปัญญาและการใช้ภาษา กระบวนการที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เป็นขั้นตอนที่ผู้เขียนสร้างความคิด และค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่จะเสนอในการเขียน ตลอดจนการวางแผนจัดเรียบเรียงข้อมูลที่จะนำเสนอในรายงานเขียน

2. ขั้นเขียน (Writing) เป็นขั้นที่ผู้เขียนแปรความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ซึ่งเป็นการเขียนฉบับร่าง และขณะที่เขียนนั้นมีการแก้ไขตลอดเวลา เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์และสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการ

3. ขั้นหลังเขียน (Postwriting) เป็นขั้นที่ผู้เขียนปรับปรุงงานเขียนทั้งในระดับเนื้อหาและภาษาที่ใช้เพื่อให้ได้งานเขียนที่ถูกต้องชัดเจนต่อผู้อ่าน

หลักการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการจึงมุ่งเน้นที่กระบวนการทั้งปวงที่ผู้เขียนใช้ในการสร้างงานเขียน การสอนจึงเป็นการเสนอแนะวิธีสร้างและเรียบเรียงความคิดมากกว่าจะเป็นเพียงการสอนรูปแบบ และโครงสร้างทางภาษา (Patterns of Sentences or Text) การสอนที่ผู้เขียนต่างชาติต้องการนั้น ควรเป็นการเสนอความคิดที่ชัดเจนและสื่อความหมายได้ (Raimes. 1984 : 82) และ (Zamel. 1982 : 205-208) มีความเห็นว่าควรจะสอนวิธีการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสำหรับการเขียนสิ่งที่ควรเน้นในการสอน

คือเนื้อหาและการเรียบเรียง (Content and Organization) ส่วนการแก้ไขภาษา (Editing) นั้นเป็นส่วนสุดท้ายของกระบวนการ

ฟรีดแมน (Freedman. 1987 : 179) ให้แนวคิดว่า จุดเน้นของการสอนแบบเน้นกระบวนการ คือ ขั้นตอน ก่อนการเขียนที่ผู้เขียนใช้

กลวิธีต่าง ๆ เพื่อค้นหาความคิดหรือข้อมูลและวางแผนในการเขียน ฟรีดแมน เชื่อว่า ขั้นตอนดังกล่าวเป็นสิ่งที่แนะนำผู้เรียนได้

ไรม์ส์ (Raimes. 1983 : 10) มีความเห็นว่าวิธีการสอนแบบนี้ครูจะสอนให้ผู้เรียนตระหนักว่า การเขียนครั้งแรกนั้นยังมีใช้งานเขียนที่เสร็จเรียบร้อย หากแต่เป็นเพียงการร่างความคิดต่าง ๆ เท่านั้น หลังจากได้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้อ่าน เช่น ครู หรือ เพื่อนนักเรียน แล้วผู้เขียนจะแก้ไขงานเขียนให้ดีขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนแบบนี้ จึงต้องการเวลาอย่างเพียงพอสำหรับกระบวนการดังกล่าว การเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากแบบเดิมที่ผู้สอนให้หัวข้อผู้เรียนไปเขียน แล้วนำงานเขียนมาส่งให้ตรวจ มาเป็นการที่ผู้เรียนเสนอร่างงานเขียนให้วิจารณ์ก่อนแล้วนำไปปรับปรุง การแก้ไขเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนค้นพบความคิดใหม่และรู้จักใช้ภาษาที่สามารถสื่อความหมายได้ ชินห์ (Shinh. 1986 : 622) ยืนยันว่า การสอนแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจว่า การเขียนนั้นมีกระบวนการเป็นขั้นตอน คือ (1) ก่อนเขียน (Prewriting) เป็นขั้นตอนการหาข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน (2) การร่าง (Drafting) เป็นการจัดความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน (3) การปรับแก้ไข (Rewriting) เป็นขั้นตอนสำคัญ เพราะตลอดกระบวนการจะมีการแก้ไขจนได้ผลงานขั้นสุดท้าย เทเลอร์ (Taylor. 1984 : 4) เน้นความสำคัญของการปรับแก้ไขงานเขียนว่าเป็นกระบวนการที่ผู้เขียนสำรวจค้นหาข้อมูลหรือความคิดที่จะใช้ในการเขียน ตลอดจนเป็นการปรับแต่งให้โครงสร้างของงานเขียนดีขึ้น ริเวอร์ และ เทมเพอร์ลีย์ (Rivers and Temperley. 1978 : 320) เสนอขั้นตอนการเรียนการสอนด้วยวิธีเน้นกระบวนการดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 นักเรียนทั้งชั้นอภิปราย และปรึกษากันเกี่ยวกับข้อมูลที่จะใช้ในการเขียนในการอภิปรายนี้รวมถึง การจัดเรียบเรียงความคิดอย่างมีระบบ ประกอบด้วยความคิดหลักและรายละเอียดสนับสนุน ตลอดจนวิธีการเสนอข้อเขียนที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจ

ขั้นที่ 2 แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อลงมือเขียน หรือ หากต้องการทำงานคนเดียวก็แยกกันเขียน

ขั้นที่ 3 นำข้อเขียนมาวิจารณ์กันในกลุ่ม แก้ไขเกี่ยวกับการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยค

ขั้นที่ 4 อ่านผ่านร่างที่แก้ไขแล้วอีกครั้ง ครี้งนี้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษเกี่ยวกับจังหวะและความราบรื่นของข้อเขียน (Rhythm and Flow)

ขั้นที่ 5 แจกงานเขียนของกลุ่มที่แก้ไขแล้ว ให้นักเรียนทั้งชั้นเพื่อทำการวิจารณ์

ดิกสัน และ เนสเซล (Dixon and Nessel. 1983 : 84-87) เสนอขั้นตอนการสอน ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนต่างชาติดังนี้

ขั้นที่ 1 ก่อนเขียน (Prewriting) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาความคิดและทบทวนความรู้ด้านภาษา กิจกรรมที่แนะนำ เช่น การอ่านเรื่องให้ฟัง แล้วให้ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น หรือกิจกรรมที่ให้คำสำคัญ (Key Word) แล้วให้ผู้เรียนคิดคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำดังกล่าว แล้วโยงแต่ละคำสร้างเป็นแผนภูมิที่แสดงการเรียบเรียงความคิดขึ้นมา

ขั้นที่ 2 เขียน (Writing) ผู้เรียนเขียนตามที่ได้อ้างแผนในขั้นที่ 1 งานเขียนที่ได้เป็นเพียงร่าง เพราะฉะนั้นยังไม่กังวลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ปรับปรุง (Revising) เป็นการปรับงานเขียนให้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน ดังนั้นจึงยังไม่เน้นที่การแก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษา กิจกรรมในขั้นนี้เป็นการวิจารณ์งานเขียนโดยเพื่อนร่วมชั้น ในฐานะเป็นผู้อ่าน คำวิจารณ์จะเป็นการเสนอความเห็น ว่า งานเขียนตอบสนองวัตถุประสงค์ และสื่อความหมายได้ชัดเจนหรือไม่

ขั้นที่ 4 แก้ไข (Rewriting) เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการ เป็นขั้นที่ผู้เขียนแก้ไขงานเขียนตามคำแนะนำต่าง ๆ ที่ได้รับ รวมทั้งการแก้ไขภาษาและกลไกการเขียน (Mechanic) เช่น การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น

โปรเอตและกิล (Proett and Gill. 1986 : 2-4) เชื่อว่าในการสอนการเขียนนั้น ผู้เรียนควรฝึกหัดขั้นตอนในกระบวนการเขียนทีละขั้นแล้วจึงใช้กระบวนการเขียนงานเขียนชิ้นหนึ่ง การที่แยกแต่ละขั้นนั้นเพื่อให้ผู้เขียนเข้าใจกระบวนการเขียนว่า แต่ละขั้นเป็นอิสระต่อกัน และต้องบูรณาการทุกขั้นเข้าด้วยกัน เพื่อที่จะผลิตงานเขียนที่สมบูรณ์ ในการสอนกระบวนการเขียนนั้นควรเป็นการสอนในห้องเรียน เพื่อให้ผู้สอนจะได้ทำหน้าที่ชี้แนะและควบคุมกระบวนการ เนื่องจากกระบวนการเขียนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ดังนั้นในการสอนจึงต้อง

แยกกระบวนการออกเป็นขั้นตอน เพื่อให้ผู้เขียนเรียนรู้แต่ละขั้นอย่างต่อเนื่อง ก่อนที่จะใช้กระบวนการทั้งหมด โปรเซสและกิลเสนอขั้นตอนในการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ก่อนการเขียน การสอนในขั้นนี้เป็นการสอนการสร้างเนื้อหาที่จะใช้เขียนและการเรียบเรียงเนื้อหาเหล่านั้น วิธีสอนที่ใช้ เช่น การระดมสมอง การสังเกต การร่างรายการ (Listing) การทำแผนภูมิ (Mapping) และการทำโครงร่าง (Outlining)

ขั้นที่ 2 เขียน เป็นการสอนการใช้ภาษา (Linguistic Choices) และการเรียบเรียง ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเขียนรูปแบบในการเขียน ผู้อ่านงานเขียน

ขั้นที่ 3 หลังเขียน เป็นการสอนการทบทวนแก้ไข (Revision) และการเน้นบางประเด็นในงานเขียน (Highlighting)

เฮดจ์ (Hedge. 1989 : 8-14) ยึดหลักการว่า เป้าหมายในการสอนการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คือ การช่วยทำให้ผู้เรียนเขียนข้อความ (Text) ที่สื่อความหมายได้เหมาะสม ในการสอนจึงเป็นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ในการสร้างงานเขียน ขั้นตอนการสอนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การเรียบเรียง (Composing) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนฝึกหัดการคิดและการเรียบเรียงความคิด เป็นการสอนให้ผู้เรียนเตรียมเขียนด้วยการรวบรวมข้อมูลและทำความเข้าใจสำหรับแนวคิดเหล่านั้น ตัวอย่างวิธีการสอนในขั้นนี้ ได้แก่ การใช้แผนภูมิความคิดแบบต่าง ๆ เช่น แบบปิรามิด และแบบแมงมุม (Spider Map) เป็นต้น การระดมสมอง การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การให้ผู้เขียนเขียนความคิดของตนอย่างรวดเร็ว และไม่หยุด ซึ่งเป็นการแจกแจงความคิด (Generating)

ขั้นที่ 2 การสื่อความหมาย (Communicating) เป็นขั้นที่สอนให้ผู้เขียนคำนึงถึงผู้อ่านงานเขียน (A Sense of Audience) การที่รู้ว่าผู้อ่านเป็นอย่างไร ทำให้ผู้เขียนสามารถเลือกรูปแบบการเขียนที่เหมาะสมได้ ทั้งนี้เพราะงานเขียนเป็นวิถีทางการสื่อสารอย่างหนึ่ง งานเขียนในชีวิตจริงนั้นเป็นการตอบโต้ กล่าวคือ มีผู้อ่านและวัตถุประสงค์ในการเขียน ตัวอย่างวิธีการสอนได้แก่ การเขียนจดหมายแลกเปลี่ยนกัน การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนบันทึกประจำวัน การเขียนบทละคร การเขียนขอหรือให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 3 การเขียน (Drafting) เป็นขั้นที่ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็น ในรูปข้อความ ซึ่งประกอบด้วยประโยคและย่อหน้า วิธีการสอน ใช้การวิเคราะห์งานเขียน เพื่อศึกษาวิธีการนำเสนอความคิด ซึ่งได้แก่ รูปแบบการเขียน รูปแบบการเรียบเรียง การใช้ตัวเชื่อมที่ทำให้ข้อความราบรื่นและการเลือกใช้คำ

ขั้นที่ 4 การปรับปรุง (Improving) ประกอบด้วย 3 กิจกรรมคือ (1) การตรวจ (Marking) เป็นงานของผู้สอน (2) การปรับ (Redrafting) ผู้เขียนปรับแก้งานเขียนของตน (3) การแก้ไข (Editing) เป็นขั้นสุดท้ายของการเขียน ผู้เขียนตรวจสอบความถูกต้องของงานเขียน กิจกรรมทั้งสามนี้สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ การตรวจที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องเป็นการตรวจที่ให้ข้อมูลย้อนกลับที่ทำให้ผู้เขียนสามารถแก้ไขงานของตนได้ในกิจกรรมการปรับและการแก้ไข วิธีการสอนที่แนะนำในขั้นนี้ เช่น การใช้ตารางการตรวจ (Grading Schema) ซึ่งแยกประเด็นการตรวจแต่ละประเด็น การทำงานด้วยตนเองและการช่วยกันแก้ไข (Pair Editing)

ไรมส์ (Raimes. 1984 : 82) มีความเห็นว่า วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการนั้นจะต้องเปลี่ยนวิธีสอนแบบเดิมที่มุ่งสอนรูปแบบและกฎเกณฑ์ของภาษา มาเป็นการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียบเรียงข้อความที่สื่อความหมายได้ ดังนั้น จึงเสนอขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การมอบหมายงาน (Giving Assignment) เป็นการให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนเกี่ยวกับวิธีเขียนงานชิ้นนั้น ในขั้นนี้เป็นการให้ผู้เรียนให้ความสนใจในขั้นการเขียนและการแก้ไขบทวน โดยการให้ผู้เรียนมีโอกาสนำงานเขียนของตนในห้องเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการอภิปรายและการประชุม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่างานเขียนนั้นเป็นกระบวนการที่ต้องทำหลายครั้ง มิใช่เขียนครั้งเดียวเสร็จสมบูรณ์ งานที่มอบหมายให้สมควรเป็นหัวข้อเรื่องที่ผู้เขียนเขียนได้สนุก เป็นการให้ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง เป็นการโต้ตอบกับสถานการณ์ที่คล้ายกับที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง นอกจากนั้น หัวข้อเรื่องทำให้ผู้สอนสามารถคาดได้ว่าจะต้องใช้โครงสร้างภาษาและศัพท์อย่างไร เพื่อที่จะบทวนและทำการสอนในช่วงก่อนที่ผู้เขียนจะเขียนงานชิ้นนั้น

ขั้นที่ 2 การตรวจงาน (Marking Papers) จะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่สอนและจุดเน้น เช่น ถ้าต้องการให้ผู้เรียนรู้จักการแสดงความคิดเห็น การตรวจงานก็มุ่งเน้นที่ความคิดเห็นที่ผู้เขียนแสดงในงานเขียนมากกว่าจะตรวจเพียงข้อผิดพลาดทางภาษา ไรมส์แนะนำว่าในการประชุมกลุ่มย่อยผู้สอนควรอธิบายปัญหาไวยากรณ์ของผู้เขียนแต่ละคน แล้วจึงให้แบบฝึกหัดการสอนไวยากรณ์นี้ควรกระทำควบคู่ไปพร้อมกับการเขียน นอกจากนั้น ในการตรวจงานผู้สอนควรให้คำวิจารณ์ทั้งที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้เขียนเกิดความรู้สึกว่าการสื่อสารความหมายของงานเขียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 การให้งานอ่าน (Providing Readings) เพื่อให้ผู้เขียนศึกษางานเขียนในฐานะที่เป็นผู้อ่าน ตลอดจนสำรวจวัตถุประสงค์และวิธีการเสนอของผู้เขียน แต่มีใช้งานเขียนนั้นเป็นตัวอย่างให้เลียนแบบ นอกจากนั้น ยังสามารถใช้งานเขียนนั้นเป็นแบบฝึกหัดสำหรับเรื่องการใช้คำและสำนวน

บทบาทของผู้สอนในการสอนแบบนี้เน้นกระบวนการนี้ แตกต่างจากการสอนแบบเดิม เนื่องจากการสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่กระบวนการเขียน ซาเมล (Zamel. 1982 : 209) มีความเห็นว่า ผู้สอนนั้นมีบทบาทสอดคล้องตลอดกระบวนการในฐานะผู้แนะนำ ผู้สอนมิใช่เป็นเพียงผู้อ่านงานเขียนเท่านั้น ฮิวอี้ และคนอื่น ๆ (Hughes and others. 1983 : 42) มีความเห็นว่าผู้สอนสำหรับการสอนแบบนี้เน้นกระบวนการควรมีลักษณะดังนี้ (1) การสอนแบบนี้เน้นกระบวนการเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจึงมิใช่ให้ผู้ให้คำตอบเท่านั้นแต่ยังเป็นผู้ช่วยในการค้นหาคำตอบพร้อมกับผู้เรียน (2) ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยให้ผู้เรียนใช้งานเขียนเป็นเครื่องมือสื่อสารได้ (3) ผู้สอนจะต้องช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียน ด้วยการช่วยจัดความรู้สึกที่ไม่ดี และช่วยพัฒนาความรู้สึกด้านดี (4) ผู้สอนต้องมีความยืดหยุ่น กล่าวคือ ปรับวิธีการให้เข้ากับผู้เขียนแต่ละคน ทั้งนี้เพราะกระบวนการเขียนมีลักษณะซับซ้อน และแต่ละคนก็มีวิธีการของตนเองที่แตกต่างกันออกไป (5) ผู้สอนต้องให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เพราะความคิดเห็นเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างงานเขียน ผู้สอนมีหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดเห็น ลิปแมน - คลายน์ (Liebman Kleine. 1987 : 104) มีความเห็นว่าผู้สอนในการสอนแบบนี้เน้นกระบวนการต้องยอมรับว่า งานเขียนของผู้เรียนมิใช่งานสมบูรณ์ แต่เป็นข้อมูลที่ผู้สอนจะได้ศึกษาความรู้ความสามารถตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เรียน

สรุปได้ว่า กลุ่มวิธีสอนแบบใหม่ (New Approach) หากเป็นวิธีสอนแบบเน้นการสื่อความหมายก็จะมุ่งที่จุดสมบัติการสื่อความหมายของงานเขียน จึงเป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนคำนึงถึงองค์ประกอบในการสื่อสาร ซึ่งได้แก่จุดมุ่งหมายในการเขียนและผู้อ่านงานเขียนนั้น กิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นการกำหนดสถานการณ์ในการเขียน แทนการกำหนดรูปแบบการเขียน

ส่วนวิธีสอนแบบเน้นกระบวนการ มุ่งเน้นการพัฒนา การสร้าง การเลือกสรร การเรียบเรียงและและการตรวจทาน ชัดเจนความคิด เพื่อถ่ายทอดเป็นภาษาที่สละสลวย โดยกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการเขียน ฉะนั้น กิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องกระทำจนได้งานเขียนที่สมบูรณ์

กิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

เนื่องจากการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการให้ความสำคัญต่อการฝึกทักษะการใช้ความคิดที่สลับซับซ้อนหรือการแสดงออกถึงความรู้ และประสบการณ์ของผู้เขียน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้กิจกรรมในการกระตุ้นความคิดและประสบการณ์ในการสร้างข้อมูลที่จะนำมาเขียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาความคิดที่มีผู้กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

ฟลาวเวอร์ (Flower. 1979 : 449-452) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการดังนี้

1. กิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving) เริ่มจากการสร้างความคิดโดยรวมของเรื่องที่จะเขียนและรวบรวมข้อมูลในการเขียนว่าเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม โดยใช้กิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming) หรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนเขียนข้อมูลให้มากที่สุดเท่าที่จะเขียนได้ ซึ่ง ฟลาวเวอร์ (Flower. 1979 : 284) กล่าวว่า "กิจกรรมในลักษณะเช่นนี้เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นความรู้และประสบการณ์เดิมและเสริมความรู้และประสบการณ์ใหม่ ในขณะเดียวกันยังเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการสร้างและพัฒนาความคิด"

2. กิจกรรมที่ผลักดันความคิดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน โดยให้นักเรียนเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ คร่าว ๆ ต่อจากนั้นให้พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล และเลือกข้อมูลที่

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อเรื่อง ในขณะที่เดียวกันให้นักเรียนกำหนดกลุ่มผู้อ่าน (Audience) เพื่อเพิ่มความระวังในการสื่อความหมายที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงการรับรู้และความเข้าใจของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อเรื่อง จึงนับเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนออย่างสมเหตุสมผล ซึ่งผ่านกระบวนการในการขัดเกลา เรียบเรียงและแก้ไขใหม่เพื่อการสื่อความหมายโดยแท้จริง

เทดล็อก (Tedlock. 1981 : 253-254) และคอสเทลนิค (Kostlenic. 1986 : 526-528) ได้เสนอกิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming) หรือการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เขียนอย่างอิสระ (Free Writing) โดยมุ่งส่งเสริมการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และคำนึงถึงผู้รับสาร ซึ่งทำให้งานเขียนมีลักษณะสื่อความอย่างแท้จริง

ไรม์ส์ (Raimes. 1983 : 28) ได้เสนอกิจกรรมการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการโดยใช้การอภิปรายรูปภาพ (Picture Discussion) หรือการใช้ภาพเป็นสื่อในการกระตุ้นความคิด ซึ่งสามารถทำได้โดยการแจกภาพที่ไม่สมบูรณ์หรือภาพแบ่งครึ่งให้กับนักเรียน 2 กลุ่มหรือ 2 คนแล้วให้นักเรียนสื่อสารเพื่อหาข้อมูลให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ เมื่อได้ภาพที่สมบูรณ์แล้วนักเรียนจะร่วมกันอภิปรายภาพหรือคำถามท้ายภาพ ในระหว่างที่ทำกิจกรรม นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มหรือ 2 คน จะได้เรียนรู้การใช้ภาษาและการสร้างเนื้อหาของภาพซึ่งเป็นการพัฒนาจินตนาการ และกระบวนการสร้างความคิด ซึ่ง ไดอูท (Daute. 1980 : 47) และเกียร์ (Gere. 1985 : 219) ได้สนับสนุนว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของการเขียนเรียงความเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของนักเรียนมากกว่าการบังคับให้นักเรียนเขียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกออกมาทำให้นักเรียนสนุกกับการเขียนและเข้าใจวัตถุประสงค์ในการเขียนมากขึ้น

รูบิน และ ดอดด์ (Rubin and Dodd. 1987 : 13-18) ได้เสนอกิจกรรมการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการโดยเน้นการพูดคุยกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการเขียน (Talking into Writing) กิจกรรมดังกล่าวมีดังนี้

1. กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing Activity) โดยกำหนดบทบาทสมมติให้นักเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดในทัศนะอื่นนอกเหนือจากทัศนะของนักเรียนที่เขียนให้ครูประเมิน ในการแสดงบทบาทสมมุติดังนั้น นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นไปตามบทบาทซึ่งอาจจะเป็นความคิดที่สนับสนุนคล้ายตามหรือขัดแย้งกับเพื่อนในกลุ่ม

2. กิจกรรมถามตอบระหว่างเพื่อนในกลุ่ม (Peer Questioning Activities)

โดยกำหนดบทบาทผู้ถามและผู้ตอบ และให้นักเรียนสลับบทบาทกัน การดำเนินกิจกรรมนี้เป็นไปเพื่อการหาข้อมูลหลัก ซึ่ง เกบฮาร์ดท์ (Gebhardt. 1980 : 704) ได้กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมที่มีลักษณะโต้ตอบกันเช่นนี้จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาการผลงานเขียน ที่มีลักษณะสื่อความ โดยคำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ของผู้เขียนและผู้อ่านมากขึ้น ซึ่งตรงกับที่ ชองโป เดอ โลเปซ (Champeau de Lopez. 1989 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมที่มีลักษณะโต้ตอบกันเช่นนี้ช่วยพัฒนาความคิดให้ดำเนินไปอย่างธรรมชาติเพื่อสร้างข้อมูลในการสื่อสารในสถานการณ์จริง"

วาเน็ท และดอนนา จูริช (Vanett and Donna Jurich in John Kreeft Peyton. 1990 : 51-59) ได้เสนอกิจกรรมการบันทึกส่วนตัว (Personal Journal) ประจำสัปดาห์ โดยให้นักเรียนเขียนบันทึกส่วนตัวอาทิตย์ละ 1 เรื่อง โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้นักเรียนพัฒนาความเชื่อมั่นในการเขียน โดยงานเขียนจะถูกนำมาอ่านให้เพื่อนและครูฟัง ซึ่งทั้งเพื่อนและครูจะเป็นผู้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่องานเขียนในเชิงสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญต่อนื่องมากกว่าไวยากรณ์ กิจกรรมนี้สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เน้นปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสาร ทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถสร้างข้อมูลในส่วนที่นักเรียนสนใจได้อย่างอิสระ ในขณะที่เดียวกันจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของผู้เขียนและผู้อ่าน ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน โดยในกิจกรรมครูจะมีทัศนคติว่านักเรียนคือ ผู้สามารถผลิตข้อมูลได้ตามประสบการณ์ของตน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะมีทัศนคติว่า ครูคือ ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะแต่มิใช่เป็นผู้วิจารณ์หรือตรวจให้คะแนน

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการนั้น มุ่งพัฒนาคุณภาพงานเขียนและทักษะในการแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง หรือคล้ายตามกับสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเตรียมความพร้อมในการฝึกคิด ค้นหา เลือกสรร รวบรวม และเรียบเรียงข้อมูลในขณะเดียวกันยังเป็นการฝึกให้นักเรียนเสนอความคิดที่ผ่านการพิจารณาอย่างมีเหตุผล เพื่อรับการเสนอความคิดโต้ตอบกลับของเพื่อน และยังฝึกให้นักเรียนเป็นผู้รับสารและแสดงความคิดเห็นต่อความคิดของเพื่อน กิจกรรมดังกล่าวมาข้างต้น จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากระบวนการทางความคิดที่ถูกถ่ายทอดเป็นตัวอักษรที่มีความหมายและสื่อสารได้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเขียน

งานวิจัยในประเทศ

ดวงธิดา สีสายงค์ (2518 : 62-68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษกับความสามารถในการแต่งความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนรัฐบาล 9 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 270 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษอยู่ในระดับสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มเล็กน้อย และมีความสามารถในการแต่งความอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ และความสามารถในการแต่งความอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะไว้ด้วยว่า ในการสอนแต่งความภาษาอังกฤษให้ได้ผลนั้น ครูควรให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกเขียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และควรเริ่มต้นด้วยการฝึกให้นักเรียนใช้โครงสร้างไวยากรณ์อย่างถูกต้องก่อนที่จะให้นักเรียนได้เขียนเป็นเนื้อเรื่องในรูปของการแต่งความ

อัมพร อัมราชีวะ (2518 : 32-40) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียน ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา" กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา 7 แห่ง คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน วิทยาลัยวิชาศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก และวิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในเรื่องโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียนของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสิตทำคะแนนด้านโครงสร้างไวยากรณ์ได้สูงกว่าคะแนนความสามารถในการเขียน คือ ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 67.49 ส่วนคะแนนความสามารถในการเขียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 48.89

ขจร พันธ์จำรัส (2519 : 44-53) ได้ทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษกับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียน" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม 2 แห่ง จำนวน 246 คน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เรื่องโครงสร้างไวยากรณ์มีความสัมพันธ์กับการนำไปใช้ในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนทำคะแนนด้านโครงสร้างไวยากรณ์ได้เท่ากับร้อยละ 61.77 และได้คะแนนในการเขียนเท่ากับ ร้อยละ 48.90 นอกจากนี้ยังพบว่า โครงสร้างไวยากรณ์ที่เป็นปัญหาได้แก่ เรื่องสรรพนามที่ใช้เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ (Possessive Pronoun) การใช้คำนำหน้านาม (Articles) อนุประโยคที่แสดงความคาดหวัง (Wish Clauses) การใช้คำอุทาน (Exclamation) ความสอดคล้องของประธานและกริยา (Agreement of Subjects and Verbs) และการใช้ "there is" และ "here is"

อุลลมา มะนะสุนทร (2519 : 62-64) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งในระดับมหาวิทยาลัย โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง จำนวน 200 คน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลปรากฏว่า ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษยังไม่เป็นที่พอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อสอบแบบปรนัยเท่ากับ 10.40 จากคะแนนเต็ม 20 ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อสอบแบบอัตนัยเท่ากับ 21.75 จากคะแนนเต็ม 40 นักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับลีลาการเขียนไวยากรณ์และศัพท์

อุไร แฉล้ม (2522 : 32-36) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสามารถในการอ่านและเขียนของนิสิตและนักศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนิสิตและนักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และวิทยาลัยครูพระนคร จำนวนทั้งสิ้น 81 คน ผลการวิจัยด้านการเขียนพบว่า ความสามารถในการเขียนของนิสิต และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยครูพระนครนั้น มีความสามารถด้านลีลาการเขียน และกลไกในการเขียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน ส่วนความสามารถในด้านไวยากรณ์ และการเรียบเรียงเรื่องราวอยู่ในเกณฑ์พอใช้

นอกจากนี้ อุไร แฉล้ม ได้สรุปเกี่ยวกับการเขียนของนักเรียนไทยไว้ว่า

1. นักเรียนไทยในระดับต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีข้อบกพร่องในการเขียนเกือบทุกด้าน เช่น การใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ ศัพท์ สำนวน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนการสะกดคำ เป็นต้น
2. ความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่สอง เพศ อายุ เชื้อชาติ ปัญญา ความสามารถในการอ่าน ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเขียน
3. การสอนเขียนโดยการฝึกให้เชื่อมประโยค การฝึกพูดประโยค และการฝึกให้แก้ข้อผิดพลาดในการเขียนนั้นมีส่วนช่วยให้การเขียนมีคุณภาพดีขึ้น

พัฐวุฒิ ณ ปิ่น (2522 : 35-39) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในระดับท้ายโณ สื่อสาร และวิจารณ์งาน ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงในวิทยาลัยครู ภาคการศึกษา 8" กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ปีที่ 1 วิชาเอก ภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยครูภาคการศึกษา 8 จำนวน 101 คน ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเขียน พบว่า คะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการเขียนในระดับท้ายโณ สื่อสาร และวิจารณ์งานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ยกเว้นในระดับท้ายโณและระดับวิจารณ์งานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยคะแนนที่นักศึกษาทำได้ดีที่สุด คือ คะแนนการเขียนในระดับสื่อสาร รองลงมาคือ คะแนนการเขียนในระดับวิจารณ์งาน และได้คะแนนการเขียนในระดับท้ายโณต่ำสุด เมื่อประเมินความสามารถทางภาษาในด้านการเขียนก็พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการเขียนยังไม่ดีพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการเขียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 70)

วิไล ชิวเจริญกุล (2523 : 58-63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาฝึกหัดครู ระดับปริญญาตรี ปี 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทย" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา จำนวน 84 คน ผลการวิจัยด้านการเขียนพบว่า ความสามารถทางการเขียนของนักศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

คือ ไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยได้คะแนนเพียงร้อยละ 40.07 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาก และนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา การเขียนประโยคให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ การใช้ลีลาภาษา การเลือกใช้คำสำนวน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเรียบเรียงข้อความ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ (2524 : 61) ทำการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง ลักษณะภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตศึกษาตามความต้องการของคณะต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตให้ความสำคัญทักษะการอ่านเป็นอันดับที่ 1 ส่วนทักษะการเขียนนั้นสำคัญเป็นลำดับที่ 4 การฝึกทักษะการเขียนต้องการการเขียนรายงาน

พันทิพา เข้มทอง (2524 : 44-47) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่กำลังทำการฝึกสอนประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 จำนวน 60 คน และนักศึกษาที่กำลังเรียนวิชาปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 90 คน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 150 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ และแบบทดสอบอัตนัยที่วัดความสามารถในการเขียนประโยค ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อบกพร่องในด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอนมากที่สุด ข้อบกพร่องในด้านการใช้คำศัพท์และสำนวนมีมากเป็นอันดับที่ 2 และข้อบกพร่องในด้านการสะกดคำ และการใช้โครงสร้างไวยากรณ์มีมากเป็นอันดับ 3 และ 4 ตามลำดับ และในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อบกพร่องขององค์ประกอบทั้ง 4 นี้ กับข้อบกพร่องในการเขียนประโยค พบว่า ข้อบกพร่องของนักศึกษาในด้านการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์และสำนวน และการสะกดคำที่พบในแบบสอบปรนัยมีความสัมพันธ์กับข้อบกพร่องของนักศึกษาที่พบในแบบสอบอัตนัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อบกพร่องของนักศึกษาในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่พบในแบบสอบปรนัย ไม่มีความสัมพันธ์กับข้อบกพร่องของนักศึกษาที่พบในแบบสอบอัตนัย

สกล เกิดผล (2526 : 57-65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" เพื่อวิเคราะห์จำแนกข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ส่งไปยังบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์สตีวเด้นท์ วีคลี่ (Student Weekly) ในช่วง

กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2525 จำนวน 305 ฉบับ โดยเน้นวิเคราะห์ด้านโครงสร้างและคำศัพท์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ในการเขียนเรียงความปรากฏข้อบกพร่องในเรื่องโครงสร้าง รวมทั้งสิ้น 993 แห่ง ซึ่งมีข้อบกพร่องที่เกิดจากการพัฒนาการทางภาษาที่เรียนของนักเรียนยังไม่สมบูรณ์ (Developmental Errors) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.38 รองลงมาคือ ข้อบกพร่องที่เกิดจากการถ่ายโอนนิสัยระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ (Interference Errors) คิดเป็นร้อยละ 41.79 ส่วนข้อบกพร่องที่มีลักษณะพิเศษที่ไม่สามารถอธิบายและจัดอยู่ในประเภทอื่น ๆ ได้ (Unique Errors) พบน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.61 ส่วนข้อบกพร่องในเรื่องคำศัพท์นั้นพบ 228 แห่ง ซึ่งเป็นข้อบกพร่องในด้านความหมายตามพจนานุกรม และข้อบกพร่องด้านหน้าที่ทางไวยากรณ์ คิดเป็นร้อยละ 53.67 และ 46.92 ตามลำดับ

อารี เจลยศศัพท์ (2526 : 43-45) ได้วิเคราะห์งานเขียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้าโครงการฝึกอบรมการเขียนของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 40 คน พบว่า ประเภทข้อผิดพลาดที่พบมากได้แก่

1. ระดับประโยค

1.1 Unintelligible Sentences

1.2 Fragments

1.3 Sentences with Comma Splices

2. ระดับอนุประโยค

2.1 Relative Clauses

2.2 Adverb Clauses

2.3 Noun Clauses

3. ระดับวลี

3.1 Noun Phrases (concord in noun and its determiner other than articles, wrong form for : compound pronoun modifier, lack of head noun)

3.2 Verb Phrases (subject-verb agreement, tenses, incorrect verb forms, active-passive)

3.3 Wrong Expression

4. ระดับคำ

4.1 Noun

4.2 Verb

4.3 Article

4.4 Preposition

4.5 Reference

4.6 Part of Speech

4.7 Word Selection

4.8 Word with Similar Spelling

4.9 Mechanical Errors

บึงอร สว่างโรส (2526 : 48) ได้สำรวจและวิเคราะห์ความเห็นอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา 8 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยหอการค้า มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเกริก เกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ พบว่า ด้านการเขียนอาจารย์มีความเห็นว่า

1. ส่วนใหญ่เห็นความรู้ด้านการเขียนยังไม่ดีพอ ไม่สามารถเขียนประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และหลักการเขียนที่ดีได้ หรือไม่สามารถเขียนประโยคที่ดีตามลักษณะการเขียนแบบธุรกิจได้ คือ ล้น ได้ใจความ สื่อความหมายตามที่ต้องการ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

2. ความรู้ด้านศัพท์มีจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งศัพท์เฉพาะสาขาวิชา

พัฒน์ น้อยแสงศรี (2526 : 101-105) ได้ทำการวิจัยศึกษาและวิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนทักษะทั้งสี่ของวิชาภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ของอาจารย์จำนวน 184 คน จาก 39 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัย 7 แห่ง วิทยาลัยครู 18 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 14 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจในการสอนแบบสร้างประโยคมากนัก การสอนทักษะทั้งสี่นั้น ผู้สอนเกือบทั้งหมดสอนโดยเน้นหลักทฤษฎี และมีการฝึกทักษะไปพร้อม ๆ กัน อาจารย์มากกว่าครึ่งให้ความสำคัญในการสอนภาษาพูด และภาษาเขียนเท่ากัน วิธีการสอนทักษะการเขียนนั้นอาจารย์ส่วนมาก (58.5%) สอนทักษะการเขียน

หลังจากผู้เรียนได้ผ่านการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ มาแล้ว เพราะผู้สอนเห็นว่าการเขียนเป็นทักษะที่อาศัยประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน เช่น รู้หลักไวยากรณ์ รู้ศัพท์ และต้องผ่านการอ่านมาพอสมควร รองลงมา (25.6%) ใช้วิธีแยกทักษะการเขียนออกมาสอนต่างหาก

กาญจนา ปราบพาล และคนอื่น ๆ (2527 : 120-124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร 17 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 2,799 คน ผลการวิจัยเกี่ยวกับด้านการเขียนพบว่า ทักษะการอ่าน-การเขียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทักษะการฟัง-การพูด และพบว่าระดับชั้นเรียน ชนิดของโรงเรียน เพศ อายุ และคะแนนเฉลี่ยสะสมสามารถอธิบายความสามารถการเขียนได้ ซึ่งงานวิจัยนี้สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้การสอนภาษาเชิงปฏิบัตินิยมที่กล่าวว่า ความสามารถในการใช้ภาษาไม่สามารถแยกออกจากประสบการณ์ของผู้เรียนได้

งานวิจัยต่างประเทศ

อาร์เดล (Ardell. 1972 : 5526-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของวิธีการสอนเขียนเรียงความ 2 วิธี ที่มีต่อนักเรียนระดับ 12 โดยศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนเรียงความ 2 วิธี คือ วิธีการสอนแบบเอ (A) และวิธีการสอนแบบบี (B) กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับ 12 จำนวน 135 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเอ ซึ่งเป็นการสอนแบบปกติ ก่อนที่จะเขียนครูจะให้ให้นักเรียนอ่านเรื่องของนักเขียนอาชีพ มีการกำหนดเรื่องที่จะให้เขียน กำหนดความยาวของเรื่อง และมีผู้ตรวจผลงานของนักเรียนพร้อมทั้งบอกข้อบกพร่องให้นักเรียนแก้ไขก่อนส่งครู ส่วนนักเรียนกลุ่มที่ 2 เรียนด้วยวิธีการสอนแบบบี ซึ่งเป็นการสอนแบบยืดหยุ่น คือ ก่อนเขียนเรื่อง นักเรียนที่จะได้อ่านเรื่องที่ผู้เขียนเป็นนักเรียนระดับเดียวกัน ในการเขียนจะไม่กำหนดเรื่องขนาดความยาวของเรื่อง แบบฟอร์มการเขียน และไม่ตรวจแก้ไขงานเขียน เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้วก็นำมาแลกเปลี่ยนกันอ่านในกลุ่มย่อย ปรับปรุงแก้ไขผลงานแล้วนำมาส่งครู ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างในการเขียนเรียงความโดยการสอนทั้ง 2 วิธี แต่นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบบี จะมีความกระตือรือร้นต่อการเรียน การเขียนเรียงความมากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบเอ และชอบที่จะเลือกเรียนแบบบีมากกว่า

คิม (Kim. 1983 : 1714-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องในเรียงความภาษาอังกฤษซึ่งเขียนโดยนักศึกษาชาวเกาหลีและไทย ผลสำหรับการสอนเขียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยศึกษาชนิดของข้อบกพร่องในเรียงความของนักศึกษาชาวเกาหลีและไทยด้านวากยสัมพันธ์ (Syntax) ความหมายตามพจนานุกรม (Lexicon) โครงสร้างของคำ (Morphology) และการเขียนสะกดคำ (Orthography) กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยในเกาหลีและไทย โดยรวบรวมเรียงความจากแต่ละประเทศ ประเทศละ 50 เรื่อง มาวิเคราะห์ข้อบกพร่อง ผลการวิจัยพบว่า จากผลที่ได้จากการวิเคราะห์งานเขียนเรียงความครั้งนี้ สรุปได้ว่า มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงด้านการใช้ภาษาในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ การใช้กระบวนโครงสร้างพื้นฐาน การใช้คำศัพท์ การใช้คำนำหน้านาม คำสันธาน คำบุพบท และกาลต่าง ๆ และความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการเรียบเรียงถ้อยคำและสำนวนโวหาร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกการใช้กระบวนโครงสร้างพื้นฐานโดยการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมมาก ๆ และต้องได้รับการเสริมสร้างด้านคำศัพท์อย่างขนาดใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารความคิดและทัศนะต่าง ๆ โดยการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น จะต้องมีการเน้นเรื่องของการเรียบเรียงถ้อยคำ และสำนวนโวหารเพื่อเรียบเรียงความคิดและข้อมูลต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผลในการเขียนเรียงความในชั้นเรียน

เฮล์ (Krashen. 1984 : 6; citing Hays. n.d.) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการสอน 2 แบบ คือ การสอนแบบเน้นทักษะการอ่านและการสอนแบบเน้นทักษะการเขียน ของนักเรียนระดับ 9-12 โดยให้กลุ่มทดลองเรียนโดยเน้นทักษะการอ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยเน้นทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยเน้นทักษะการอ่านสามารถเขียนได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนโดยเน้นทักษะการเขียน โดยได้คะแนนดีกว่าในด้านเนื้อหา การจัดเนื้อหา กลไกในการเขียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ คริสเตียนเซน (Krashen. 1984 : 7; citing Christiansen. n.d.) และ วรีส์ (Krashen. 1984 : 6; citing Vries. n.d.) ซึ่งได้ทำการศึกษาในเรื่องเดียวกันในปี ค.ศ. 1965 และ 1970 ตามลำดับ โดยคริสเตียนเซน ได้ทำการทดลองกับนักศึกษปีที่ 1 ในวิทยาลัยจำนวน 2 กลุ่ม เช่นเดียวกัน จากการทดสอบการเขียน ผลการวิจัยทั้ง 2 สนับสนุนการ

วิจัยของเฮล์ ที่ว่า กลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยเน้นในด้านการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ในด้านการเขียนดีกว่ากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยเน้นในด้านการเขียน

จอห์นสัน (Johnson. 1986 : 1-12) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงอธิบายชนิดต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้ ความจำเดิม จากการได้รับการฝึกฝนและศึกษาการเขียนเล่าเรื่องมาแล้วของนักเรียนที่เพิ่งเรียนภาษาอังกฤษในอเมริกา และสอบคะแนน TOEFL ได้โดยเฉลี่ย 500 คะแนน และทุกคนมาจากสังคมตะวันออก รวมทั้งสิ้น 35 คน ประกอบด้วยชนชาติจีน ไต้หวันฮ่องกง มาเลเซีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี ไทย และลาว โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. กลุ่มที่หนึ่ง ประกอบด้วยนักเรียนที่เพิ่งเข้ามาศึกษาต่อในอเมริกา เป็นปีแรกและไม่เคยศึกษางานเขียนเชิงอธิบาย โดยเฉพาะเรื่องการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง หรือเป็นกลุ่มที่ไม่มี ความคุ้นเคยกับงานเขียนเชิงอธิบายมาก่อน จำนวน 15 คน

2. กลุ่มที่สอง ประกอบด้วยนักเรียนที่เคยศึกษางานเขียนเชิงอธิบายในมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน กรีน เบย์ (University of Wisconsin Green Bay) เป็นเวลา 3 เดือน ถึง 1 ปี หรือเป็นกลุ่มที่มีความคุ้นเคยกับงานเขียนเชิงอธิบาย

ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกับงานเขียนเชิงอธิบาย สามารถประยุกต์ความรู้ความจำที่ได้ศึกษาจากงานเขียนเล่าเรื่องมาใช้ในการสร้างความเข้าใจและในการจัดจារูปแบบงานเขียนเชิงอธิบายได้มากขึ้น ส่วนนักเรียนกลุ่มที่คุ้นเคยกับงานเขียนเชิงอธิบายอยู่แล้วนำความรู้จากการศึกษางานเขียนเล่าเรื่องไปใช้น้อยมาก ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มที่หนึ่ง พยายามถ่ายโอนความรู้จากการเขียนเรียงความเล่าเรื่อง มาใช้ในการเขียนเรียงความเชิงอธิบาย ดังนั้นจึงได้เสนอแนะว่าการสอนอ่านเพื่อนำไปสู่การเขียนควรเริ่มต้นจากการสอนกฎเกณฑ์การเขียน การใช้วากยสัมพันธ์ คำศัพท์ และการเชื่อมโยงข้อความให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์การเขียน ในขณะเดียวกัน ควรสอนให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้รูปแบบการเขียนพื้นฐานก่อน เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานเขียนที่ยากขึ้นต่อไป

ดิน (Din. 1987 : 3022-A) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกเชื่อมประโยคต่อคุณภาพการเขียน และความพร้อมในการสร้างประโยค ของนักศึกษาชาวอาหรับ กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาชาวอาหรับชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates University) ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในวิชาการเขียน

เรียงความ จำนวน 130 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 63 คน และกลุ่มควบคุม 67 คน กลุ่มควบคุมจะเรียนตามหลักสูตรการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษปกติ ซึ่งเน้นการตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ ส่วนกลุ่มทดลองนั้นใช้หลักสูตรเดียวกันแต่เพิ่มแบบฝึกหัดการเชื่อมโยงประเด็นการตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองได้คะแนนด้านคุณภาพของการเขียนจากการสอบภายหลังเรียน (Posttest) สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มควบคุมจะมีการพัฒนาในเรื่องของจำนวนหน่วยของประโยคสูงกว่ากลุ่มทดลองและไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของปัจจัยด้านอื่น ๆ ของความพร้อมในการสร้างประโยคระหว่างนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยกล่าวว่า การออกแบบงานวิจัยนี้มีปัญหาหลายประการ เนื่องมาจากข้อจำกัดของสถาบันการศึกษา อย่างไรก็ตามพอจะสรุปเป็นแนวทางเบื้องต้นได้ว่า การฝึกเชื่อมโยงประโยคจะเอื้อต่อคุณภาพของการเขียน และความพร้อมในการสร้างประโยคของนักศึกษาชาวอาหรับ

มาร์แชล (Marshall. 1987 : 30-60) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนเกรด 11 จำนวน 80 คน ของโรงเรียนมัธยมปลายแห่งหนึ่ง ในเขตซานฟรานซิสโก เบย์ แอเรีย (San Francisco Bay Area) โดยใช้การฝึกเขียน 3 วิธี ดังนี้

1. กลุ่มที่เขียนตามที่กำหนดให้ (Restricted Writing)
2. กลุ่มที่เขียนวิเคราะห์ตามความเห็นส่วนตัว (Personal Analytic

Writing)

3. กลุ่มที่เรียนวิเคราะห์อย่างเป็นทางการ (Formal Analytic Writing)

โดยกลุ่มที่เขียนตามที่กำหนดให้จะเริ่มจากการให้นักเรียนอ่านแล้วฝึกเขียนสรุปเนื้อเรื่อง และตอบคำถามตามที่กำหนด กลุ่มที่เขียนวิเคราะห์ตามความเห็นส่วนตัวเริ่มจากการให้นักเรียนอ่านและเขียนวิเคราะห์ โดยอาศัยความคิดเห็นส่วนตัว และกลุ่มที่เขียนวิเคราะห์อย่างเป็นทางการเริ่มจากการให้นักเรียนอ่านและเขียนวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลจากเนื้อเรื่องเท่านั้น

ผลปรากฏว่า

1. กลุ่มที่เขียนวิเคราะห์ตามความเห็นส่วนตัวกับกลุ่มที่เขียนวิเคราะห์อย่างเป็นทางการได้คะแนนการเขียนหลังเรียน (Posttest) สูงกว่ากลุ่มที่เขียนตามที่กำหนดให้
2. งานเขียนของกลุ่มที่เขียนวิเคราะห์ตามความเห็นส่วนตัว และกลุ่มที่เขียน

วิเคราะห์อย่างเป็นหลักการ แสดงให้เห็นถึงการใช้เหตุผล การเลือกข้อมูลที่สัมพันธ์ และสอดคล้องกันมากกว่างานเขียนของกลุ่มที่เขียนตามที่กำหนดให้ ซึ่งงานเขียนจะมีลักษณะของการตอบคำถามเป็นช่วง ๆ มากกว่าความเรียงที่มีเนื้อความสัมพันธ์กัน

3. งานเขียนของกลุ่มที่เขียนวิเคราะห์ตามที่กำหนดให้แสดงความคิด ประสบการณ์ ความรู้ มากกว่ากลุ่มที่เขียนวิเคราะห์งานเขียนอย่างเป็นหลักการซึ่งมีเนื้อหาที่ถูกจำกัดจากเรื่องที่อ่าน

งานวิจัยนี้ได้เสนอแนะว่า การสอนแบบวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านมีประโยชน์ต่อการฝึกให้นักเรียนตระหนัก หรือคำนึงถึงสถานการณ์ ปัญหา เนื้อหาสาระ เหตุผล ที่จะใช้ในการเขียน ตลอดจนการเรียบเรียง เนื้อเรื่องที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุผล

สเลเตอร์ (Slater. 1988 : 45-58) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นปีที่หนึ่ง จำนวน 126 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง โดยฝึกนักเรียนใช้โครงสร้างภาษาที่ได้จากการอ่านตัวอย่างงานเขียน และเน้นการสอนเขียนที่ฝึกให้นักเรียนเขียนใจความหลัก ใจความรอง โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มที่สอนด้วยวิธีการฝึกให้นักเรียนย่อเรื่องที่อ่าน

1.2 กลุ่มที่สอนโดยการฝึกตอบและอภิปรายคำถามหลังการอ่าน

2. กลุ่มควบคุม สอนโดยกำหนดให้ทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการอ่าน

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม สามารถจดจำ และนำเนื้อหาและหลักการเขียนจากเรื่องที่อ่านไปใช้ในการเขียน ได้มากกว่ากลุ่มควบคุม และสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้ดีกว่า

2. กลุ่มที่สอนด้วยวิธีการฝึกให้นักเรียนย่อเรื่องที่อ่าน สามารถจดจำเนื้อหา และหลักการเขียนจากเรื่องที่อ่านได้มากกว่ากลุ่มที่สอนโดยการฝึกและอภิปรายคำถามหลังการอ่าน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์

3.1 ความเป็นมา

การสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของ เฮวินส์ เป็นวิธีสอนเขียนที่คิดขึ้นโดย เฮวินส์ (Hewins. 1986 : 219-223) ซึ่งเป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส อยู่ที่โรงเรียน ไฮแลนด์ปาร์ค (Highland Park High School) รัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีความคิดว่าในขณะที่สอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศนั้น มักมีปัญหาในการเขียน คือ นักเรียนเขียนมีข้อผิดพลาดมาก ทั้งในด้านคำศัพท์ โครงสร้าง และสำนวน อีกทั้งนักเรียนไม่สามารถเขียนถ่ายทอดความคิดของตัวเองออกมาได้ ในขณะที่เขียนนักเรียนเกิดความวิตกกังวลว่าจะเขียนผิด ซึ่งทำให้ครูที่สอนเกิดความกดดันมาก จึงได้คิดวิธีสอนขึ้นมา โดยยึดแนวทฤษฎีกระบวนการเขียน (Writing Process Approach) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศส เป็นภาษาต่างประเทศ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนขึ้นมาได้ดีขึ้น คือนักเรียนสามารถเขียนสื่อความหมายกับผู้อื่นได้ นอกจากนั้นนักเรียนยังมีแรงจูงใจในการเขียน มีความต้องการที่จะเขียนผลงานของตนเองเพื่อให้บุคคลอื่น ๆ อ่าน โดยไม่วิตกกังวลว่าจะเขียนผิดอีกต่อไป

แนวทฤษฎีการเรียนการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีการพัฒนามาจากงานวิจัยของนักศึกษา ที่ต้องการศึกษารวมชาติในการเขียนของนักเขียนและบุคคลทั่วไป แต่งานวิจัยในด้านนี้ยังมีไม่มากนัก เช่น ซาเมล (Zamel. 1983 : 165-187) ศึกษา นักศึกษาต่างชาติจำนวน 6 คน ที่กำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยในอเมริกา ประกอบด้วย ชาตินจีน สเปน ปอร์ตุเกส ฮิบรู และเปอร์เซีย ในการศึกษาให้ผู้วิจัยให้นักศึกษาทั้ง 6 คน เขียนงานประเภทอธิบาย (Formal Expository Writing) โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาที่กำลังเรียน และเป็นการเขียนอย่างไม่จำกัดเวลา ในขณะที่เขียนนักศึกษาถูกสังเกตพฤติกรรม และเมื่อเขียนเสร็จผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และให้นักศึกษาอภิปรายเกี่ยวกับงานเขียนของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเขียนที่นักศึกษาต่างชาติในชั้นนั้นไม่เรียงลำดับ คือ ก่อนเขียน เขียน และแก้ไขบทวน แต่เป็นกระบวนการที่ย้อนกลับไปมา ในขณะที่เขียนผู้เขียนคิดกลับไปกลับมา ส่วนการแก้ไขมีอยู่ตลอดกระบวนการจากการศึกษาพฤติกรรมเขียนของนักศึกษาพบว่า ขณะที่เขียนผู้เขียนคิดไปเขียนไปมีการแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ปัญหาด้านภาษาไม่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการเขียน เพราะนักศึกษาจะใช้ภาษาแม่แทนก่อน แล้วจึงค้นหาคำภาษาอังกฤษในพจนานุกรมต่อไป ส่วนนักศึกษาไม่เก่งนั้นมุ่งแต่แก้ไขในด้านไวยากรณ์และการใช้คำเท่านั้น ไม่ได้แก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาหรือโครงสร้างการเขียน

3.2 ลักษณะการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการ

การสอนเขียนที่เน้นกระบวนการเป็นการสอนเขียนที่มุ่งเน้นการพัฒนา การสร้าง การเลือกสรร การเรียบเรียงและการตรวจทานขัดเกลาความคิดเพื่อถ่ายทอดเป็นภาษาที่สละสลวยโดยเน้นการพัฒนา และการสร้างสรรค์ความคิดของนักเรียนเป็นหลัก ดังที่

โค และ กูเทียร์เรซ (Coe and Gutierrez 1981. : 269-270) ได้กล่าวถึง ลักษณะการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการซึ่งสรุป ได้ดังนี้

1. เน้นคุณภาพของกระบวนการหรือการใช้กิจกรรมที่นำไปสู่ผลงาน (Quality of Process) มากกว่าการเน้นคุณภาพของผลงาน (Quality of Product)
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากที่สุด (Active Learning)
3. ใช้กิจกรรมการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่กำหนดจุดมุ่งหมาย และปัญหาที่ชัดเจน โดยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

แฮร์สตัน (Hairston. 1982 : 86) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะการสอนเขียนที่เน้น กระบวนการดังต่อไปนี้

1. เน้นการฝึกใช้กลวิธีในการสร้างและค้นหาข้อมูล (Invention and Discovery) โดยครูจะเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนพยายามสร้างเนื้อหา หรือช่วยวางวัตถุประสงค์ในการเขียนให้แก่นักเรียนตามความเหมาะสมและดุลยพินิจของครู
2. เน้นการคำนึงปฏิกิริยาตอบสนอง ความเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อ่าน และวัตถุประสงค์ ในการเขียน ในระหว่างที่นักเรียนเขียนเพื่อเป็นการประเมินคุณภาพงานเขียน ในประเด็นของ การสื่อความที่ชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ในการเขียน
3. เน้นการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท และความสำคัญของกระบวนการทาง ความคิดที่เกิดขึ้นสลับไปมา โดยมีลำดับขั้นของการเขียน ดังนี้คือ ขั้นตอนการเขียน (Prewriting) ขั้นตอนการเขียน (Writing) และขั้นตอนการตรวจทานแก้ไข (Revising) ซึ่ง จะเกิดขึ้นอย่างคาบเกี่ยวกัน และมีได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด
4. เน้นการให้ความสำคัญต่อการเขียนว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิด กระบวนการทำงานของจิตใจ วิธีการเรียนรู้ และการพัฒนาความคิดเพื่อใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น รูปแบบการเขียนจึงมีทั้งการเขียนแสดงความคิด ความรู้สึก และบรรยายความทั่วไป การสอนเขียน จึงมิได้มุ่งเน้นเพียงการอธิบายกฎเกณฑ์การใช้ภาษา และความถูกต้องทางไวยากรณ์ แต่การสอน จะมุ่งเน้นจิตวิทยาในการใช้ความคิดและความรู้สึกทางภาษาศาสตร์ เป็นหลัก

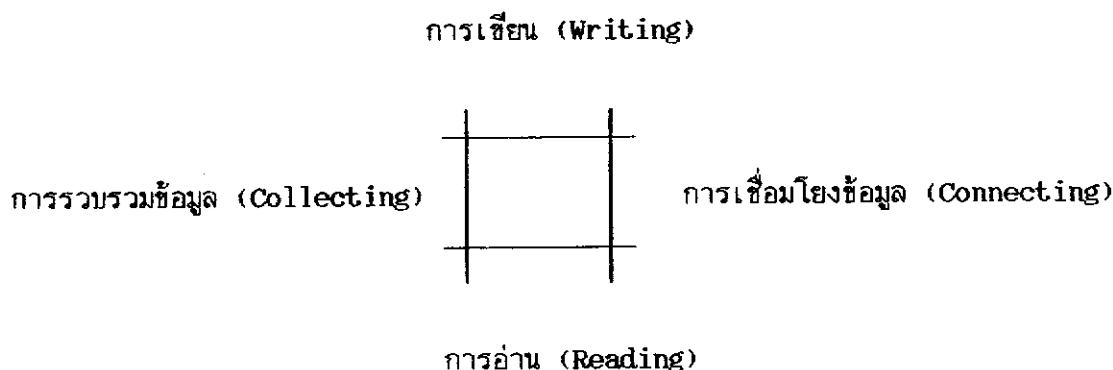
เนื่องจากการสอนตามแนวนี้ พัฒนามาจากงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ และงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเขียน ดังนั้นจึงมองว่าการเขียนเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด ที่เป็นระบบระเบียบ ซึ่งสามารถวิเคราะห์และอธิบายกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ การสอนเขียนตามแนวนี้เชื่อว่าการเขียนสามารถฝึกกันได้โดยกระตุ้น ให้นักเรียนสร้างความคิดและฝึกให้นักเรียนเขียนบ่อย ๆ ดังคำกล่าวของ เมอร์เรย์ (Murray. 1982 : 142) ที่ว่า "เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกเขียนโดยเน้นกระบวนการค้นหาข้อมูลจากการใช้กิจกรรมในการใช้ความคิดมากเท่าใด นักเรียนก็จะคำนึงถึงการสร้างกระบวนการทางความคิดที่นำไปใช้ ผลิตข้อมูลในการเขียนมากขึ้นเท่านั้น

สำหรับการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการนั้น เมอร์เรย์ (Murray. 1982 : 21-25) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการสอนไว้ดังนี้

1. ฝึกฝนให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจว่าการเขียนเกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ มากกว่าการตั้งวัตถุประสงค์ว่า นักเรียนต้องเรียนรู้อะไรจากการสอน ดังนั้นในการสอนครูจึงเป็นเพียงผู้คอยให้คำแนะนำ และให้กำลังใจในการเขียน โดยผ่านการใช้กิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดในการค้นหาข้อมูล ซึ่งในระหว่างการดำเนินกิจกรรมอยู่นี้ ครูจะไม่เข้าไปขัดจังหวะ หรือประเมินการเขียนในระหว่างการเขียน และครูจะต้องมีความเชื่อมั่นฐานว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนหรือสื่อความคิดได้ทุกคน

2. ใช้กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์โดยการนำงานเขียนของเพื่อนในห้องเรียนมาให้นักเรียนอ่านและศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานเขียนของนักเรียนต่อไป ในการประเมินงานเขียน จะหลีกเลี่ยงการวิจารณ์งานเขียนของนักเรียน ในแง่ของความถูกต้องของกฎเกณฑ์การใช้ภาษา แต่ครูจะพิจารณาถึงเนื้อหา วัตถุประสงค์ในการเขียน และความเข้าใจของกลุ่มผู้อ่านเป็นเกณฑ์ในการตัดสินคุณภาพงานเขียน เพราะการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการจะเน้นการฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการเตรียมข้อมูลที่จะนำไปเขียน การลงมือเขียนงานร่าง ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขงานเขียน

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการสอนเขียนแบบนี้กระบวนกรในการรวบรวมข้อมูล การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และการลงมือเขียนจริง โดยคำนึงถึงผู้อ่าน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิ ของกระบวนการเขียน

นอกจากนี้ ซีเกล และ เมอร์เรย์ (Siegel. 1982 : 306 and Murray. 1982 : 97) ยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ครูจะต้องมีประสบการณ์ในการเสนอกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดในการอภิปรายถึงสาระสำคัญของเรื่องที่จะเขียนและคอยแนะนำให้นักเรียนคำนึงถึงผู้อ่าน วัตถุประสงค์ของเรื่องที่เขียน ตลอดจนบริบททางสังคม ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนได้เสนอความคิดเห็นที่สมเหตุสมผลต่อกลุ่ม แลปป์ (Lapp. 1985 : 44 - 48) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญในการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการดังนี้

1. ให้ความสำคัญต่อคุณภาพงานเขียน (Quality) มากกว่าปริมาณงานเขียน (Quantity) หรือความถูกต้องในการใช้ภาษาเป็นหลัก
2. ให้ความสำคัญต่อการฝึกให้นักเรียนเขียนงานร่างครั้งแรก (First Draft) โดยให้นักเรียนจดข้อมูลและความคิดที่เกิดขึ้น ซึ่งในขั้นนี้นักเรียนยังไม่ต้องคำนึงถึงลำดับเนื้อเรื่อง รูปแบบของงานเขียน ความถูกต้องและวัตถุประสงค์ในการเขียน ตลอดจนกลุ่มผู้อ่าน เพราะความกังวลในขั้นนี้จะทำให้นักเรียนสับสน และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความคิดที่จะใช้สร้างข้อมูลในการเขียน หลังจากนั้นจึงฝึกให้นักเรียนจัดเรียงความคิดหรือเนื้อเรื่องแล้ว จึงตรวจสอบความถูกต้อง

3. ฝึกให้นักเรียนทบทวนงานร่าง โดยพิจารณาถึงการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการเขียน และความชัดเจนของข้อความซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านสงสัย หรือเข้าใจผิดได้และนำไปสู่การเขียนงานในขั้นสุดท้าย (Final Draft)

4. ฝึกให้นักเรียนหรือเพื่อนร่วมห้องเป็นผู้ประเมินงานเขียน (Self or Peer Evaluation) เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลหรืออธิบายความ และแก้ไขปรับปรุงงานเขียนให้มีประสิทธิภาพ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการมีลักษณะดังนี้

1. ให้ความสำคัญต่องานเขียนว่าเป็นผลงานของนักเรียน นักเรียนจึงเป็นผู้กำหนดข้อมูลหรือเนื้อหาที่จะนำมาเขียน โดยผ่านกระบวนการในการสร้าง และค้นหาข้อมูล จากนั้นจึงเลือกสรรข้อมูลเอง โดยครูจะไม่เข้าไปขัดจังหวะในระหว่างนี้ เพราะว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการสร้างและพัฒนาความคิด

2. ฝึกให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดในงานร่างครั้งแรก ครั้งที่สอง หรือครั้งที่สาม ตามความจำเป็นในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพราะการเขียนที่เน้นกระบวนการจะเน้นข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางความคิด ในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อการสื่อความที่ชัดเจน และเพื่อการสร้างงานเขียนที่มีลักษณะสร้างสรรค์หรือสื่อความตามหน้าที่ ดังนั้นการมุ่งเน้น การใช้ภาษาในระดับกลไก (Mechanics) จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญรองจากการเน้นการสื่อความหมาย

3. พัฒนาระบวนการสร้างความคิดซึ่งเกิดขึ้นอย่างสลับซับซ้อน โดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนดังนี้

3.1 ความพร้อมในการเขียน และการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และสนองต่อวัตถุประสงค์ในการเขียน

3.2 ความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูล ที่ถูกถ่ายทอดจากความคิดซึ่งได้รับการเรียบเรียงขึ้นในขณะเดียวกับที่กระบวนการทางความคิดดำเนินอยู่

3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาควบคู่กับการพัฒนากระบวนการทางความคิด ที่คำนึงถึงบริบททางสังคม วัตถุประสงค์ในการเขียน และผู้อ่าน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเขียนที่สื่อความได้ชัดเจน

3.3 ทฤษฎีกระบวนการเขียน (The Writing Process Approach)

มีแนวคิดพื้นฐานว่าการเขียน คือกระบวนการทางสติปัญญา เพื่อสร้างงานเขียน ที่สามารถสื่อความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน จึงมุ่งศึกษาที่กระบวนการที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้เขียนสร้างงานเขียน จากการศึกษาพบว่า กระบวนการเขียน มีลักษณะย้อนไปย้อนมา (Recursive) กล่าวคือผู้เรียนอ่านบททวน และแก้ไขอยู่ตลอดเวลาที่สร้างงานเขียน การทบทวนแก้ไขรวมอยู่ในกระบวนการเขียน มิได้แยกออกเป็นขั้นตอนสุดท้าย เมื่อเขียนเสร็จ ดังนั้นวิธีการสอนจึงเปลี่ยนจากแบบเดิมที่มุ่งสอนรูปแบบและกฎเกณฑ์ของภาษา มาเป็นการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียบเรียงข้อความ ที่สื่อความหมายได้

โครงสร้างของกระบวนการเขียนที่มีการนำเสนอในงานวิจัยประกอบด้วย (Hayes & Flower. 1989 : 81-87)

1. การเขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์
2. การเขียนคือการจัดองค์ประกอบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน
3. การผลิตงานเขียนประกอบด้วยกระบวนการ 3 กระบวนการคือ
 - การวางแผน (Planning)
 - การเรียบเรียงงานเขียน (Sentence Generation)
 - การทบทวน (Revision)

1. การเขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์

ในการผลิตงานเขียนแต่ละครั้ง ผู้เขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์ว่าจะเขียนเพื่ออะไร ให้ใครอ่าน เช่น ในการตั้งวัตถุประสงค์ว่าจะเขียนบทความ เพื่อให้ผู้อ่านซึ่งเป็นแม่บ้าน นักเขียนบางคนอาจจะมียุทธประสงค์ในการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความขบขัน เพื่อผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการะงาน และให้เห็นว่าภารกิจเหล่านั้น เป็นสิ่งที่น่าสนุกสนาน นักเขียนบางคนอาจจะมีวัตถุประสงค์ เพื่อบอกกล่าววว่า ภารกิจเหล่านี้ เป็นการดำเนินไปตามปกติของวิถีชีวิตมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เป็นข้อจำกัดในการเขียนและเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงก่อนที่จะลงมือเขียน

2. การเขียนคือการจัดองค์ประกอบอย่างเป็นขั้นตอน

ในการผลิตงานเขียนนั้น ผู้เขียนจะตั้งหัวข้อซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องที่จะเขียน หรือเนื้อหาทั้งหมดในงานเขียน จะต้องสนับสนุนหัวข้อนั้น ใจความสำคัญเหล่านั้นอาจจะแยกเขียนเป็นย่อหน้า และแต่ละย่อหน้าจะต้องมีข้อความหรือข้อมูลที่จะสนับสนุนใจความสำคัญนั้น และใน

รายละเอียดจะมีรายละเอียดปลีกย่อยเพื่อสนับสนุนเป็นลำดับ เช่น นักเรียนอาจเริ่มต้นการเขียนด้วย การเขียนเค้าโครงเรื่อง (Outline) ก่อนแล้วเขียนขยายเค้าโครงนั้น หรือบางคนอาจเรียบเรียงความคิดที่จะเขียนขึ้นในใจก่อน แล้วจึงลงมือเขียน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การเขียนคือการจัดองค์ประกอบอย่างเป็นขั้นตอน

3. การเขียนประกอบด้วยกระบวนการ 3 กระบวนการ นักเขียนที่มีความชำนาญจะใช้กระบวนการทั้ง 3 อันได้แก่ การวางแผน (Planning) การเรียบเรียง (Sentence generation) การแก้ไข ปรับปรุง (Revision) ในการผลิตงานเขียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในชั้นวางแผน นักเขียนจะเรียบเรียงความคิดและจัดหมวดหมู่ให้เป็นภาษาเขียนและนักเขียนจะปรับปรุงแก้ไขงานเขียน ซึ่งทั้ง 3 กระบวนการ จะดำเนินไปอย่างสอดคล้องประสานกันดังนี้

ย่อหน้าที่ 1	วางแผน	เขียน	แก้ไข
ย่อหน้าที่ 2	วางแผน	เขียน	แก้ไข

ในการผลิตงานเขียน นักเขียนอาจจะผ่านกระบวนการนี้และดำเนินการย้อนกลับไปกลับมาหลายครั้ง เช่น ในขั้นแก้ไข ปรับปรุงงานเขียนพบว่า ย่อหน้าที่ 1 จะต้องแก้ไขปรับปรุงนักเขียนก็จะกลับมา วางแผน เขียน แก้ไขใหม่อีก จนกระทั่งงานเขียนนั้นเป็นที่น่าพอใจ

กระบวนการวางแผนการเขียน

ในขั้นวางแผนการเขียน นักเรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ

1. เนื้อหาของสิ่งที่เขียน
2. การเขียนให้น่าสนใจ
3. การดำเนินการเขียน

กระบวนการเรียบเรียงการเขียน คือกระบวนการที่ถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนให้เป็นภาษาเขียน เช่น การบรรยายลักษณะของบุคคลจากภาพที่มองเห็น การเขียนสรุปบทเรียนหลังกิจกรรมการเรียนการสอน

กระบวนการแก้ไข ปรับปรุงการเขียน หมายถึง การพิจารณาแก้ไขการสะกดคำ การเพิ่มการลด การปรับขยายคำหรือวลีที่ใช้ หรือการพิจารณาตรวจสอบเรียงความทั้งฉบับว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบพื้นฐานของผู้อ่านเหมาะสมหรือไม่

กล่าวโดยสรุปแล้ว กระบวนการเขียนคือ กระบวนการผลิตงานเขียน โดยผ่านขั้นตอน

3 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผนการเขียน
2. การเขียน
3. การแก้ไข ปรับปรุง

ฮิวอี้ (Hughey. 1983 : 11 – 30) ได้อธิบายขั้นตอนของกระบวนการเขียน ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้น (Getting Started) ในขั้นนี้ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) ความรู้สึกโดยประสาทสัมผัสโดยตรง (Intuition) อารมณ์ (Emotion) และการคาดหวัง (Expectation) สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในคลังข้อมูล (Data Bank) หรือในสมองของนักเรียน เป็นความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา วัฒนธรรม อารมณ์ สังคม และทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ด้วย

1.2 เจตนาและจุดประสงค์ในการเขียน (Intent and Purpose) ในการเขียน นักเรียนหรือผู้เขียนต้องตั้งจุดประสงค์ในการเขียนเสียก่อนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการค้นหาจากคลังข้อมูล

1.3 การเข้าสู่กระบวนการเขียน (Entry Level) ด้วยการค้นหาข้อมูล (Search) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiation) และการบ่มความคิด (Incubation)

2. ขั้นประดิษฐ์ (Invention) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นค้นพบ (Discovery) ในขั้นนี้บางคนอาจคิดว่า เป็นขั้นก่อนการเขียน แต่เมื่อเขียนไปแล้ว จะพบว่าขั้นค้นพบจะเกิดควบคู่ไปกับการเขียนตลอดเวลา เพราะเมื่อมีการค้นพบต้องมีการค้นพบด้วย เพื่อตั้งคำถามถามตนเองว่า

ทำไมจึงตัดสินใจเขียน

สิ่งที่ต้องการเขียนจะเขียนในด้านใด

มีความรู้ในเรื่องที่จะเขียนดีพอหรือไม่

วิธีการเขียนจะเขียนอย่างไร

ใครคือผู้อ่าน

2.2 ขั้นเรียบเรียงความคิด (Generation) หลังจากที่ได้ค้นพบข้อมูลแล้ว ผู้เขียนก็จะเรียบเรียงความคิดว่าจะเขียนอย่างไร รูปแบบใด การเรียบเรียงความคิดนี้เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงความคิด ความรู้สึก ความคิดเห็น และข้อเท็จจริงเข้ากับข้อมูลใหม่ การเปิดช่องว่างด้วยข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ การสร้างรูปแบบการรับรู้ใหม่

2.3 จัดเกล้าให้เข้ารูปเข้ารอย (Formulation) หลังจากที่ได้เรียบเรียงความคิดแล้วเขียนลงในกระดาษแล้ว ก็เป็นการจัดเกล้าการเขียนให้อยู่ในรูปแบบที่ผู้อ่านพึงพอใจ ซึ่งในขั้นนี้แบ่งเป็น

2.3.1 จัดเกล้าให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ (Formulation) ได้แก่ การจัดเกล้าถ้อยคำสำนวนให้สละสลวย (Rhetorical Shaping) ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการรวบรวมความคิดต่าง ๆ เพื่อสื่อถึงผู้อ่าน

การจัดเกล้าภาษา (Linguistic Shaping) เป็นการจัดเกล้าโครงสร้างพื้นผิว (Surface Structure) และรวมไปถึงข้อเขียนที่จะต้องมีความสัมพันธ์กันของเนื้อความ (Discourse) ด้วยการเชื่อมแน่น (Cohesion) และการเชื่อมกัน (Coherence) ซึ่งการเชื่อมแน่นนี้เป็นการสร้างสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษาศาสตร์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน โดยจะมีคำที่บ่งบอกความสัมพันธ์นี้ เช่น ประพันธ์สรรพนาม (Relation Pronoun) หรือคำสันธาน (Conjunction) เป็นต้น ส่วนการเชื่อมกัน (Coherence) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามความหมาย

2.3.2 การตรวจสอบการเขียนอีกครั้ง (Reformulation) ได้แก่ การตรวจสอบ (Revision) เป็นการตรวจสอบคำจำกัดความ (Definition) และความคิด (Idea) ต่าง ๆ ตลอดจนการเรียบเรียงเรื่องราวและการเน้นจุดประสงค์ในการเขียน

การพิสูจน์อักษร (Editing) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อความในด้านความสมบูรณ์ของประโยค วลี คำ เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำ ตลอดจนความสะอาดในการเขียน ในขั้นนี้อาจถือว่าเป็นขั้นสุดท้ายของการเขียนก็ได้

ขั้นจัดเกล้า เป็นกระบวนการต่อเนื่องและทำซ้ำแล้วซ้ำอีก อาจจัดอยู่ในขั้นค้นพบข้อมูลและเรียบเรียงความคิดได้ เพราะขั้นจัดเกล้านี้เป็นการเลือกรูปแบบ (Form) ให้เหมาะสมกับความหมาย (Meaning) และนำความหมายมาพิจารณาเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม

2.4 ผลงาน (Product) คือ งานเขียนที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว และสามารถสื่อสารไปสู่ผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากหลักการของการสอนเขียนตามทฤษฎีกระบวนการเขียนที่ว่ากระบวนการเขียนประกอบด้วยกระบวนการ 3 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการวางแผน
2. กระบวนการเขียน
3. กระบวนการทบทวน

เฮวินส์ (Hewins. 1986 : 219-223) ได้สร้างแผนการสอนโดยยึดกระบวนการทั้ง 3 โดยมีขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting)

การสอนในขั้นนี้จะเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ข้อมูล และสร้างความคิดให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อที่จะสามารถนำไปเขียนได้ ขั้นนี้กิจกรรมจะเป็นกิจกรรมอะไรก็ได้ แต่กิจกรรมที่พบว่าให้ผลดีมากที่สุด คือ กิจกรรมระดมพลังสมอง ซึ่งมี 3 ลักษณะ คือ

1.1 ผู้สอนตั้งประเด็น (Topic) หรือถามคำถามขึ้นเพื่อให้นักเรียนช่วยกันตอบหาคำศัพท์ และหาแนวคิดและสำนวนต่าง ๆ เกี่ยวกับคำถามนั้น ในการตั้งประเด็นครูจะตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนช่วยกันคิด เช่น ครูตั้งประเด็น "Pet" แล้วให้นักเรียนคิดคำที่จะนำมาเขียนหัวข้อนี้เป็นภาษาอังกฤษ ครูก็จะทำหน้าที่จดบันทึกคำตอบกระดานดำ นักเรียนอาจถามว่าคำนี้เขียนอย่างไร ครูอาจจะตอบเอง หรือให้เพื่อนนักเรียนที่รู้ช่วยตอบให้ นักเรียนก็นำคำเหล่านั้นไปเขียนต่อไป

1.2 ผู้สอนนำเรื่องสั้น ๆ บทสรุป บทสนทนา ที่เกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนจะเขียนมาให้ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้เดาว่ารายละเอียดของเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไปและจะจบลงอย่างไร เช่น เรื่องเกี่ยวกับ "Accident" นักเรียนจะช่วยกันบอกอะไรจะเกิดขึ้น

1.3 การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น วีดีโอ สไลด์ รูปภาพ วิธีนี้นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมหลากหลาย และรับความรู้หลากหลายจากการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น ช่างสารข้อเท็จจริง คำศัพท์ใหม่ ถ้าเป็นไปได้ควรเสนอเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนอยู่ในระดับต้น ๆ ครูควรจั่วเล่าเรื่องย่อให้ฟังก่อน หลังจากนั้นอธิบายว่านักเรียนจะฟังและดูวีดีโอ หรือ สไลด์ อย่างเดียวโดยไม่ต้องเขียนอะไรเลย แต่นักเรียนจะลงมือเขียนทันทีหลังจากดู วีดีโอ หรือ สไลด์ จบแล้วหลังจากเล่าเรื่องย่อจบ ครูจะเขียนคำศัพท์ ชื่อเฉพาะ วัน เดือน ปี และข้อมูลอื่น ๆ ที่ครูคิดว่าสำคัญ

ที่ปรากฏบนวิดีโอ หรือสไลด์ ลงบนกระดาน หลังจากการดูวิดีโอ หรือสไลด์แล้ว นักเรียนจะมีเวลา 15 - 20 นาที ในการเขียน โดยครูอาจให้นักเรียนเขียนหัวข้ออื่นที่นักเรียนสนใจ หรือมีประสบการณ์ แต่สิ่งที่นักเรียนเขียนควรมีคำศัพท์หรือข้อความที่ได้ดูในวิดีโอหรือสไลด์

ขั้นที่ 2 การเขียนร่างครั้งที่ 1 (First Draft)

นักเรียนจะต้องลงมือเขียนทันที หลังจากที่ได้ทำกิจกรรมในขั้นที่ 1 แล้วโดยใช้เวลา 15 - 20 นาที ในการเขียน โดยครูจะไม่ช่วยเหลือเลย ในช่วงแรกนักเรียนอาจจะรู้สึกว่ายากมาก เพราะไม่คุ้นเคยกับการเขียนอย่างนี้มาก่อน แต่วิธีนี้จะเป็นการทำให้นักเรียนตั้งใจฟัง และดูวิดีโอ หรือสไลด์ และคำศัพท์ที่ครูเขียนบนกระดาน เมื่อนักเรียนได้เขียนผ่านไปแล้ว 1 ครั้ง จะรู้สึกว่ายากขึ้น

ครูให้นักเรียนอ่านงานเขียนของตัวเองแล้วจดคำศัพท์ หรือแนวคิดที่ไม่สามารถเขียนเป็นภาษาอังกฤษได้ เพื่อที่จะให้ครูหรือเพื่อนบอกความหมายของศัพท์ หรือข้อมูลเพิ่มเติม

ต่อมาครูอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนมีปัญหา แล้วนักเรียนปรับปรุงงานเขียนของตัวเอง

ขั้นที่ 3 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

ในขั้นนี้ จะเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะเป็นการให้กำลังใจนักเรียนในการที่จะเขียนต่อไป นักเรียนก็เหมือนกับผู้ใหญ่ที่เวลาเขียนแล้วก็อยากให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของตัวเอง การที่ครูจะให้เกรดแก่นักเรียนเขียนของนักเรียนโดยไม่มีคำอธิบายใด ๆ เลยเป็นการบั่นทอนกำลังใจเป็นอย่างมาก ที่จริงแล้วผู้เขียนเขาต้องการทราบว่าคนอ่านรู้สึกอย่างไรกับงานเขียนของเขา มากกว่าที่จะให้บอกว่า ดีมาก ดี พอใช้ เพราะไม่ได้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงงานเขียนได้เลย

ในขั้นนี้ ครูให้นักเรียนอ่านงานของตัวเอง 2 - 3 คน นักเรียนคนใดสามารถอ่านงานเขียนของเขาได้ ครูจะต้องแสดงความชื่นชมเขา

ในการแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของนักเรียน จะเป็นเฉพาะด้านเนื้อหาเท่านั้น ไม่ใช้การตรวจไวยากรณ์ แต่เป็นการแสดงปฏิกิริยาต่อแนวคิด สิ่งที่เขาคิด การแสดงความคิดเห็นหรือประสบการณ์ของเขา

ขั้นต่อมาครูให้แบบอย่างในเรื่องของภาษาโดยการแสดงงานเขียนของครูบนแผ่นใสพร้อมกับอ่านให้นักเรียนฟัง

ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม แล้วแลกเปลี่ยนงานเขียนของตัวเองกับเพื่อน โดยให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นตามตัวอย่างที่ครูทำให้อู ในขั้นต้นอาจแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาไทยได้ ขั้นต่อ ๆ ไปจึงค่อยให้แสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นก็ได้ การที่เพื่อน ๆ และครูแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเขาในทางบวก จะทำให้เขามีกำลังใจ และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนที่ได้รับคำวิจารณ์จากเพื่อน อาจจะเข้าใจมากกว่าคำวิจารณ์ของครู ดังนั้นเมื่อนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น วิจารณ์งานกันเองได้แล้ว ก็ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนงานเขียนกันอ่าน แล้วแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนนั้น ๆ ได้ด้วยตัวเอง สิ่งสำคัญคือการทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่องานเขียนของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

การให้นักเรียนวิจารณ์งานกันเองอย่างนี้จะเป็นการแบ่งเบาภาระของครู และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนดีขึ้น เพราะนักเรียนได้ผ่านการทำงานร่วมกัน คำวิจารณ์ของเพื่อนจะเป็นประสบการณ์ครั้งแรกที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ในตอนแรก นักเรียนอาจไม่สามารถประเมินงานของตัวเองและเพื่อนได้เป็นอย่างดี แต่ในตอนต่อ ๆ ไป นักเรียนจะเรียนรู้การวิจารณ์ การประเมินผลงานจากเพื่อน และการเรียนรู้ที่จะไวใจคนอื่นด้วย

ขั้นที่ 4 การเขียนร่างครั้งที่ 2 (Second Draft)

ในการเขียนครั้งที่ 2 นักเรียนจะต้องปรับปรุงงานเขียนของตัวเองด้วยการเพิ่มเติม หรือเขียนขยายความส่วนที่ครู หรือเพื่อนแสดงความคิดเห็นซึ่งนักเรียนไม่จำเป็นจะต้องเขียนตามความคิดเห็นของครูและเพื่อน เพราะจะเป็นการควบคุมให้นักเรียนเขียนโดยไม่เต็มใจ นักเรียนควรมีความรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของความคิดและผลงานเขียนอย่างเต็มที่

ขั้นที่ 5 การอ่านเพื่อตรวจแก้ไข (Proofreading)

ในขั้นนี้ให้นักเรียนตรวจผลงานเองโดยครูจะเป็นผู้ออกหลักการตรวจให้นักเรียนรู้ ก่อนที่จะลงมืออ่านและตรวจ ซึ่งในการตรวจแต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับลักษณะงานเขียน เช่น งานเขียนบางชิ้นที่เน้นเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ก็ให้นักเรียนตรวจเรื่อง Tense ถ้าเป็นงานเขียนที่มีลักษณะบรรยาย ก็ให้นักเรียนตรวจการใช้ Adjective, Noun, Subject, Verb Agreement โดยจะให้นักเรียนอ่านทบทวน และตรวจงานเขียนของตนเองก่อน แล้วจึงให้เพื่อนช่วยอ่าน และตรวจให้อีกครั้งหนึ่ง

การที่ให้นักเรียนช่วยตรวจจะเป็นส่วนที่ดีคือ นักเรียนจะมองข้อผิดพลาดในงานของตนเองไม่ค่อยพบ แต่ถ้าอ่านงานเขียนของผู้อื่นนักเรียนสามารถพบได้ง่ายกว่า

ขั้นที่ 6 การเขียนครั้งสุดท้าย(Final Draft)

นักเรียนนำผลงานที่ผ่านการตรวจจากเพื่อนแล้วกลับไปปรับปรุง ทั้งด้านเนื้อหาและความถูกต้องแม่นยำอื่นๆ ให้ถูกต้องสมบูรณ์แล้วอ่านบททวนจนแน่ใจแล้วจึงส่งครู

งานฉบับนี้ นักเรียนควรแน่ใจว่า ถูกต้องพอที่จะให้ผู้อื่นนอกเหนือจากครูและเพื่อนในชั้นเรียนอ่านได้ โดยครูผู้สอน อาจให้ผู้เรียนอ่านงานของตนให้เพื่อนๆ ฟังหน้าชั้น หลังจากการตรวจแก้ไขแล้วและอาจมีการให้แสดงผลงานของผู้เรียนไว้บนบอร์ดหรือป้ายประกาศที่ใดที่หนึ่งในชั้นหรือนอกชั้นเรียน รวมทั้งการทำการวารสารของห้องเรียน หรือโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสได้แสดงผลงานแล้วกลับมาอ่านผลงานของตนเองได้บ่อยๆ เมื่อมีโอกาส วิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

งานวิจัยในประเทศ

นิพนธ์ เวสสะโกศล (2533 : 117 - 130) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบแผนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักศึกษาไทย ระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้ทำการสร้างแบบแผนการสอนและเอกสารคำสอน โดยพิจารณาถึงข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาไทย หลักสูตรวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ และข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน หลังจากนั้นได้ทำการทดลองใช้รูปแบบการสอนกับนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา อ 231 การเขียนขั้นต้น ภาคสอง ปีการศึกษา 2532 ซึ่งได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากแล้วแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 18 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 12 คน ซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนสอบของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกำหนดให้กลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนที่ใช้แนวคิดเรื่องกระบวนการเขียนและกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนที่เน้นที่ตัวงานเขียน หลังการทดลองสอนได้ทำการทดสอบหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลปรากฏว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นการยืนยันว่า รูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา

ถนนศรี เหลาหา (2535 : 103 - 108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการบวนการเขียนของ เอวินส์ กับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของ เอวินส์ กับการเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของ เอวินส์ กับการเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของ เอวินส์ กับการเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

ซาเมล (Zamel. 1983 : 165 - 184) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการเขียนของนักเรียนที่เรียนการเขียนในระดับกลาง จำนวน 6 คน ของ มหาวิทยาลัยแมสซาชูเซตส์ (University of Massachusettes) ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีและไม่มีทักษะในการเขียน ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่มีทักษะในการเขียนจะคิด ระดมสมอง หรือจดข้อมูลโดยย่อก่อนการเขียน และจะมีการวางแผนที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นตลอดกระบวนการ ดังนั้นลักษณะการเขียนจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการในการค้นหาความคิด และสร้างความคิดใหม่โดยการผสมผสานความรู้เก่าเข้ากับความรู้ใหม่ ในขณะที่นักเรียนที่ขาดทักษะในการเขียนจะกังวลและเสียเวลากับการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนที่ถูกต้อง มากกว่าการสร้างเนื้อหา

2. นักเรียนที่มีทักษะในการเขียนจะตรวจทาน หรือประเมินงานเขียนตลอดกระบวนการโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสื่อเนื้อหาความให้ชัดเจน ในขณะที่นักเรียนที่ขาดทักษะในการเขียนจะตรวจทานงานเขียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขงานเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียน และการใช้ไวยากรณ์

โมนาฮัน (Monahan. 1984 : 289 - 302) ได้กำหนดการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการเขียนในชั้นการตรวจทานงานเขียน ตลอดจนการกำหนดผู้อ่านงานเขียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนในระดับพื้นฐาน และระดับดีที่เรียนในเกรด 12 จำนวน 8 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนระดับพื้นฐาน 4 คน และระดับดี 4 คน โดยขณะที่นักเรียนทำการเขียน ให้นักเรียนหยุดถ่ายทอดความคิดและมีการบันทึกเสียงนักเรียนเก็บไว้ ผลการศึกษาพบว่า

1. ในขณะที่ตรวจทานงานเขียน นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนในระดับพื้นฐาน จะกำหนดผู้อ่านงานเขียนคือ ครู ในขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนในชั้นดีจะกำหนดผู้อ่านงานเขียนคือเพื่อน

2. นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนในระดับพื้นฐาน จะทบทวนเนื้อเรื่องหลังจากเขียนเรียงความจบแล้วทั้งเรื่อง แต่นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนในระดับดีจะตรวจทานงานเขียน หรือทบทวนงานเขียนไปมาตลอดขั้นตอนการเขียนโดยตรง

ไรม์ส์ (Raimes. 1985 : 229 - 258) ศึกษาวิธีการเขียนของนักศึกษาต่างชาติที่เขียนไม่ดี (Unskilled ESL Students) จำนวน 8 คน ประกอบด้วยชาวจีน 4 คน กรีก 2 คน สเปน 1 คน พม่า 1 คน ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของนักศึกษาเหล่านี้มิใช่เพื่อสื่อความหมาย วัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือการเรียนภาษา พฤติกรรมการเขียนมีลักษณะย้อนไปมา กล่าวคือ เขียนแล้วย้อนกลับมาอ่านเพื่อสร้างความคิดและรูปแบบภาษา วิธีดังกล่าวนี้เป็นวิธีเดียวกับวิธีที่นักศึกษาที่เขียนได้ดีใช้ ผู้เรียนมุ่งแต่เพียงเขียนความคิดเห็นลงไปมากกว่า จะนึกถึงแต่ข้อผิด เพราะการเป็นคนต่างชาติต่างภาษา จึงทำให้รู้ดีว่าไม่สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ในการเขียนเรียงความนักศึกษามีพฤติกรรมดังนี้ (1) วางแผน (Planning) นักศึกษาทุกคนตัดสินใจก่อนว่าจะเขียนอะไรและคิดหาวิธีที่จะบรรยายออกมาในภาษาที่สอง (2) อ่าน (Reading) ขณะที่เขียนนักศึกษาย้อนอ่านงานที่เขียน (3) ซักซ้อม (Rehearsing) เป็นการลองเสนอความคิดที่เป็นไปได้บางคนก็ลองหารูปแบบภาษาที่ถูกต้อง บางคนก็ลองพูดแสดงความคิดเห็นออกมา (4) เขียน (Writing) (5) ทบทวนแก้ไข (Revising and Editing) การแก้ไขส่วนใหญ่ เป็นการแก้รูปแบบภาษาและกระทำในขณะที่เขียนประโยค

วิธีสอนที่ผู้วิจัยเสนอแนะ คือ การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเขียนในแง่ การสร้างความคิด การเขียนมีใช้เพียงการเรียนรู้ทักษะภาษาเท่านั้น แต่เป็นวิถีทางที่ผู้เรียนสื่อสาร ความคิดเห็นในภาษาต่างประเทศ

เฮอร์ริง (Heuring. 1985 : 90 - 97) ศึกษาวิธีการทบทวนแก้ไข ในการเขียน ของผู้เขียนต่างชาติ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยชาวเกาหลี มาร์เซลล์ จีนฮ่องกง จีนแผ่นดิน ใหญ่ และอังกฤษเรียน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ที่เขียนได้สามารถประเมินงานเขียนของตน การทบทวนแก้ไขมีบทบาทสำคัญมาก ส่วนผู้ที่เขียนไม่ได้มีการทบทวนแก้ไขไม่เพียงพอ

2. ในการทบทวนแก้ไข ผู้ที่เขียนได้ดีจะแก้ไขเพียงข้อผิดพลาดทางภาษาระดับต่ำ ซึ่งไม่ช่วยให้งานเขียนมีคุณภาพดีขึ้น แต่ผู้ที่เขียนดีจะแก้ไขทั้งระดับเนื้อหาและความหมายของข้อความ

3. ผู้เขียนทุกคนใช้การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของวิธี การแก้ไขบทความ

ราฟาเอล และคนอื่น ๆ (Raphael and others. 1986 : 1 - 39) ได้ทำการวิจัย เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดที่เกิดขึ้นในกระบวนการเขียนเชิงอธิบาย ของนักเรียนเกรด 5 และจำนวน 200 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่สอนโดยเน้นกระบวนการหรือเนื้อหาทางสังคม ซึ่งให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ ในการเขียนและผู้อ่าน

2. กลุ่มที่สอนโดยเน้นผลงานหรือโครงสร้างงานเขียนชนิดต่าง ๆ

3. กลุ่มที่สอนโดยเน้นเนื้อหาทางสังคม และโครงสร้างงานเขียนชนิดต่าง ๆ

ผลปรากฏว่า

1. กลุ่มที่สอนโดยเน้นกระบวนการหรือเนื้อหาทางสังคม นักเรียนจะให้ความสำคัญต่อการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน และเนื้อความที่เขียนมีลักษณะสื่อ ความที่ชัดเจน เพราะนักเรียนให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์และผู้อ่านงานเขียน นอกจากนี้ยังเป็นเพราะการแลกเปลี่ยนงานเขียน เพื่อตรวจทานแก้ไขและประเมินงานเขียน ซึ่งทำให้นักเรียน ได้คำนึงถึงบทบาทของผู้เรียนและผู้อ่านอันส่งผลต่อการผลิตข้อมูลที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

2. กลุ่มที่สอนโดยเน้นผลงานหรือโครงสร้างงานเขียนชนิดต่าง ๆ นักเรียนจะให้ความสำคัญต่อการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง ให้ถูกต้องตามหลักการเขียน และดำเนินไปตามลำดับ ขั้นตอนที่กำหนดไว้

3. กลุ่มที่สอนโดยเน้นเนื้อหาทางสังคมและโครงสร้างงานเขียนชนิดต่าง ๆ นักเรียนจะให้ความสำคัญต่อผู้อ่าน และในขณะเดียวกันได้ให้ความสำคัญต่อการเรียบเรียงที่ถูกต้องตามโครงสร้างเนื้อเรื่อง

เดอส์ (Durst. 1987 : 348 - 375) ได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการใช้ความคิดและภาษาที่ใช้ในการเขียนเรียงความเชิงวิเคราะห์ (Analytical Writing) และการเขียนเรียงความย่อเรื่อง (Summarizing Writing) ของนักเรียนเกรด 11 จำนวน 20 คน ที่สมัครเข้าร่วมในการวิจัยของโรงเรียนมัธยมปลาย ในรัฐซานฟรานซิสโก ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนสูง และปานกลางโดยในขณะนั้นนักเรียนเขียนเรียงความจะมีบันทึกเสียงที่นักเรียนพูด ผลการวิจัยพบว่า

1. ในการเขียนเรียงความเชิงวิเคราะห์ นักเรียนให้ความสนใจโครงสร้างงานเขียนโดยรวม และการสร้างเนื้อความที่สัมพันธ์กัน
2. ในการเขียนเรียงความย่อเรื่อง นักเรียนให้ความสนใจต่อคำศัพท์และโครงสร้างระดับประโยค

จากการศึกษาได้มีข้อเสนอแนะว่า ในการสอนเขียนควรมีการฝึกให้นักเรียน วิเคราะห์เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้กระบวนการทางความคิด การสร้างพฤติกรรมในการค้นหา สร้างเนื้อหา และกลวิธีในการแก้ปัญหา และยังเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ฝึกแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง หรือคัดค้านตามเพื่อสะท้อนความเข้าใจในหัวเรื่องที่จะเขียน

เฮย์ส (Hayes. 1987 : 162 - 178) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน และแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 98 คน ของโรงเรียนในเมืองเพเทอร์สัน (Paterson) รัฐนิวเจอร์ซีย์ (Newjersey) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มควบคุม หรือ กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนที่เน้นผลงาน
2. กลุ่มทดลอง หรือ กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการ

ในการทดลองนี้ ใช้เวลาในการสอน 6 เดือน และนักเรียนจะได้รับการฝึกเขียนเรียงความชนิดต่าง ๆ เช่น การเขียนพรรณนาความ (Describing) การเขียนเล่าเหตุการณ์ (Narrating) การเขียนอธิบายความ (Explaining) และการเขียนให้เหตุผล (Reasoning) โดยให้มีการทดสอบก่อนและหลังการเรียน ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีพัฒนาการในการเขียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

4. งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะงานเขียนของนักเรียน ที่มีและไม่มีทักษะการเขียน

พริทชาร์ด (Pritchard. 1987 : 51 - 67) ได้ทำการวิจัย เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนกับครู ที่ได้รับการอบรมและครูที่ไม่ได้รับการอบรม การสอนเขียนจาก โครงการสอนเขียนระดับชาติ (National Writing Project) จำนวน 387 คน จากโรงเรียนที่อยู่ในรัฐด้านตะวันตกตอนกลาง (Midwestern) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทดลอง หรือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนกับครูที่ได้รับการอบรมการสอนเขียนจากโครงการสอนเขียนระดับชาติ โดยจะเน้นการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการ จำนวน 236 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Junior High School) จำนวน 106 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Senior High School) จำนวน 129 คน
2. กลุ่มควบคุมหรือกลุ่มนักเรียนที่สอนโดยครู ที่ไม่ได้รับการอบรมการสอนเขียนจากโครงการสอนเขียนระดับชาติ จำนวน 157 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Junior High School) จำนวน 56 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Senior High School) จำนวน 101 คน

ผลปรากฏว่า ความสามารถในการแสดงออกในการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และครูกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่ได้รับการอบรมการสอนเขียนจากโครงการสอนเขียนระดับชาติ ได้ให้ความสำคัญต่อการนำกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด และการแสดงความคิดเห็นไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างมาก

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลความสามารถทางการเขียน

4.1 การสร้างแบบทดสอบ

การประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอนการเขียน เพราะสามารถบ่งชี้ถึงคุณภาพของผลงาน การประเมินผลของงานเขียนนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 4.1.1 การประเมินเพื่อทดสอบความสามารถในการเขียน (Testing)
- 4.1.2 การประเมินเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

4.1.1 การประเมินเพื่อทดสอบความสามารถในการเขียน (Testing)

การประเมินเพื่อทดสอบ หมายถึง การใช้งานเขียนเป็นเครื่องมือทดสอบความสามารถในการเขียน ภาษาต่างประเทศของผู้เขียน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการออกแบบข้อสอบและวิธีการให้คะแนน

หลักการทั่วไปในการทดสอบการเขียน

ลาโด (Lado. 1965 : 256) มีความเห็นว่า การใช้เรียงความเป็นการทดสอบนั้นข้อดีคือ เป็นการโต้ตอบอย่างเป็นธรรมชาติ และเป็นการแสดงออกถึงความคิดของผู้เรียน แต่มีปัญหาในการให้คะแนนอย่างเป็นปรนัย และไม่สามารถทดสอบประเด็นที่เป็นปัญหาได้ทุกประเด็น เพราะในการเขียนเรียงความ ผู้เรียนสามารถเลี่ยงไม่ใช้โครงสร้างหรือศัพท์ที่ตนไม่รู้ได้ ลาโดจึงเสนอให้แก้ปัญหาด้วยวิธีการเขียนจากตัวกระตุ้นหลาย ๆ แบบ เช่น ชุดรูปภาพ หัวข้อหลาย ๆ หัวข้อ ซึ่งเขียนด้วยภาษาของผู้เรียนหรือภาษาต่างประเทศนั้น ส่วนการทดสอบความสามารถในองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเขียน ลาโดเสนอเทคนิคการเติมความให้สมบูรณ์ (Completion Technique) เช่น การทดสอบตัวสะกด การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไวยากรณ์ เป็นต้น ข้อสอบเช่นนี้ เป็นข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง (Validity) ลาโดสรุปว่าแบบทดสอบความสามารถในการเขียนนั้น ต้องประกอบด้วยหลายส่วนด้วยกัน เพื่อที่จะได้ทดสอบปัญหาในการเขียนทุกประเด็น ส่วนการประเมินเนื้อหานั้น ลาโดมีความเห็นว่าวัดได้จากสิ่งเหล่านี้คือ (1) ข้อมูลที่นำเสนอ (2) การจัดเรียบเรียงข้อมูลที่เสนอ (3) การใช้เครื่องชี้แนะ (Signals) ให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเต็มที่ สำหรับเรื่องลีลาการเขียน (Style) นั้น ลาโดไม่รวมเรื่องการใช้คำ (Literary Style) เพราะถือว่าเป็นศิลปะชั้นสูงเกินกว่าการเรียนภาษาต่างประเทศ แต่ควรเป็นการพิจารณาการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์มากกว่า และควรเป็นการทดสอบในระดับสูง

แครอล (Carroll. 1980 : 50) มีความเห็นว่าการเขียนเชิงบรรยายหรือจินตนาการ (Descriptive or Imaginative Essay) เป็นการทดสอบการเขียนที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะผู้เขียนต้องแสดงตนเองต่อผู้ตรวจข้อสอบ ซึ่งผู้เขียนไม่รู้จำจึงต้องใช้จินตนาการของตนเองเพื่อการใช้งานเขียนนั้นสื่อความหมายต่อผู้อ่าน ข้อควรกระทำในการสร้างข้อสอบคือ ต้องสร้างให้มีลักษณะเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับสภาพชีวิตของผู้เรียน คำสั่งที่ใช้จึงมิได้ตั้งแต่คำสั่งสั้น ๆ จนกระทั่งเป็นการบรรยายสถานการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนเขียนตอบได้ การใช้รูปภาพหรือเส้นกราฟต่าง ๆ ก็เป็นตัวกระตุ้นที่ดีประการหนึ่ง

แวลเลตต์ (Valette. 1977 : 217 - 260) สรุปว่า แบบทดสอบการเขียนซึ่งแบ่งการสอบเป็นชั้นตามลักษณะการเขียนนั้น มีอยู่ 8 ประเภท คือ

1. การทดสอบระบบการเขียน (Writing System) ทดสอบว่านักเรียนคุ้นเคยกับระบบการเขียนในภาษาที่เรียน ตัวอย่างแบบสอบ เช่น การให้ลอกตามแบบ การทดสอบการสะกดคำ และการเติมเครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น

2. การทดสอบคำศัพท์ด้วยการเขียน (Testing Vocabulary via Writing) ทดสอบความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ (Lexical Unit of Language) เป็นแบบทดสอบที่ต้องการให้นักเรียนใช้ความจำ ตัวอย่างเช่น ถามคำศัพท์ด้วยรูปภาพ ถามคำถามที่มีความหมายเหมือนกัน หรือต่างกัน (Synonym-Antonym) และถามคำศัพท์ในข้อความ เป็นต้น

3. การทดสอบไวยากรณ์ด้วยการเขียน (Testing Grammar via Writing) เป็นแบบสอบที่ไม่ควรใช้มากนัก เพราะการทดสอบไวยากรณ์นั้นมิได้ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง ตัวอย่างข้อสอบไวยากรณ์ เช่น การเติมความให้สมบูรณ์ การให้เขียนประโยคใหม่ตามคำสั่ง การแปลประโยค เป็นต้น

4. การเขียนตามคำบอก (Dictation) ทดสอบความสามารถในการเชื่อมโยงเสียงในภาษากับภาษาเขียน เป็นการวัดทั้งทักษะการฟังและการเขียน

5. การเขียนอย่างมีการควบคุม (Controlled Composition) ผู้เรียนเขียนบทสนทนา หรือย่อหน้าโดยมีคำสั่งชี้แนะที่ชัดเจน ดังนั้นจึงยังไม่เป็นกิจกรรมการสื่อสารที่แท้จริง มุ่งเน้นที่การทดสอบคำศัพท์ และโครงสร้าง

6. การเขียนเพื่อการสื่อสารโดยการเขียนอย่างมีการชี้แนะ (Writing for Communication : Directed Composition) ทดสอบความสามารถในการแสดงความคิดเห็นด้วยข้อเขียนที่มีการกำหนดหัวข้อ ข้อสอบควรมีแนะนำ เช่น การใช้ภาพ การแนะนำด้วยคำพูด หรือบทสนทนา และการแนะนำด้วยข้อเขียน

7. การเขียนเพื่อการสื่อสารโดยการเขียนอย่างมีอิสระ (Writing for Communication : Free Composition) การทดสอบด้วยการเขียนอย่างควบคุมนั้น เป็นการวัดทักษะการเขียนบางประเด็น ด้วยวิธีการที่เป็นปรนัย แต่การทดสอบด้วยการเขียน

อย่างมีอิสระ ยอมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการแสดงความคิดเห็นด้วยข้อเขียนอย่างไม่มีข้อจำกัด เพราะฉะนั้น จึงเป็นการทดสอบที่ใช้เวลามากในการให้คะแนนและคะแนนนั้นขาดความเป็นปรนัย

8. การแปล (Translation) สำหรับทดสอบผู้เรียนระดับสูงที่มีความสามารถด้านคำศัพท์ และโครงสร้างแล้ว

ฮีตัน (Heaton. 1979 : 127 - 317) กล่าวถึงหลักการในการทดสอบการเขียนดังนี้

1. ผู้ออกข้อสอบไม่ควรตั้งความมุ่งหมายให้สูงเกินสภาพของผู้เรียน ฮีตัน มีความเห็นว่าการทดสอบการเขียนควรคาดหวังให้ผู้เรียนเขียนภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง เพื่อสื่อความหมายตามต้องการ แต่ไม่ควรมุ่งหวังการเขียนเชิงวิริยวิธีสร้างสรรค์จากผู้เรียน นอกจากนั้นควรออกแบบข้อสอบที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน และระดับความสามารถของผู้เรียน

2. การเขียนเรียงความจะใช้เป็นการทดสอบ ต่อเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะเขียนอย่างอิสระ การเขียนเรียงความเป็นการให้โอกาสผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ภาษา และการสื่อความหมาย

3. ข้อสอบการเขียนควรอยู่ในรูปปัญหา หรือสถานการณ์ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเขียนควรเป็นงานที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดเห็น และมีความมุ่งหมายในการเขียน สถานการณ์ที่ให้ในข้อสอบควรให้การกระตุ้นและข้อมูลเพียงพอสำหรับงานเขียน ทั้งในการกำหนดรูปแบบ และลีลาที่จะใช้ในงานเขียนนั้น ข้อสอบเช่นนี้จะมีความเชื่อมั่นสูง และง่ายที่จะเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานเขียน ข้อควรระวังคือ ถ้าสถานการณ์ยาวเกินไปจะกลายเป็นการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

4. การเขียนเรียงความขนาดสั้น 2 เรื่องขึ้นไป จะทำให้การทดสอบมีความเชื่อมั่นมากกว่าการเขียนเพียงเรื่องเดียว เพราะทำให้เห็นความหลากหลายของการใช้ภาษา

5. ควรให้นักเรียนเขียนหัวข้อเดียวกัน เพื่อให้ผู้ตรวจจะเปรียบเทียบกันได้ นอกจากนั้น ผู้เรียนจะไม่ต้องเสียเวลาในการตัดสินใจเลือกเรื่อง

จาคอบส์ และคนอื่น ๆ (Jacobs and others. 1981 : 3) เห็นว่า การทดสอบการเขียนเรียงความ หมายถึง การทดสอบความสามารถในการสื่อความหมายด้วยข้อเขียน ดังนั้น

เขาจึงไม่เห็นด้วยกับการใช้ข้อสอบแบบแยกข้อย่อย หรือข้อสอบปรนัยสำหรับวัดความสามารถในการเขียนทั้ง ๆ ที่ข้อสอบแบบนี้มีค่าความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่นสูง แต่ข้อสอบจะวัดได้เพียงความสามารถในการเลือกประโยคที่ดี หรือการรู้จักวิธีใช้ที่ถูก แต่ข้อสอบไม่สามารถบอกได้ถึงความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ สรุปได้ว่าลักษณะข้อสอบการเขียนเรียงความมีดังนี้คือ

1. ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารมากกว่าเรื่องกลไกของภาษา
2. มีความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่สอนและสิ่งที่สอบ
3. มีความเที่ยงตรง (Valid) ในแง่ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสาร

ของผู้เรียน

4. เตรียมข้อสอบง่ายกว่าข้อสอบปรนัย
5. ผลที่ได้มีความหมายทันทีไม่ต้องมีการแปลผล
6. สามารถชี้ถึงระดับความสามารถในการเขียน ตลอดจนสามารถบอกจุดอ่อนและ

แข็งด้วย

7. หากมีการบริหารการสอบอย่างถูกต้องแล้ว จะมีความเชื่อมั่น (Reliable) สูง
8. มีการใช้สถิติของผู้ร่วมกระบวนการเขียน อันหมายถึงผู้อ่านซึ่งจะเป็นผู้ตัดสิน

งานเขียนนั้น

4.1.2 การประเมินเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

ริเวอร์ส (Rivers. 1972 : 255) กล่าวว่า "หลักการในการตรวจงานเขียน คือ การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้มากที่สุด และในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ทำความลำบากกับผู้ตรวจมากเกินไป" ดังนั้น ครูจึงควรตรวจงานเขียนของนักเรียนโดยทันที ไม่ล่าช้า เพื่อตอบสนองกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างฉับพลัน ริเวอร์ส เสนอขั้นตอนที่ช่วยให้การตรวจงานของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้นดังนี้คือ

1. ให้ผู้เรียนเขียนเพียง 1-2 ย่อหน้า และมีการกำหนดจำนวนคำเพื่อกันมิให้ผู้เรียนเขียนขยายความจนยาวเกินไป
2. มีการฝึกให้ผู้เรียนตรวจสอบงานเขียนของตนเองอย่างไร เป็นระบบก่อนที่จะส่งงานเขียนนั้น เพื่อช่วยลดจำนวนข้อผิดพลาด และเป็นการฝึกนิสัยการเขียนอย่างถูกต้อง
3. มีการฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

4. มีการใช้เครื่องหมายในการตรวจอย่างเป็นระบบ การใช้เครื่องหมายเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

4.2 การตรวจงานเขียน

การตรวจงานเขียนนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรียงความ เป็นงานที่หนักมาก ครูมักจะตรวจงานไม่ทันเพราะนักเรียนมีจำนวนมาก การตรวจงานเขียนแต่ละชิ้นต้องใช้เวลาเมื่องานมากขึ้น ครูจึงตรวจงานไม่ทัน ทำให้งานค้าง ทั้งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนก็ไม่มี ทำให้ประเมินผลลำบาก และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว โรงเรียนมัธยมศึกษาหลายโรงเรียนจึงไม่เปิดสอนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ (วรพันธ์ ลิวิสุชะ. 2534 : 24)

สมาธิ (Smadi. 1986 : 25) ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการตรวจงานเขียนของนักเรียนว่า ครูส่วนใหญ่มักเบื่อหน่ายและรำคาญในการที่จะต้องตรวจงานของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์ ส่วนครูที่มีท่าทีสนใจในการสอน ก็ให้งานเขียนเพียง 3-5 หัวข้อเรื่องต่อปี ซึ่งแสดงว่าไม่ได้สนใจการสอนเขียนอย่างแท้จริง และในการตรวจส่วนมากจะตรวจเพียงเรื่องนิทานวิทยาศาสตร์ และการสะกดผิด หรือเพียงแต่ขีดเครื่องหมาย (/) แล้วเขียนว่า "ตรวจแล้ว (Seen)" เท่านั้น โดยมีได้ให้คะแนนหรือประเมินผลความสามารถในการเขียนของผู้เรียน

อาจกล่าวได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว อาจเป็นเพราะขาดหลักในการตรวจงานเขียนของนักเรียน ทั้ง ๆ ที่ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น แต่ได้รับความสนใจน้อยที่สุด

ผู้วิจัยเห็นว่า การตรวจงานเขียนเป็นเรื่องที่สำคัญที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ควรตระหนัก หากมีวิธีตรวจงานเขียนที่ดี และเชื่อถือได้ก็จะทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอนเขียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาหาแนวทาง และวิธีการตรวจงานเขียนที่มีประสิทธิภาพ

4.2.1 หลักในการตรวจงานเขียน

1. ครูควรอ่านงานเขียนนั้นให้ตลอดก่อนที่จะเขียนอะไรลงไป
2. ครูควรดูทั้งข้อดีและข้อผิด และบอกให้นักเรียนรู้ว่าข้อดีอะไรบ้าง
3. นักเรียนต้องเข้าใจความหมายของเครื่องหมายที่ครูใช้ตรวจงาน
4. ครูควรหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนแก้ข้อผิดได้ เช่น อาจเลือกวิธีเขียนแก้ไข หรือเพียงแต่ชี้ให้รู้ว่าอะไรผิด หรือเลือกแก้แต่ข้อผิดบางประเภท เป็นต้น
5. ครูควรระลึกเสมอว่า ครูมีหน้าที่ช่วยให้นักเรียนเห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุงงานอย่างไร ครูมิได้เพียงแต่ให้คำตัดสินเท่านั้น

4.2.2 เทคนิคในการตรวจงานเขียน

1. การเขียนวิจารณ์ ครูควรอ่านให้ตลอดแล้วเขียนข้อดีที่นักเรียนทำ และให้ข้อเสนอว่า ควรปรับปรุงอย่างไร คำวิจารณ์ของครูควรเจาะจงเฉพาะงานเขียนชิ้นนั้น และชี้แนะนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน

2. การพูดคุยหรืออภิปราย เป็นวิธีการเดียวที่ครูจะรู้ว่านักเรียนต้องการเขียนอะไร หากไม่ได้ซักถามพูดคุยกันแล้ว ครูก็เพียงแต่เดาว่าผู้เขียนหมายความว่าอย่างไร ซึ่งอาจไม่ตรงกับ ความมุ่งหมายที่แท้จริง

3. การใช้รายการตรวจสอบ (Checklist) ซึ่งประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับ ไวยากรณ์ รูปแบบการเขียน การวิเคราะห์เนื้อหาและการเรียบเรียง หรือแม้กระทั่งการกระตุ้น เตือนความจำ

4. การให้นักเรียนตรวจงานเขียนของนักเรียนด้วยตนเอง โดยครูจัดเตรียมรายการตรวจสอบให้เป็นคู่มือในการตรวจ

5. การตรวจงานเขียนของตนเอง (Self-editing) ผู้เรียนควรจะต้องเรียนรู้การปรับปรุงงานเขียนของตนเองด้วยการหาข้อผิดพลาดด้วยตนเอง

การให้คะแนนการเขียนเรียงความมีปัญหาด้านความเชื่อมั่น กล่าวคือ คะแนนที่ให้นั้นไม่คงที่ ฮีตัน (Heaton. 1979 : 135 - 137) เสนอการแก้ปัญหาด้วยวิธีการดังนี้คือ

1. ผู้สอบทุกคนเขียนเรื่องเดียวกัน
2. ข้อสอบต้องกำหนดสถานการณ์อย่างชัดเจน
3. ให้คะแนนงานเขียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง คือ (1) วิธีการประทับใจ

(Impression Method) เป็นวิธีที่ผู้ตรวจคนเดียวหรือหลายคน ให้คะแนนจากความประทับใจ เมื่ออ่านงานเขียนแต่ละฉบับ วิธีการให้คะแนนแบบนี้มีความเป็นอัตนัยมาก ถ้ามีผู้ตรวจหลายคน ให้ใช้คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนของผู้ตรวจทุกคน การตรวจวิธีนี้เน้นที่ความประทับใจของผู้ตรวจ เมื่อใดที่ผู้ตรวจพิจารณาประเด็นย่อย จะไม่ใช้การตรวจแบบนี้ (2) วิธีการวิเคราะห์

(Analytic Method) เป็นการให้คะแนนโดยการแยกองค์ประกอบย่อยของเรียงความ การตรวจวิธีนี้มีแผนการตรวจซึ่งเตรียมล่วงหน้าไว้ เมื่อใช้วิธีนี้ผู้ตรวจต้องมีความยืดหยุ่น กล่าวคือน้ำหนักของแต่ละประเด็นจะขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียน เช่น ในระดับต้น ควรให้

น้ำหนักไวยากรณ์มากกว่าความคล่องในการเขียน (Fluency) (3) วิธีนับข้อผิดพลาด (Mechanical Accuracy of Error-count Method) เป็นวิธีการที่ ยึดมั่น ไม่แนะนำให้ใช้ เพราะมีค่าความตรงน้อย วิธีการตรวจแบบนี้หักคะแนนข้อผิดพลาดออกจากคะแนนเต็ม ดังนั้นข้อผิดพลาดจึงสำคัญเท่ากันหมด วิธีนี้ไม่ให้ความสนใจกับการสื่อสารของข้อเขียน เป็นวิธีการที่เน้นเพียงด้านไม่ดีของข้อเขียน ดังนั้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่กล้าเขียนเพราะกลัวเขียนผิด อันไม่เป็นผลดีต่อการเรียนการสอน

4.2.3 การตรวจให้คะแนนงานเขียน

1. คูเปอร์ (Cooper. 1977 : 3 - 31) ได้เสนอวิธีการตรวจเรียงความไว้หลายวิธี ซึ่งรวมเรียกว่า การตรวจแบบรวม (Holistic Scoring) ซึ่งมี 3 วิธีที่น่าสนใจคือ

1.1 การตรวจโดยใช้ความประทับใจที่มีต่อการเรียงความเรื่องนั้น (General Impression Marking) เป็นวิธีประเมินที่ง่ายที่สุดในวิธีการตรวจแบบรวม การตรวจแบบนี้ไม่ต้องการรายละเอียดของลักษณะต่าง ๆ ของเรียงความและไม่ต้อมนำคะแนนในแต่ละลักษณะมารวมกัน ผู้ตรวจให้คะแนนได้ง่าย โดยตัดสินว่าเรียงความนั้นควรอยู่ในลำดับใด เมื่อเทียบกับเรียงความของนักเรียนทั้งหมด

วิธีการนี้ได้รับการพัฒนาโดยหน่วยบริการการทดสอบทางการศึกษา (Education Testing Service) ประเทศอังกฤษ และคณะกรรมการการสอบเข้าวิทยาลัย (College Entrance Examination Board) เพื่อใช้ในการตรวจให้คะแนนในการทดสอบการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ (The English Composition Test) และการทดสอบเพื่อจัดชั้นเรียนชั้นสูง (Advanced Placement Test in English) ผู้ตรวจโดยวิธีนี้ต้องฝึกฝนตนเองให้ดีเสียก่อน ด้วยการอ่านและอภิปรายผลงานเขียนจำนวนมาก ๆ จนกระทั่งสามารถให้คะแนนด้วยวิธีนี้ได้ อย่างน่าเชื่อถือ

1.2 การตรวจโดยใช้เรียงความที่คัดเลือกเป็นเกณฑ์ (Essay Scale) การตรวจด้วยวิธีนี้ ผู้ตรวจเลือกเรียงความของนักเรียนจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ไว้ชุดหนึ่ง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจให้คะแนน หรือผู้ตรวจอาจเป็นผู้ให้คะแนนเอง โดยให้คะแนนลดหลั่นกันไปตามคุณภาพของเรียงความแต่ละฉบับ ผู้ตรวจจะใช้คะแนนของเรียงความชุดนี้เป็นเกณฑ์ในการนำเรียงความฉบับอื่นมาเทียบ

เกณฑ์การให้คะแนนที่ตรวจโดยใช้วิธีนี้ ที่ใช้กันทั่วไปมีหลายแบบ แต่แบบที่นิยมกัน คือ เกณฑ์การให้คะแนนของสมาคมครูภาษาอังกฤษแห่งแคลิฟอร์เนีย ซึ่งพัฒนามาจากการวิเคราะห์ และการคัดเลือกเรียงความจากเรียงความทั้งหมด 561 ฉบับของนักเรียนเกรด 12 ในรัฐ แคลิฟอร์เนีย ที่เขียนจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ เช่น Juvenile Delinquency, Outdoor Life, Prural Life เป็นต้น ผู้ตรวจจะเขียนเครื่องหมาย / ไว้ในเรียงความทุกฉบับ ที่ตรวจและบันทึกข้อความวิจารณ์สั้น ๆ ไว้ที่มุมกระดาษ

เกณฑ์การให้คะแนนเรียงความที่ตรวจด้วยวิธีนี้ อีกแบบหนึ่งคือเกณฑ์การประเมิน ผลเรียงความของสมาคมลอนดอน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ก. การรับรู้ (Realization) หมายถึง ลักษณะที่ปรากฏออกมาจากงานเขียน ที่สะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของผู้เขียนโดยตรง ซึ่งได้แก่ ความจริงใจ ความเป็นธรรมชาติ และความมีชีวิตชีวา

ข. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ลักษณะที่งานเขียนนั้นแสดงให้เห็นถึง ความเข้าใจผู้อ่านของผู้เขียน และการที่ผู้เขียนสามารถทำให้อ่านเข้าใจ และมีปฏิกิริยา สอดคล้องต่อผู้เขียนอย่างสอดคล้องกันได้

ค. การเรียบเรียงเรื่องราว (Organization) หมายถึง ลักษณะของงานเขียน ที่มีรูปร่าง หรือมีความเชื่อมโยง (Cohesion) เป็นเรื่องเป็นราวได้อย่างมีเหตุผล

ง. ความหนาแน่นของข้อมูล (Density of Information) หมายถึง จำนวน รายละเอียดที่มีความเป็นเอกภาพของข้อมูลทั้งหลายที่นำมาเขียน

จ. การควบคุมภาษาเขียน (Control of Written Language) หมายถึง การควบคุมรูปแบบที่ซับซ้อนของโครงสร้างประโยค และการใช้ศิลปะของการเขียน

1.3 การตรวจโดยใช้การวิเคราะห์เรียงความเรื่องนั้นเป็นเกณฑ์ (Analytic scale) เป็นเครื่องมือประเมินผลการเขียนแบบรวมที่ระบุลักษณะสำคัญของการเขียนได้ โดยเฉพาะแต่ละลักษณะจะมีรายละเอียดบ่งบอกไว้อย่างชัดเจน โดยจัดอันดับลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ไว้ 3 กลุ่ม คือ สูง (High) กลาง (Middle) และต่ำ (Low) ผู้ประเมินจะนำเรียงความ ของนักเรียนไปเทียบเคียงกับลักษณะต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ดังนี้

ลักษณะเด่นทั่ว ๆ ไป (General Merit)	ต่ำ		กลาง		สูง
ความคิด (Idea)	2	4	6	8	10
การเรียบเรียงข้อความ (Organization)	2	4	6	8	10
ใช้คำ (Wording)	1	2	3	4	5
อรรถรส (Flavour)	1	2	3	4	5

กลไกทางภาษา (Mechanics)	1	2	3	4	5
การใช้ภาษา (Usage)	1	2	3	4	5
เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation)	1	2	3	4	5
การสะกดคำ (Spelling)	1	2	3	4	5
ลายมือ (Handwriting)	1	2	3	4	5

ซึ่งในแต่ละลักษณะของเกณฑ์ สูง กลาง ต่ำ จะมีรายละเอียดอธิบายเช่น การเรียบเรียงข้อความที่อยู่ในเกณฑ์สูง คือมีจุดเริ่มต้นดี ข้อเขียนดำเนินไปเรื่อย ๆ จนถึงจุดหมายแล้วจึงจบ การเขียนเป็นไปอย่างมีแผนจึงทำให้ผู้อ่านติดตามได้ ไม่ต้องสงสัยว่าถึงตรงไหนแล้ว และต่อไปจะเป็นอะไร บางครั้งอาจจะมีการผันแปรตอนใกล้จบ ซึ่งทำให้ข้อเขียนออกมาในแนวที่ผู้อ่านไม่ได้คาดไว้ แต่ก็สมเหตุผล ผู้เขียนเขียนประเด็นสำคัญยาวและเน้นหนักมากที่สุด ส่วนอื่น ๆ ก็จะเขียนมาเล็กน้อยตามสัดส่วนของความสำคัญ

การเรียบเรียงข้อความที่อยู่ในเกณฑ์กลาง คือมีการเรียบเรียงเป็นไปตามมาตรฐาน และแบบแผนที่กำหนดไว้ มีย่อหน้า 1 ย่อหน้า ประเด็นหลักแต่ละประเด็นเขียนไว้ในแต่ละย่อหน้า และมีย่อหน้าสรุปอีก 1 ย่อหน้า ผู้เขียนให้ความสำคัญต่อรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าประเด็นหลัก ๆ นอกจากนั้นยังมีส่วนอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องที่น่าจะตัดทิ้งไปได้

การเรียบเรียงข้อความที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือมีข้อเขียนที่ขึ้นต้นและจบโดยไม่มีปี่มีขลุ่ย ไม่ได้แยกประเด็นสำคัญต่าง ๆ ออกจากกัน แต่กลับเอามาคลปะกันราวกับว่านักเรียนไม่ได้ใช้ความคิดเลยว่าตนตั้งใจจะกล่าวถึงอะไร ก่อนที่จะลงมือเขียนข้อเริ่มต้นทางหนึ่ง ดำเนินไปอีกทางหนึ่ง แล้วก็หันไปอีกทางหนึ่ง จนผู้อ่านจับต้นชนปลายไม่ถูก

2. จาคอบส์ (Jacobs. 1981 : 89 - 105) ได้เสนอแนะการตรวจเรียงความแบบรวมอีกวิธีหนึ่ง โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า ESL Composition Profile ซึ่งเป็นวิธีการตรวจสอบเรียงความที่ละเอียดมากไว้ในหนังสือ Testing ESL Composition ซึ่งผู้ตรวจต้องตัดสินเรียงความทั้งเรื่องว่า ผู้เขียนได้สื่อความคิดและความหมายในขบวนการสื่อสารไปยังผู้อ่านตามที่มุ่งหวังได้หรือไม่ ถ้าได้แสดงว่าผู้เขียนได้มีการรวบรวมข้อมูลเรียบเรียงเรื่องราว โดยการทำให้ส่วนประกอบทางภาษาหลาย ๆ ส่วนสอดคล้องกัน จาคอบส์ ชี้ให้เห็นว่า มีสาเหตุบางประการที่ผู้ตรวจไม่เชื่อมั่นในการตัดสินคุณภาพการประเมินผลการเขียนของตน และการตรวจที่ไม่คงที่ เช่น ผู้ตรวจแต่ละคนอาจมีเกณฑ์ในการประเมินผลที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้ตรวจคนหนึ่งอาจเข้มงวดในการให้คะแนน ในขณะที่อีกคนหนึ่งให้คะแนนง่าย หรือแม้แต่การนำเกณฑ์การตรวจมาให้ใช้ก็อาจแตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้ตรวจบางคนอาจจะลำเอียงโดยไม่รู้ตัวด้วยการคาดหวังความสามารถของผู้เขียนไว้ก่อน หรืออาจจะให้คะแนนจากส่วนประกอบบางประการที่ปรากฏให้เห็นเท่านั้น เช่น ลายมือ คำที่สะกดผิด หรือกลไกทางภาษา หรือความผิดทางไวยากรณ์ อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เกณฑ์ในการสื่อสาร ซึ่งผู้ตรวจเห็นว่าเพียงพอแล้วที่จะให้คะแนน ถึงแม้ว่าจะไม่สมบูรณ์นักก็ตาม อีกทั้งผู้ตรวจแต่ละคนอาจจะมีจุดเน้นในการประเมินเรียงความแตกต่างกัน เช่น บางคนอาจเน้นความคิดของผู้เขียนเป็นสำคัญ หรือบางคนอาจจะพิจารณาเพียงแต่การเรียบเรียงเรื่องราว และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าว จาคอบส์ จึงเน้นว่าการตรวจแบบ ESL Composition Profile เท่านั้นที่สามารถควบคุมสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ได้ โดยพิจารณาลักษณะรวม ๆ ของการเขียนนั้น ๆ

ซึ่งวิธีการใช้ ESL Composition Profile ในการประเมินผลเรียงความมีเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 5 ส่วน ที่มองภาพรวม ๆ สำคัญ ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา (Content)	30 คะแนน
2. การเรียบเรียงเรื่องราว (Organization)	20 คะแนน
3. ศัพท์ (Vocabulary)	20 คะแนน
4. การใช้ภาษา (Language use)	25 คะแนน

5. กลไกทางภาษา (Mechanics)

5 คะแนน

แต่ละส่วนมี 4 ระดับ คือ

1. ดีมากถึงดีเยี่ยม (Very Good to Excellent)
2. ปานกลางถึงดี (Average to Good)
3. อ่อนถึงใช้ได้ (Poor to Fair)
4. อ่อนมาก (Very Poor)

ตัวอย่างเช่น ในส่วนของเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับดีมากถึงดีเยี่ยม	ได้คะแนนอยู่ในช่วง	27-30	คะแนน
ระดับปานกลางถึงดี	ได้คะแนนอยู่ในช่วง	22-26	คะแนน
ระดับอ่อนถึงใช้ได้	ได้คะแนนอยู่ในช่วง	17-21	คะแนน
ระดับอ่อนมาก	ได้คะแนนอยู่ในช่วง	13-16	คะแนน

นอกจากนั้นแต่ละระดับยังมีคำอธิบายแต่ละลักษณะไว้อย่างชัดเจน เพื่อผู้ตรวจจะใช้คำอธิบายเหล่านี้ ตัดสินว่าผู้เขียนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการสื่อสารนั้น เช่น ในส่วนของเนื้อหา ถ้าผู้เขียนเขียนได้ดีในระดับมากถึงดีเยี่ยมนั้น หมายความว่า ผู้เขียนมีความรอบรู้ในเรื่องที่เขียน เขียนได้มีแก่นสาร โดยขยายใจความสำคัญได้อย่างสมบูรณ์สัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้

ตาราง 2 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจเรียงความ
ใน ESL Composition Profile

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
เนื้อหา (Content)	27-30	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ ความดี ขยายความได้อย่างต่อเนื่อง และสมเหตุผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับ เรื่องที่ให้เขียน
	22-26	ปานกลาง-ดี	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนบ้าง เขียน พอได้ความ พอที่จะขยายความอย่าง ต่อเนื่องและสมเหตุผลได้
	17-21	อ่อน-พอใช้	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนอย่างจำกัด เขียนได้ความน้อย ไม่สามารถขยายความได้
	13-16	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้ในเรื่องที่เขียนเลย เขียน ไม่ได้ความ เขียนไม่ตรงเรื่องหรือ ประเมินไม่ได้
การเรียบเรียง ความคิด (Organization)	18-20	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	เขียนความเรียงได้อย่างสละสลวย แสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจนและ มีเหตุผลมาสนับสนุน เขียนได้ความ กะทัดรัดและตรงจุด สามารถเรียบ เรียงความคิดได้ดี ประมวลความคิดอย่างมีเหตุผล แสดง ความคิดอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	14-17	ปานกลาง-ดี	บางครั้งความคิดไม่ต่อเนื่อง ประมวลความคิดไม่ดีนักแต่ยังจับ ใจความสำคัญได้ ไม่ค่อยมีรายละเอียดมาสนับสนุน มากนัก
	13-17	อ่อน-พอใช้	เขียนไม่ดีนัก ความคิดยังสับสนหรือไม่ต่อเนื่อง ขาดการลำดับความคิดและการพัฒนา ความคิด
	7-9	อ่อนมาก	เขียนไม่รู้เรื่อง ไม่มีการประมวลความคิดหรือเขียน น้อยมากจนประเมินไม่ได้
การใช้ศัพท์ (Vocabulary)	18-20	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	ใช้ศัพท์ที่มีความหมายลึกซึ้ง เลือกใช้ศัพท์และสำนวนได้อย่าง เหมาะสม ใช้ศัพท์แบบจริงจัง ใช้สำนวนการเขียนที่เหมาะสม
	14-17	ปานกลาง-ดี	ใช้คำศัพท์ได้ตามต้องการ บางครั้งใช้ศัพท์และสำนวนไม่ถูกต้อง ยังสื่อความหมายได้

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	13-17	อ่อน-พอใช้	ใช้ศัพท์ในวงจำกัด ใช้ศัพท์และสำนวนติดบ่อย ๆ และไม่สามารถสื่อความหมายได้
	7-9	อ่อนมาก	ใช้ศัพท์จากภาษาแรก มีความรู้เรื่องศัพท์ สำนวนและรูปคำ น้อยมาก มีข้อมูลน้อยเกินกว่าที่จะประเมินได้
การใช้ภาษา (Language use)	22-25	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	ใช้รูปประโยคแบบซับซ้อนได้ดี มีข้อ ผิดพลาดน้อยมากในเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างประธานและกริยา การใช้กาล รูปนาม พหูพจน์ การเรียงลำดับคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม และบุพบท
	18-21	ปานกลาง-ดี	ใช้รูปประโยคได้ถูกต้องเป็นประโยคแบบ ง่าย ๆ มีข้อผิดพลาดน้อยในเรื่อง โครงสร้างของประโยค มีข้อผิดพลาด หลายแห่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ประธานกับกริยา การใช้กาล รูปนาม พหูพจน์ การเรียงลำดับคำ และหน้าที่ ของคำนำหน้านาม คำสรรพนาม และ บุพบท แต่ข้อผิดพลาดเหล่านี้ไม่ทำให้ ความหมายเปลี่ยน

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	11-17	อ่อน-พอใช้	มีข้อผิดพลาดหลายแห่งในเรื่องโครงสร้างของประโยค พบข้อผิดพลาดบ่อยในเรื่องการใช้รูปปฏิเสธ ความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา การใช้กาล รูปนามพหูพจน์ การเรียงลำดับคำและหน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนามบุพบท และเขียนเป็นช่วง ๆ โดยเว้นคำ ข้อผิดพลาดมีมากจนจับความไม่ได้
	5-10	อ่อนมาก	ไม่รู้เรื่อง โครงสร้างของประโยคเลย พบแต่ที่ผิด สื่อความหมายไม่ได้ มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมินได้
การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกดอักษรนำ และการขึ้นย่อหน้า	5	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	มีความรู้ในเรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียนดี มีข้อผิดพลาดน้อยมากในเรื่องตัวสะกดเครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้า
(Mechanics)	4	ดี-ปานกลาง	พบข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกดเครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้าเป็นบางครั้ง แต่ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	3	พอใช้-อ่อน	พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักขรนำ และการขึ้นย่อหน้า เขียนลายมืออ่านไม่ออก จับใจความไม่ได้
	2	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียนเลย พบแต่ข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักขรนำ และการขึ้นย่อหน้า เขียนไม่เป็นตัว มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมินได้

อัจฉรา นิกษ์เสวีธรรม (2531) ได้ทำการวิจัยหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของวิธีการตรวจให้คะแนนเรียงความภาษาอังกฤษ 4 วิธี ซึ่งได้แก่

1. General Impression Marking
2. Essay Scale
3. Analytic Scale
4. ESL Composition Profile

ปรากฏว่า วิธี ESL Composition Profile มีความเชื่อมั่นมากที่สุด

ตาราง 3 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย

เกณฑ์พิจารณา	คะแนนเต็ม
1. การลำดับความ (Writing Organization, Well Planned Writing)	5
2. ความคิดได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ (Idea, Clear and Comprehensible)	5
3. การใช้ภาษา ไวยากรณ์ ตัวสะกดถูกต้อง (Correct Grammar and Spelling)	5
4. ความสมบูรณ์ของการเขียน (Comprehensible Writing; The reader can understand the overall writing)	5

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987 : 54 - 55)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์การตรวจของจาคอบส์ (Jacobs. 1981 : 89-105) เพราะเกณฑ์การพิจารณางานเขียน ครอบคลุมประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการจะวัดในด้านความสามารถทางการเขียนของนักเรียนนั้นคือความสมบูรณ์ของเนื้อหา การเรียบเรียงเรื่องราว การใช้ภาษา คำศัพท์และกลไทางภาษา

การจัดความไม่น่าเชื่อถือ ทำได้โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนเลือกหัวข้อในการเขียนเอง ผู้วิจัยสร้างข้อสอบกำหนดให้ทุกคนต้องเขียนเรื่องเดียวกัน และตรวจสอบโดยการใช้ผู้ตรวจมากกว่า 1 คน

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

5.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

กิลฟอร์ด (อาร์ รังสินธ์. 2532 : 3 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1950)

อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดแตกแยก (Divergent Thinking) คือความคิดหลายทิศทาง หลายแง่หลายมุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย และเขายังอธิบายเพิ่มเติมว่า ความคิดแตกแยกประกอบด้วยลักษณะความคิดริเริ่ม (Originality) ความคล่องในการคิด (Fluency) ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความคิดละเอียดละออ (Elaboration)

ทอร์เรนซ์ (Torrance. 1962 : 16) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลไวต่อปัญหา ขอบกว้าง ช่องว่างในด้านความรู้ สิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ไม่ประสานกัน และไวต่อการแยกแยะต่าง ๆ ไวต่อการค้นหาวิธีการแก้ปัญหา ไวต่อการเดา หรือตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับขอบกว้างแล้วรวบรวมความรู้ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งขึ้น จนในที่สุด นำเอาผลที่ได้ไปแสดงให้เห็นปรากฏแก่ผู้อื่นได้

อาร์ รังสินธ์ (2532 ข : 497) สรุป ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดของสมองที่สามารถคิดแบบแตกแยก หลายทิศหลายทาง ด้วยการเชื่อมโยงความคิด หรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความคิดออกมาในรูปแบบใหม่เป็นสิ่งแปลกใหม่ไม่ซ้ำของเดิม รวมถึงคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ และคิดแก้ปัญหาได้สำเร็จตลอดจนผลผลิตใหม่ที่เกิดขึ้น อาจเป็นกระบวนการ หรือวิธีการก็ได้ แต่ต้องเป็นสิ่งที่มีความค่า และมีประโยชน์

5.2 บุคลิภาพของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง

กิลฟอร์ด (GuildFord. 1967) ได้ศึกษาลักษณะพื้นฐาน ของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ประการ คือ

1. มีความรู้สึกไวต่อปัญหา คือ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์มักจะสามารถในการจดจำปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการเข้าถึง หรือการทำความเข้าใจกับสิ่งที่เข้าใจผิด สิ่งที่ขาดข้อเท็จจริง สิ่งที่เป็นมโนทัศน์ที่ผิด หรืออุปสรรคปัญหาที่ยังมีดมนอยู่ ซึ่งสรุปได้ว่า ความรู้สึกไวต่อปัญหาของบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะบุคคลจะไม่สามารถแก้

ปัญหาจนกว่าเขาจะรู้ว่าปัญหานั้นคืออะไร หรืออย่างน้อยเขาจะต้องรู้ว่าเขากำลังประสบปัญหาอยู่

2. มีความคล่องในการคิด บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ มักจะมีความสามารถในการผลิตแนวความคิดเป็นจำนวนมาก ในเวลาอันรวดเร็ว แล้วเลือกแนวความคิดที่ดีที่สุดมาใช้แก้ปัญหา สิ่ง que แสดงลักษณะพิเศษของความคล่องในการคิด นอกจากการผลิตแนวความคิดที่ผลิตขึ้นมาใหม่นั้น ควรจะเป็นแนวความคิดที่แปลกใหม่และดีกว่าแนวความคิดที่มีอยู่ในปัจจุบันด้วย นอกจากนี้ บุคคลที่ได้ชื่อว่า มีความคล่องในการคิด จะต้องมีความสามารถเปลี่ยนแปลงทิศทางในการคิดได้เป็นอย่างดี

3. มีความคิดริเริ่ม บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ มักมีความสามารถในการค้นหาแนวทางใหม่ ๆ หรือวิธีแปลก ๆ แตกต่างกันไปออกมาใช้ในการแก้ปัญหาซึ่งความแปลกหรือแนวทางใหม่ ๆ จะวัดด้วยสิ่งที่แสดงเอกัตตะ (Uniqueness) ความคิดริเริ่มเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในวงการธุรกิจ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาที่แปรเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ นอกจากจะแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ แล้ว ยังจำเป็นจะต้องปรับปรุงแนวทางใหม่ ๆ เหล่านี้มาช่วยแก้ปัญหาที่คิดขึ้นในสถานการณ์ใหม่ ๆ ดังนั้น นักบริหารจำเป็นจะต้องสร้าง "ความคิดริเริ่ม" ให้เกิดขึ้น ที่กล่าวว่า ความคิดริเริ่มเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักบริหารในวงการธุรกิจก็เพราะว่า การประกอบธุรกิจนั้น จำเป็นจะต้องมีการแข่งขันกันมาก โดยเฉพาะในด้านการผลิตสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด ให้มีความแปลกใหม่ คุณภาพดี และราคาถูก ซึ่งความคิดริเริ่มจะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้มาก

4. ความยืดหยุ่นในการคิด บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ มักมีความสามารถในการหาวิธีการหลาย ๆ วิธีมาแก้ปัญหา แทนที่จะใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งเพียงวิธีเดียว บุคคลที่มีความคิดยืดหยุ่นในการคิด จะจดจำวิธีการแก้ปัญหาที่เคยใช้ไม่ได้ผล ทั้งนี้ เพื่อจะได้ไม่นำมาใช้อีก แล้วพยายามเลือกหาวิธีการใหม่ ๆ ที่คิดว่า จะแก้ปัญหาได้มาใช้แทน

ความยืดหยุ่นในการคิด จะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลได้เป็นอย่างมาก แท้จริงแล้วความคิดยืดหยุ่นในการคิด จะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความคล่องในการหาวิธีการคิดหลาย ๆ วิธี เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา เป็นความจริงที่ว่า บุคคลสามารถสร้างแนวความคิดหรือวิธีการแก้ปัญหาได้ 20 - 30 วิธี เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาซึ่งจะได้ผลดีกว่าบุคคลที่แก้ปัญหาเพียง 2 - 3 วิธี แต่ใช้ไม่ได้ผล ดังนั้น ถ้าบุคคลจะพัฒนาหรือปรับปรุงความยืดหยุ่นใน

การคิดก็จะกระทำการได้ โดยพยายามหาวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธีและมองปัญหาหลาย ๆ แง่หลาย ๆ มุม จะช่วยให้เขาพัฒนาความยืดหยุ่นในการคิดได้เป็นอย่างดี

5. มีแรงจูงใจ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์มักมีแรงจูงใจเพราะแรงจูงใจเป็นลักษณะที่สำคัญ ในการที่บุคคลจะแสดงตนว่า เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ แรงจูงใจนี้สามารถทำให้กล้าแสดงความสามารถพิเศษที่ไม่เหมือนใครออกมาอย่างเต็มที่หรืออาจจะมากกว่าคนอื่น ๆ พวกที่มีแรงจูงใจสูงนี้ จะให้ความสนใจในการหาแนวทางแก้ปัญหา ด้วยความกระตือรือร้น และสิ่งที่ผลักดันให้เกิดความกระตือรือร้น ก็คือ แรงจูงใจ

เนื่องจากแรงจูงใจเป็นสิ่งที่สำคัญของการเตรียมแก้ปัญหา เราพบว่า ความสำเร็จในชีวิตส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ เทย์เลอร์และฮอลแลนด์ (Taylor and Holland) ชี้ให้เห็นว่า คนที่มีความคิดสร้างสรรค์มักจะมีแรงจูงใจสูงในการที่จะทำให้ผลผลิตมีมากขึ้นด้วย

แมคคินนอน (Mackinnon) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะเป็นผู้ที่ตื่นตัวตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้สมาธิ มีความสามารถในการวินิจฉัยเคราะห์อย่างถี่ถ้วน เพื่อใช้ความสามารถนั้น ในการแก้ปัญหาและความสามารถในการสอบสวน ค้นหาหารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใด อย่างละเอียดกว้างขวาง ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ เป็นผู้เปิดรับประสบการณ์ต่าง ๆ ชอบแสดงออกมามากกว่าที่จะเก็บกดไว้

5.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

เดวิส (Davis. 1983) ได้รวบรวมแนวความคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยา ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 4 กลุ่มคือ

1. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่น Freud และ Kris ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการเกิดของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตได้สำนึกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกผิดชอบทางสังคม (Social Conscience) ส่วน Kubie และ Rugg ซึ่งเป็นนักจิตวิเคราะห์แนวใหม่ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่าง

รู้สึกกับจิตใต้สำนึก ซึ่งอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ มีแนวความคิดเกี่ยวกับ เรื่องความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรงการตอบสนองที่ถูกต้อง กับสิ่งเร้าเฉพาะสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังได้เน้นความสัมพันธ์ทางปัญหา คือ การโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าหนึ่งไปยังสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

3. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมานุษยนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ มีแนวคิดว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิด ผู้ที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้ได้คือ ผู้ที่มีสัจการแห่งตน คือ รู้จักตน พอใจตนเอง และใช้ตนเองเต็มตามศักยภาพของตน มนุษย์จะสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนออกมาได้อย่างเต็มที่นั้น ขึ้นอยู่กับการสร้างสภาวะ หรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่สำคัญในการสร้างสรรค์ว่า ประกอบด้วยความปลอดภัยในเชิงจิตวิทยา ความมั่นคงของจิตใจ ความปรารถนาที่จะเล่นกับความคิด และการเปิดกว้างที่จะรับประสบการณ์ใหม่

4. ทฤษฎี AUTA ทฤษฎีสุดท้ายนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดที่ว่าความคิดนั้นมิได้อยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบ AUTA ประกอบด้วย

4.1 การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของการความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย

4.2 ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

4.3 เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิควิธีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคลและเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

4.4 การตระหนักในความเป็นจริงของสิ่งต่าง ๆ (Actualization) คือ การรู้จักตระหนักในตนเอง และพยายามใช้ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งการเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่าง ๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

การผลิตผลงานด้วยตนเองและการมีความคิดที่ยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

องค์ประกอบทั้ง 4 นี้ จะผลักดันให้บุคคลสามารถดึงศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของตนเองออกมาใช้ได้

จากทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่มีอยู่ในบุคคลทุกคน และสามารถที่จะพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยการเรียนรู้และการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

5.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่น แบ่งออกได้ 3 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

5.4.1 ปัจจัยในตัวเอง

5.4.2 ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางบ้าน

5.4.3 ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน

5.4.1 ปัจจัยภายในตัวเอง ที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่น ได้แก่

1. ลักษณะธรรมชาติของวัยรุ่น วัยรุ่นจะมีลักษณะธรรมชาติสร้างสรรค์ ดังนี้

1.1 ความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น สนใจติดตามสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะรับและเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบ สำรวจ ทดลอง และมีประสบการณ์ด้วยตนเอง

1.2 กำลังกาย กำลังใจ และกำลังความสามารถสูงอันเนื่องมาจากความเจริญเติบโตของร่างกาย ทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีแรงจูงใจสูง และค้นพบความสามารถประจำตนได้ นักเรียนวัยรุ่นจึงสามารถสร้างสรรค์ และผลิตงานที่มีคุณภาพได้เป็นอย่างดี

1.3 ความอิสระ นักเรียนวัยรุ่นต้องการความอิสระ และมีเสรีภาพในการคิด การเลือก และการตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ชอบการบังคับ แต่ต้องการชี้แนะด้วยเหตุผล

1.4 ความมีอุดมการณ์สูงส่ง หรือปรัชญาชีวิต นักเรียนวัยรุ่น

จะมีความทะเยอทะยาน มีอุดมการณ์ และความเชื่อมั่นต่ออุดมการณ์ และมีความพยายามจะทำให้เป็นไปได้ นักเรียนวัยรุ่นจึงมักจะต่อสู้เพื่อสิ่งที่ถูกต้อง

1.5 ความคิดฝันและจินตนาการ มีความคิดกว้างไกลและสูงสุด มีความคิดฝันเกี่ยวกับชีวิตและอนาคตของตน เช่น ต้องการเป็นแพทย์ มีชื่อเสียง มีรายได้ดี

1.6 นักเรียนวัยรุ่นต้องการแสดงออก เนื่องจากพัฒนาการของวัยรุ่น วัยรุ่นมีพลังมาก จึงต้องการใช้พลังงานที่เหลือเพื่อในการทำกิจกรรมต่าง ๆ หากนักเรียนวัยรุ่นได้รับการแนะนำที่ถูกต้อง วัยรุ่นก็จะแสดงออกในทางสร้างสรรค์

2. ระดับสติปัญญา จากการศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาของพียาเจต์ พบว่า สติปัญญาของเด็กสามารถพัฒนาถึงขีดสูงสุดได้ในช่วงวัยรุ่น หรืออายุประมาณ 16 ปี ซึ่งสามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรม สิ่งที่ยากและซับซ้อนและมีความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ และโลก เช่นเดียวกับผู้ใหญ่

สติปัญญามีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาของ ลินเกรน (Lingren. 1976) พบว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูง มักมีระดับความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่ต่ำจนถึงสูง แต่คนที่มีสติปัญญาต่ำส่วนใหญ่จะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะต้องมีระดับสติปัญญานกลางจนถึงสูง

3. เพศ จากผลการวิจัยเรื่องเพศที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ความคิดสร้างสรรค์รวมระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ไม่แตกต่างกัน แต่ความคิดสร้างสรรค์ในองค์ประกอบย่อย เช่น ความคิดริเริ่ม ความคล่องแคล่วในการคิด การคิดแก้ปัญหา เพศชายจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงจะมีความคิดตกแต่งสูงกว่าชาย

4. บุคลิกภาพ บุคคลที่มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง มีอารมณ์ขัน มีความยืดหยุ่นในการคิด และการกระทำ มีสมาธิ มุ่งมั่น ตั้งใจจริง กระตือรือร้น ชอบเสียง ยอมรับตนเองและผลที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือล้มเหลว ลักษณะบุคลิกภาพ ดังกล่าว จะช่วยให้บุคคลพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้สูง

จากการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพของวัยรุ่นที่สร้างสรรค์ มีดังนี้

1. การยอมรับตนเอง วัยรุ่นที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีการยอมรับตนเองมากกว่า

2. มีความเป็นอิสระทั้งการคิดและการแสดงออก
3. ชอบทำสิ่งที่ไม่เหมือนหรือซ้ำกับคนอื่น ๆ
4. เชื่อมั่นในตนเอง
5. มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์
6. สามารถดัดแปลง ทำสิ่งแปลกใหม่ได้รวดเร็วกว่า
7. สามารถคิดข้ามชั้น และคิดหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่ง

ต่าง ๆ ได้

8. เป็นนักพัฒนา ดัดแปลง มองการณ์ไกล ไม่หยุดอยู่กับที่
 9. กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าเล่นกับความคิด
 10. ชอบการผจญภัย
 11. มักไม่สนใจรายละเอียดปลีกย่อยที่ไม่สำคัญ
 12. มีความคิดเห็นที่ดีต่อตนเอง
5. ความสนใจ นักเรียนวัยรุ่นที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะเป็นผู้

ที่สนใจสิ่งต่าง ๆ กว้างขวาง ดังนี้

1. สนใจอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน และทดลองความ

คิดของตน

2. สนใจอาชีพแปลก ๆ โดยเฉพาะอาชีพเสี่ยง
3. ต้องการความสำเร็จสูง
4. มีแนวโน้มที่จะทำกิจกรรมซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกว่าจะได้ผล

เป็นที่พอใจ

5. มักปรับปรุงตนเองเสมอ
6. มักมีเพื่อนอายุมากกว่า
7. ชอบแข่งขันกับตนเองและชอบงานอิสระติดต่อกับคนอื่นบ้าง
8. ชอบเข้าฟังการบรรยายของผู้รู้อยู่เสมอ
9. ชอบทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและงานที่ซับซ้อน

และสามารถทนต่อความไม่แน่นอนของผลที่จะได้รับ ดังจะเห็นได้จากการทุ่มเทให้งานของตนอย่างเต็มที่ และจริงจัง

5.4.2 ปัจจัยแวดล้อมทางบ้าน

ปัจจัยแวดล้อมทางบ้าน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโต และได้รับการถ่ายทอดอบรมสั่งสอนมาตลอดช่วงวัยเด็ก วัยรุ่น จนกว่าจะมีครอบครัวของตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นช่วงเวลายาวนาน ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตต่อการพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งอาจแยกได้ดังนี้

1. สภาพครอบครัว ครอบครัวจัดเป็นหน่วยแรกของสังคม และเป็นหน่วยพื้นฐานในการปลูกฝังความดีงาม ตลอดจนการสร้างเสริมสติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ หากสภาพครอบครัวอบอุ่น รักใคร่ปรองดองกัน สนิทสนมใกล้ชิดกัน พ่อแม่อยู่ด้วยกันด้วยความรักและเข้าใจต่อกัน นักเรียนวัยรุ่นจะได้รับการปฏิบัติด้วยความรักความห่วงใย เลือ้อาหาร มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน จะทำให้นักเรียนวัยรุ่นรู้สึกอบอุ่นใจ ภาคภูมิใจ เชื่อมั่นตนเอง ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนที่มีต่อครอบครัว พร้อมทั้งจะใช้พลังความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดผลผลิตในทางสร้างสรรค์

หากครอบครัวแตกแยก หรือพ่อแม่ หรือสมาชิกในครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ พ่อแม่ขาดความเข้าใจต่อกัน ความสัมพันธ์ห่างเหินกัน พ่อแม่ไม่เข้าใจกัน ไม่สนใจ ไม่ยอมรับธรรมชาติของวัยรุ่น และไม่มีการตอบสนองที่เหมาะสม มักเข้มงวด และยึดถือความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ จะทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีความคับข้องใจ กัดดัน และเกิดความเครียด เกิดความไม่มั่นใจ ไม่แน่ใจในความรักของพ่อแม่ที่มีต่อตน อันจะทำให้เกิดความสูญเสียความมั่นคงในอารมณ์ มีความสับสนวุ่นวายใจ เหนงา ว่าเหว่ ขาดโอกาสในการเรียนรู้และเรียนรู้แบบบทบาทที่ดีของพ่อแม่ และอาจทำให้สุขภาพจิตเด็กไม่ดี ซึ่งมีผลทำให้เด็กไม่ได้พัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่ หรือไม่สามารถคิดสร้างสรรค์นั่นเอง

2. ขนาดของครอบครัว จากการศึกษาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่มาจากรอบครัวขนาดเล็ก มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่ ทั้งนี้ เพราะครอบครัวขนาดเล็กมีสมาชิกน้อยกว่า พ่อแม่มีเวลาให้ความสนใจดูแล เอาใจใส่ทั่วถึง มองเห็นคุณค่า และความสำคัญของเด็ก จึงให้ความรักอย่างเต็มที่

นอกจากนี้ เด็กที่เป็นลูกคนกลาง หรือลูกคนเดียว มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าลูกคนโต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีความกดดันจากความหวังสูงก็เป็นได้

3. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ วัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีความคล่องตัวทางเศรษฐกิจ สามารถเปิดโอกาสให้ลูกได้เรียนรู้ได้กว้างขวางและจัดประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับวัยรุ่นได้มากกว่า

4. สถานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม บ้านที่ตั้งอยู่ในทำเลสภาพแวดล้อมดี มีต้นไม้ มีธรรมชาติสวยงาม มีสนาม บ้านมีขนาดใหญ่พอกับจำนวนสมาชิก วัยรุ่นมีห้องหรือส่วนที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ มีการจัดตกแต่งบ้านให้สวยงาม เป็นระเบียบสะอาดตา ทำให้วัยรุ่นมีอารมณ์ปลอดโปร่งแจ่มใส ได้พบเห็นสิ่งสวยงาม ความรู้สึกเป็นอิสระ ปลอดภัย และเป็นตัวของตัวเอง สามารถใช้ความคิดจินตนาการ หรือคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่า และส่งผลต่อความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ได้มากกว่านักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาพชุมชนแออัด หรือสภาพบ้านที่คับแคบ สมาชิกรวมกันมาก ไม่มีสัดส่วนและความเป็นส่วนตัวน้อย การจัดตกแต่งรกรุงรัง ไม่สะอาด และไม่เป็นระเบียบ ทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถคิดอิสระหรือเล่น

5. การอบรมเลี้ยงดู การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมให้เด็กเรียนวัยรุ่นมีความคิดสร้างสรรค์ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเข้าใจ และตอบสนองความต้องการอย่างเหมาะสม ให้โอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นชี้แจงเหตุผลให้อิสระในการเลือก และตัดสินใจ เคารพในสิทธิของเขา ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้การควบคุมตนเองมากกว่า การควบคุมจากภายนอก คือ พ่อแม่ หรือผู้มีอำนาจอื่น ๆ

6. บุคลิกลักษณะของพ่อแม่ พ่อแม่ที่มีความพร้อมและวางแผนที่จะมีลูก และมีวิธีการเลี้ยงลูกแบบรักอย่างถูกวิธี คือ ให้ความรักอย่างเพียงพอและเหมาะสมกระตุ้นใจ ส่งเสริมและสนับสนุนความต้องการ การอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียนของลูกด้วยการให้โอกาส ชักจูง ชี้แนะ ให้กำลังใจ ติดตาม ชื่นชม เห็นคุณค่า และผลงานของลูกอย่างเต็มใจจะช่วยให้เด็กเรียนวัยรุ่นได้พัฒนาพลังความสามารถ ความถนัดไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

7. โอกาสและค่านิยมทางการศึกษา ปัจจุบัน บุคคลที่ได้รับโอกาสทางการศึกษากว้างขวาง มีการจัดการศึกษาหลายรูปแบบ ทั้งระยะสั้นระยะยาว ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน สมาคม ชมรม หลายหน่วยงานได้ช่วยกันจัดโอกาสให้

แก่บุคคลได้มีทางเลือกหลาย ๆ ทางให้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดของตน ทำให้บุคคล โดยเฉพาะในช่วงวัยเรียน หรือวัยรุ่นได้มีโอกาสสำรวจ เสริมสร้าง และพัฒนาความถนัดเชิงสร้างสรรค์ของตนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.4.3 ปัจจัยแวดล้อมทางโรงเรียน

โรงเรียนมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนด้วย เหตุนี้ โรงเรียนจึงควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน ที่เน้นความรู้สึกลบอดภัยทางจิต ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 คือ

1.1 การยอมรับในคุณค่าของแต่ละคนอย่างไม่มีเงื่อนไข ครูหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องยอมรับความสามารถของเด็กแต่ละคน และเชื่อมั่นในตัวเด็กอย่างไม่มีเงื่อนไข

1.2 สร้างบรรยากาศที่ไม่เน้นการวัดผล และการประเมินผลจากภายนอก เมื่อไม่เน้นการวัดผลจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงออกทั้งความคิดและการกระทำอย่างสร้างสรรค์

1.3 ความเข้าใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของการสร้างความรู้สึกปลอดภัย ความเข้าใจหรือการยอมรับในตัวเขา การแสดงออกของเขา รวมทั้งการสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับโลกของเขาด้วย

2. ความเป็นอิสระทางจิต การที่ครูและผู้เกี่ยวข้องกับเด็กให้การยอมรับในตัวเด็ก การคิด การรู้สึก เป็นการส่งเสริมการแสดงออก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ควรจะเป็นดังต่อไปนี้

3.1 ส่งเสริมให้เด็กถามและสนใจต่อคำถาม

3.2 ตั้งใจฟังและเอาใจใส่ต่อความคิดแปลก ๆ ของเด็กด้วย

ใจเป็นกลาง

3.3 กระตุ้นหรือรื้อฟื้นต่อคำถามที่แปลก ๆ ของเด็กด้วยการตอบคำถามอย่างมีชีวิตชีวา หรือชี้แนะให้เด็กค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

3.4 แสดงและเน้นให้เด็กเห็นว่า ความคิดของเด็กนั้นมีคุณค่า และอาจนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

3.5 กระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้และแสดงความคิด หลาย ๆ ด้าน ตลอดจนการแสดงออกทางอารมณ์

3.6 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ ค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง อยู่เสมอ

3.7 พึงระลึกว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กต้องใช้เวลาค่อยเป็นค่อยไป

3.8 เน้นการพัฒนาความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดตบแต่ง และการผสมผสานความคิด

3.9 จัดให้มีชั่วโมงว่างบ้าง และอย่าจัดให้นักเรียนเรียนวิชาการต่าง ๆ มากเกินไป เพื่อนักเรียนจะได้ไม่เครียด หรือมีโอกาสผ่อนคลายบ้าง

3.10 ให้อิสระเรียนควรมีที่ว่าง หรือมุมทำงานอย่างอิสระตามลำพัง

4. หลักสูตรและการสอน

4.1 หลักสูตรและการสอน ควรส่งเสริมให้เด็กคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และส่งเสริมให้เด็กพัฒนาศักยภาพได้เต็มที่ หลักสูตรควรยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนได้ง่าย เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความสนใจธรรมชาติ และเน้นการส่งเสริมพัฒนาลักษณะเฉพาะของเด็กด้วย ควรเป็นหลักสูตรที่ผสมผสาน จัดให้มีสัมพันธวิชา เช่น คณิตศาสตร์ สังคม วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย เป็นต้น ส่วนวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร ควรเน้นให้นำทฤษฎีลงสู่ปฏิบัติให้มาก เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจ ทดลอง และเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

4.2 การสอนให้เด็กรู้จักคิด แสดงความรู้สึก และแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ และควรสอนอย่างต่อเนื่องกันไปเป็นลำดับ

4.3 อย่าเข้มงวดกวดขันมากเกินไป จนทำให้สูญเสียความอิสระ เพราะถูกควบคุมจากระเบียบวินัยที่เคร่งครัด จนทำให้ไม่เป็นตัวของตัวเอง

5.5 เทคนิคการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่น

เทคนิคการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นมีหลายเทคนิค เช่น

1. เทคนิคความกล้าที่จะริเริ่ม จากการศึกษาวิจัยพบว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ สามารถปลูกฝัง และส่งเสริมให้ความคิดสร้างสรรค์ให้สูงขึ้นได้ ด้วยการถามคำถามง่าย ๆ แก่เด็กและให้โอกาสเด็กได้คิดตอบในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น เด็กก็สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ขึ้นได้ ออสบอร์น (Osborn. 1969) ได้ให้คำแนะนำในการฝึกความกล้าที่จะริเริ่ม โดยลองให้ฝึกเขียนอะไรก็ได้ลงในกระดาษ นึกสิ่งใดก็ได้เขียนลงไป ฝึกเช่นนี้อยู่เป็นประจำ จนกว่าจะมีความคิดแปลกใหม่เกิดขึ้น ฉะนั้น ความคิดริเริ่มจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความกล้า และเริ่มต้นด้วยการฝึกคิด และบันทึกไว้จนกว่าจะพบความคิดที่ดี แปลกใหม่ สิ่งสำคัญก็คือ เริ่มต้นคิดให้ได้ก่อนความคิดที่ดี จึงตามมา

2. เทคนิคการสร้างความคิดใหม่ เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้แก้ปัญหา สมิธ (Smith. 1985) ได้เสนอวิธีการสร้างความคิดใหม่โดยการให้บุคคลแจกแจงแนวทางที่สามารถใช้แก้ปัญหาได้ปัญหาหนึ่งมา 10 แนวทาง จากนั้น จึงแบ่งแนวทางเหล่านั้นออกเป็นแนวทางย่อยย่อย ลงไปอีก โดยเหตุผลที่ว่าบุคคลมักจะปฏิเสธไม่ยอมรับความคิดแรก หรือสิ่งแรกที่ผ่านเข้ามาในจิตใจ แต่จะพยายามบังคับจิตใจแสดงทางเลือกอื่น ๆ อีก หลักการนี้เป็นการผสมผสานหรือการคัดเลือกคำตอบ หรือทางเลือกต่าง ๆ แล้วสร้างขึ้นเป็นคำตอบที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา

3. เทคนิคการระดมพลังสมอง เป็นเทคนิควิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาของออสบอร์น โดยให้บุคคลเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลก็ได้ จดรายการความคิดต่าง ๆ ที่คิดได้โดยไม่คำนึงถึงการประเมินความคิด แต่เน้นปริมาณความคิด คิดให้ได้มาก คิดให้ได้แปลก หลังจากได้รวบรวมความคิดต่าง ๆ แล้ว จึงค่อยประเมินเลือกเอาความคิดที่ดีที่สุดมาใช้ในการแก้ปัญหาและจัดลำดับทางเลือก หรือแก้ปัญหาเอง ๆ ให้อีกด้วย

4. เทคนิคอุปมาอุปไมยความเหมือน เป็นวิธีการคิดที่ กอร์ดอน (James Gordon. n.d.) คิดขึ้น โดยใช้หลักการคิด 2 ประการ คือ "ทำสิ่งที่คุ้นเคยให้เป็นสิ่งแปลกใหม่" และ "ทำสิ่งแปลกใหม่ให้คุ้นเคย" กล่าวคือ การคิดจากสิ่งที่บุคคลคุ้นเคยรู้จัก ไม่รู้สิ่งที่แปลกใหม่หรือยังไม่คุ้นเคย และในทำนองเดียวกันก็อาจคิดจากสิ่งแปลกใหม่ไม่คุ้นเคย ไม่รู้สิ่งธรรมดาหรือคุ้นเคย ซึ่งจากความคิดลักษณะนี้ ทำให้นักคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ได้มาก ตัวอย่างเช่น "การคิดเข้มนิธยา" ก็เกิดจากความคิดที่ยุกัดและหลุดเลื้อยขึ้นมา เป็นต้น

5. เทคนิคการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ การคิดอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการสู่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono. n.d.) นักจิตวิทยา และศาสตราจารย์ทางเภสัช แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ ได้เสนอกระบวนการคิดไว้ 7 ขั้นตอน ปรากฏว่าเป็นที่นิยมแพร่หลายและให้ผลดี เดอ โบโน ยังได้กล่าวว่า การคิดสร้างสรรค์นั้น เกิดจากการคิดแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

5.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

พเยาว์ ทักสิน (2523 : 60-62) ได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียน ที่ใช้แบบฝึกหัดการเขียนที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระ กับแบบฝึกหัดที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง และเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า หลังจากการฝึกแล้ว นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิไลลักษณ์ วุฒิสักดิ์ (2528 : 76) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) จากการเรียนด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน และวิธีสอนตามแนวคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วย วิธีสอนตามแนวคู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนตามแนวคู่มือครู มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัชนิภา ทองสุทธิ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามแนวคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) และนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วย วิธีสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) และนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วย วิธีสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) และนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วย วิธีสอนตามคู่มือครู มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) และนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วย วิธีสอนตามคู่มือครู มีพัฒนาการของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาด้านความคิดริเริ่ม ความคล่องตัวในการคิดและความยืดหยุ่นในการคิดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม (2534 : 140) ได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการทดลอง ปรากฏว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สุวิมล วิสุทธิกุล (2534 : 104) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบเอริกกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู จากผลการทดลองปรากฏว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบเอริกและนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ต่างมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ภายหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 2 (อ 012) ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 160 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 2 (อ 012) ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 38 คน รวม 76 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.2.1 สุ่มห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากทั้งหมด 4 ห้องเรียน โดยวิธีจับฉลาก
- 1.2.2 จัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากห้องเรียนที่สุ่มมา โดยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- 2.1 แผนการสอนทักษะการเขียนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ จำนวน 12 แผน
- 2.2 แผนการสอนทักษะการเขียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู จำนวน 12 แผน
- 2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ
- 2.4 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างแผนการสอนเขียนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของเฮวินส์ และการสอนตามคู่มือครู

3.1.1 ศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 2 (อ 012) ทักษะการเขียน แบบเรียน และข้อบ่งชี้เนื้อหาวิชาที่จะสอน

3.1.2 ศึกษาการสร้างแผนการสอน จากเอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอน ภาษาอังกฤษของ เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2531 : 107-122) และหนังสือปฏิบัติการสอน ภาษาอังกฤษของเพ็ญ นิละภมร (2527 : 44-83)

3.1.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอน เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกันกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียน Odyssey Book IV ในรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 2 (อ 012) จำนวน 12 เรื่อง ใช้เวลา 24 คาบ คาบละ 50 นาที กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เนื้อหาเดียวกัน ดังนี้

1. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
2. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
3. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)

3.1.4 จัดทำแผนการสอนแต่ละเรื่อง โดยใช้การสอนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของเฮวินส์ กับกลุ่มทดลอง และมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting)

เป็นขั้นของการปูพื้นฐานการเขียนของนักเรียน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ แนวคิด จำนวนต่าง ๆ ด้วยการใช้วิธีระดมพลังสมอง 3 วิธี ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของงานเขียน คือ

1. ครูตั้งประเด็น (Topic) หรือถามคำถามให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบ หาคำศัพท์ และหาแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง หรือคำถามนั้น ๆ ครูทำหน้าที่บันทึก คำศัพท์ และแนวคิด นั้น ๆ ลงบนกระดานดำ พร้อมทั้งคอยให้คำปรึกษา และช่วยเหลือแก่ผู้เรียน

2. ครูนำเรื่องสั้น ๆ หรือบทสรุปของเรื่องมาให้เด็กเรียนอ่าน แล้วให้เดา ว่ารายละเอียดของเรื่องจะเป็นอย่างไร และจะจบลงอย่างไร โดยครูใช้วิธีตั้งคำถามให้นักเรียน ตอบ แนวคิดของนักเรียนจะได้จากการเดา และจินตนาการเรื่องนั้น ๆ แล้วครู หรือนักเรียนช่วยกัน จดบันทึกคำศัพท์บนกระดานดำ

3. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ สไลด์ หรือวิดีโอ เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันบรรยายรูปภาพ สไลด์ หรือเรื่องที่ดูในวิดีโอ นั้น ครูจดบันทึกคำศัพท์ ชื่อของ ข้อมูลที่สำคัญบางอย่าง เช่น วันที่ สถานที่ ลงบนกระดานดำ

2. ขั้นการเขียนร่างครั้งที่ 1 (First Draft)

1. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากขั้นตอนที่ 1 มาเขียน โดยนักเรียน สามารถหาคำศัพท์ หรือเพิ่มเติมเรื่องราวของตนเอง ได้ตามความสามารถ

2. นักเรียนอ่านงานเขียนของตนเองแล้วจดคำศัพท์ หรือแนวคิดที่ไม่ สามารถเขียนเป็นภาษาอังกฤษได้

3. ครู และนักเรียนช่วยกันให้ความหมายของศัพท์นั้น ๆ

4. นักเรียนปรับปรุงงานเขียนของตัวเอง

3. ขั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

1. ครูให้นักเรียน 2-3 คน อ่านงานเขียนของตนเองให้นักเรียนทั้งชั้นฟัง แล้วครูและเพื่อน ๆ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับด้านเนื้อหาที่เขียน

2. ครูแสดงผลงานเขียนของครูโดยการฉายบนแผ่นใส แล้วอ่านให้นักเรียนฟัง

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน แล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนงาน เขียนกันอ่านพร้อมทั้งวิจารณ์งานเขียนที่อ่านด้วย

4. ขั้นการเขียนร่างครั้งที่ 2 (Second Draft)

นักเรียนปรับปรุงแก้ไขงานเขียนโดยใช้ข้อมูลการวิจารณ์จากครูและเพื่อน

5. ขั้นการอ่านตรวจเพื่อแก้ไข (Proofreading)

นักเรียนอ่านบททวนและตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยตนเอง โดยครูจะเป็นผู้บอกกฎเกณฑ์การตรวจ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะงานเขียนแต่ละครั้ง แล้วให้เพื่อนนักเรียนช่วยตรวจ

6. ขั้นการเขียนครั้งสุดท้าย (Final Draft)

นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ครูและเพื่อนเสนอแนะ แล้วครูให้นักเรียนอ่านงานเขียนของตนเองให้เพื่อนฟัง และแสดงผลงานของนักเรียนไว้บนป้ายประกาศ

3.1.5 การสร้างแผนการสอน เขียนโดยยึดวิธีการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา มีลำดับขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจหลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การใช้รูปภาพ การสร้างสถานการณ์ และใช้อุปกรณ์ที่น่าสนใจ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะเขียน

2. แจ้งจุดประสงค์

ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้รับอะไรในการเรียน และนักเรียนจะได้มีการพัฒนาทางด้านพฤติกรรม การเขียนอย่างไรบ้าง หลังจากเรียนในคาบนั้น ๆ แล้ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

ครูทบทวนความรู้เดิมโดยการใช้คำถาม หรือแสดงรูปภาพอุปกรณ์และสถานการณ์ เพื่อถามนักเรียนเป็นการทบทวนในเรื่องคำศัพท์ ลีลา และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน

4. เสนอบทเรียนใหม่

ครูสอนคำศัพท์ ลีลา และโครงสร้างไวยากรณ์ โดยการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ และการสร้างสถานการณ์ในการอธิบาย ให้ตัวอย่าง การซักถามเพื่อเป็นการให้ความรู้ใหม่ที่จะใช้ในการเขียน

5. ให้แนวการเรียนรู้

ครูบอกแนวทางให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตัวเอง โดยครูอาจแนะวิธีทำกิจกรรม ถามคำถามเป็นการนำทางให้ผู้เรียน

6. ลงมือปฏิบัติการเขียน

นักเรียนเขียนโดยนำแนวคิด เนื้อหา ศัพท์ จำนวน โครงสร้าง ไวยากรณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรมในขั้นที่ 5 มาเรียบเรียงเป็นงานเขียน

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

ครูตรวจผลงานเขียนของนักเรียน แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการใช้อำสมชายและแก้ไขข้อบกพร่อง

8. ประเมินผล

ครูประเมินผลได้จากการตรวจผลงานเขียนของนักเรียน และพัฒนาการทางการเขียนของนักเรียนแต่ละคน ตามงานที่ครูให้ปฏิบัติ

9. ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมหรือเล่นเกม

3.1.6 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อใช้กับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทั้ง 24 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน คือ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย Miss Kiersten Faulkner และอาจารย์ศรีมาลา จตุพร ตรวจแก้ไขโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายและการประเมินผล

3.1.7 นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจแก้ไขในข้อ 3.1.6 แล้วมาปรับปรุงและนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ทดลองสอนจริง

3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ

3.2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ Writing English Language tests ของ J.B. Heaton (1975 : 236) หนังสือ A Language Test Handbook ของ Andrew Harris (1988 : 68-77) หนังสือ Modern Language Testing ของ Vallete (1977 : 200) หนังสือ Techniques in Testing ของ Madsen (1983 : 212)

3.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความ โดยจะวัดความสามารถในการใช้ภาษาสำหรับการเขียน

การลำดับความ การแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ การใช้ภาษาไวยากรณ์
ตัวสะกดถูกต้อง อีกทั้งความสมบูรณ์ของการเขียน จำนวน 2 ข้อ ความยาวประมาณ 100 คำ
คือ

1. การเขียนบรรยายภาพ
2. การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

3.3 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนของภาษาอังกฤษ

3.3.1 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาอังกฤษ
3 ท่าน คือ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ดร.บงอร พานทอง และ Miss Kiersten Faulkner
เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอน
ในการวิจัย รวมทั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่งด้วย

3.3.2 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษได้ เสนอแนะไว้มา
ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3.3.3 นำแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษไปทดสอบกับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโพธิ์ทองพัฒนวิทยา อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 100 คน แล้วคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบ
ทดสอบ โดยหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution)
(ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185)

3.3.4 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน โดยวิธี
แบบฮอยท์(Hoyt's ANOVA Procedure) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2536 : 172-176)

3.3.5 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความครั้งนี้ ผู้วิจัย
ยึดหลัก การตรวจให้คะแนนของจาคอบส์ (Jacobs. 1981 : 89-105)ซึ่งมีวิธีการให้
คะแนนดังนี้

ตาราง 4 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจเรียงความ
ใน ESL Composition Profile

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
เนื้อหา (Content)	27-30	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ ความดี ขยายความได้อย่างต่อเนื่อง และสมเหตุผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับ เรื่องที่ให้เขียน
	22-26	ปานกลาง-ดี	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนบ้าง เขียน พอได้ความ พอที่จะขยายความอย่าง ต่อเนื่องและสมเหตุผลได้
	17-21	อ่อน-พอใช้	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนอย่างจำกัด เขียนได้ความน้อย ไม่สามารถขยายความได้
	13-16	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้ในเรื่องที่เขียนเลย เขียน ไม่ได้ความ เขียนไม่ตรงเรื่องหรือ ประเมินไม่ได้
การเรียบเรียง ความคิด (Organization)	18-20	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	เขียนความเรียงได้อย่างสละสลวย แสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจนและ มีเหตุผลมาสนับสนุน เขียนได้ความ กะทัดรัดและตรงจุด สามารถเรียบ เรียงความคิดได้ดี ประมวลความคิดอย่างมีเหตุผล แสดง ความคิดอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	14-17	ปานกลาง-ดี	บางครั้งความคิดไม่ต่อเนื่อง ประมวลความคิดไม่ทันแต่ยังจับ ใจความสำคัญได้ ไม่ค่อยมีรายละเอียดมาสนับสนุน มากนัก
	13-17	อ่อน-พอใช้	เขียนไม่ทัน ความคิดยังสับสนหรือไม่ต่อเนื่อง ขาดการลำดับความคิดและการพัฒนา ความคิด
	7-9	อ่อนมาก	เขียนไม่รู้เรื่อง ไม่มีการประมวลความคิดหรือเขียน น้อยมากจนประเมินไม่ได้
การใช้ศัพท์ (Vocabulary)	18-20	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	ใช้ศัพท์ที่มีความหมายลึกซึ้ง เลือกใช้ศัพท์และสำนวนได้อย่าง เหมาะสม ใช้ศัพท์แบบรู้จริง ใช้สำนวนการเขียนที่เหมาะสม
	14-17	ปานกลาง-ดี	ใช้คำศัพท์ได้ตามต้องการ บางครั้งใช้ศัพท์และสำนวนไม่ถูกต้อง ยังสื่อความหมายได้
	13-17	อ่อน-พอใช้	ใช้ศัพท์ในวงจำกัด ใช้ศัพท์และสำนวนผิดบ่อย ๆ และ ไม่สามารถสื่อความหมายได้

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	7-9	อ่อนมาก	ใช้ศัพท์จากภาษาแรก มีความรู้เรื่องศัพท์ ลํานวนและรูปคำ น้อยมาก มีข้อมูลน้อยเกินกว่าที่จะประเมินได้
การใช้ภาษา (Language Use)	22-25	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	ใช้รูปประโยคแบบซับซ้อนได้ดี มีข้อ ผิดพลาดน้อยมากในเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างประธานและกริยา การใช้กาล รูปนาม พหูพจน์ การเรียงลำดับคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม และบุพบท
	18-21	ปานกลาง-ดี	ใช้รูปประโยคได้ถูกต้องเป็นประโยคแบบ ง่าย ๆ มีข้อผิดพลาดน้อยในเรื่อง โครงสร้างของประโยค มีข้อผิดพลาด หลายแห่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ประธานกับกริยา การใช้กาล รูปนาม พหูพจน์ การเรียงลำดับคำ และหน้าที่ ของคำนำหน้านาม คำสรรพนาม และ บุพบท แต่ข้อผิดพลาดเหล่านี้ไม่ทำให้ ความหมายเปลี่ยน
	11-17	อ่อน-พอใช้	มีข้อผิดพลาดหลายแห่งในเรื่องโครง- สร้างของประโยค พบข้อผิดพลาดบ่อย ในเรื่องการใช้รูปปฏิเสธ ความสัมพันธ์ ระหว่างประธานและกริยา การใช้กาล

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	5-10	อ่อนมาก	รูปนามพหูพจน์ การเรียงลำดับคำและ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรนาม บุพบท และเขียนเป็นช่วง ๆ โดยเว้น คำ ข้อผิดพลาดมีมากจนจับความไม่ได้ ไม่รู้เรื่อง โครงสร้างของประโยคเลย พบแต่ที่ผิด สื่อความหมายไม่ได้ มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมินได้
การใช้เครื่องหมาย วรรคตอน ตัวสะกด อักษรนำ และการ ขึ้นย่อหน้า (Mechanics)	5	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	มีความรู้ในเรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียน ดี มีข้อผิดพลาดน้อยมากในเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้า
	4	ดี-ปานกลาง	พบข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้าเป็นบางครั้ง แต่ ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน
	3	พอใช้-อ่อน	พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรนำ และการขึ้นย่อหน้า เขียนลายมืออ่าน ไม่ออก จับใจความไม่ได้
	2	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียน เลย พบแต่ข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกด เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรนำ

3.3.6 กำหนดคุณสมบัติ ของผู้ตรวจข้อทดสอบการเขียนเรียงความของนักเรียน
ดังนี้

1. มีวุฒิอย่างต่ำ ปริญญาตรี สาขาการสอนภาษาอังกฤษ
2. มีประสบการณ์ การสอนภาษาอังกฤษอย่างน้อย 2 ปี

3.3.7 หาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนน

ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 70)

3.4 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

3.4.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ทางภาษาจากหนังสือ The Nature of Human Intelligence ของกิลฟอร์ด (Guilford. 1967)

3.4.3 สร้างแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาซึ่งพัฒนามาจากแบบ ทดสอบของกิลฟอร์ด (Guilford. 1967) ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ 3 กิจกรรมคือ

1. แบบผลที่จะเกิดตามมา

แบบทดสอบฉบับนี้มี 4 ข้อ ใช้เวลาทำ 10 นาที

คำชี้แจง กำหนดคำถามให้ ให้นักเรียนคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมา โดยบอก ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ภายในเวลาที่กำหนด

ตัวอย่าง ถ้าคนเราไม่จำเป็นต้องนอน อะไรจะเกิดตามมบ้าง บอกมาให้ มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

- คำตอบ
- ต้องทำงานมากขึ้น
 - ไม่ต้องใช้นาฬิกาปลุก
 - ไม่มีเพลงกล่อมเด็ก
 - บ้านที่สร้างไม่ต้องมีห้องนอน

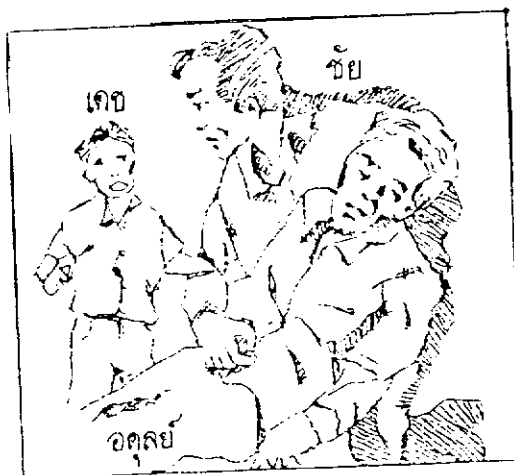
2. แบบแต่งเรื่องสั้น

แบบทดสอบมีทั้งหมด 4 ข้อ ใช้เวลาทำ 30 นาที

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพภายในเวลาที่กำหนด

2. ในแต่ละภาพให้นักเรียนพิจารณาปริยายท่าทางอารมณ์ หรือความรู้สึกของบุคคลในภาพ แล้วเขียนเรียงความสั้น ๆ ให้ความรู้ว่าแต่ละคนรู้สึกอย่างไร ทำอย่างไร และเพราะเหตุไร จึงรู้สึกคิดอย่างนั้น ให้ได้เรื่องในแง่มุมต่างๆ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ตัวอย่าง

คำตอบ 1. ชัยตกใจมากคิดว่าอดุลย์ตายเสียแล้ว แต่เดชรู้สึกไม่พอใจที่ชัยห่วงว้ายอยู่กับคนป่วยมากเกินไป เพราะเขาต้องการให้ออดุลย์พักผ่อนอยู่ตามลำพัง ส่วนอดุลย์รู้สึกกระหายน้ำมากแต่เขากลัวเสียจนพูดไม่ออก

2. เดชรู้สึกไม่พอใจจนทนไม่ไหว ที่อดุลย์และชัยซึ่งเป็นลูกค้ามาแล้วคุยโตโอ้อวดเสร็จแล้วไม่มีเงินจ่าย ชัยไม่ให้เดชมากที่ต่อ ยอดอดุลย์จนไปกองกับพื้น เขาคิดว่าเดชทำเกินไป อดุลย์รู้สึกมีแรงจูงใจมองเห็นดาวกระพริบอยู่เต็มไปหมดเพราะฤทธิ์หมัด

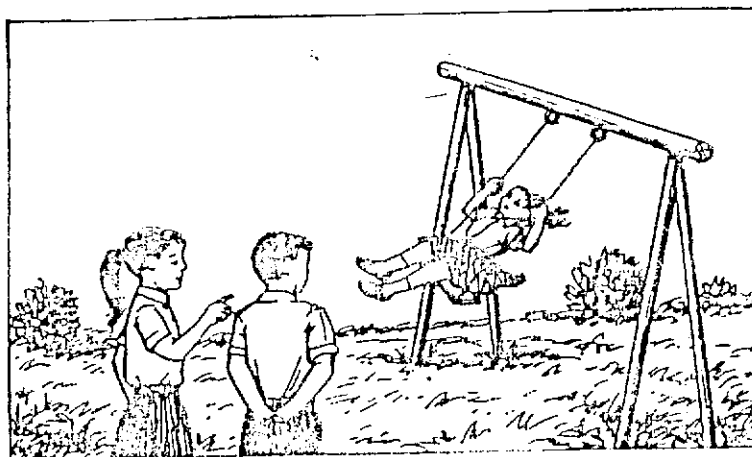
นอกจากที่ยกตัวอย่างไว้แล้วนั้นยังมีคำตอบอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งเวลานักเรียนลงมือทำจริงๆ จะต้องพยายามคิดหลายๆ แง่มุม ให้ได้คำตอบที่คนอื่นคาดไม่ถึง จึงจะได้คะแนนรวมมาก

3. แบบความสัมพันธ์ทางสังคม

แบบทดสอบมีทั้งหมด 4 ข้อ ใช้เวลาทำ 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถามว่า บุคคลในภาพนั้นควรจะพูดว่าอย่างไรบ้าง บอกให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ภายในเวลาที่กำหนด พยายามนึกหาคำตอบที่แปลกๆ ใหม่ๆ ไม่ซ้ำแบบใคร

ตัวอย่าง

เด็กหญิงคนที่ชี้มือควรจะพูดว่าอย่างไร

คำตอบ

1. แกว่งแรงจัง
2. ฉันอยากเล่นจัง
3. ที่โรงเรียนฉันก็มี
4. เมื่อวานฉันลองเล่นแล้วสนุกดี
5. น่าสนุกนะเธอ

3.5 การให้คะแนนยึดหลักการให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์

ซึ่งดัดแปลงมาจากของ Torrance โดยในแต่ละกิจกรรมตรวจให้คะแนน 3 ด้าน

คือ ความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่นและความคิดริเริ่ม

1. การให้คะแนนความคล่องในการคิด พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปได้ตามเงื่อนไขของคำถามโดยให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนน ตามปริมาณ คำตอบที่ไม่ซ้ำกัน

2. การให้คะแนนความยืดหยุ่น ในการคิด พิจารณาคำตอบที่เป็นไปได้ ซึ่ง จะจัดกลุ่มหรือประเภทของคำตอบของนักเรียนแต่ละคน ตามวิธีการคิดที่แตกต่างกันต่อสิ่งเร้าหรือ เงื่อนไขที่กำหนดให้ โดยให้คะแนนคำตอบเป็นกลุ่ม หรือประเภทละ 1 คะแนน

3. การให้คะแนนความคิดริเริ่ม พิจารณาจากความถี่ของคำตอบของนักเรียน ทั้งหมดที่เป็นความคิดแปลกแตกต่างไปจากธรรมดา ในการตอบของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้คำ ตอบที่มีความถี่ของคำตอบตามวิธีการของ ครอปเปลีย์ (Cropley. 1966) คำตอบใดที่กลุ่ม ตัวอย่างตอบซ้ำกันมาก ๆ ก็ให้คะแนนน้อย หรือไม่ได้เลย ถ้าคำตอบซ้ำกับคนน้อย หรือไม่ซ้ำคนอื่นเลย ก็จะได้คะแนนมากขึ้น

เกณฑ์การให้คะแนนยึดหลักดังนี้

คำตอบซ้ำ	12 %	ขึ้นไปให้	0	คะแนน
คำตอบซ้ำ	6-11 %	ให้	1	คะแนน
คำตอบซ้ำ	3-5 %	ให้	2	คะแนน
คำตอบซ้ำ	2 %	ให้	3	คะแนน
คำตอบซ้ำกันไม่เกิน	1 %	ให้	4	คะแนน

คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนหาได้จากผลของคะแนนความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่มในแต่ละกิจกรรม นำมารวมกัน เป็นผลบวกของคะแนน ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

3.6 การหาคุณภาพของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

3.6.1 นำข้อทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6.2 นำข้อทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนโพธิทองพัฒนวิทยา อ. โพธิทอง จ. ร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 100 คน แล้วคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยหาค่าอำนาจจำแนก ของข้อทดสอบเป็นรายข้อ โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution) (ลัวิน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 185)

3.6.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
โดยวิธีแบบฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2536 : 172 - 176)

4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ
Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ
และ อังคณา สายยศ. 2536 : 216 - 217) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังแสดงในตาราง

ตาราง 5 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T_1	X	T_2
CR	T_1	$\sim X$	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

T_1	หมายถึง	การสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
T_2	หมายถึง	การสอบหลังการทดลอง (Posttest)
R	หมายถึง	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Assignment)
E	หมายถึง	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
C	หมายถึง	กลุ่มควบคุม (Control Group)
X	หมายถึง	การได้รับตัวแปรทดลอง ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของเฮวินส์
$\sim X$	หมายถึง	การไม่ได้รับตัวแปรทดลอง แต่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

4.2 วิธีดำเนินการทดลอง

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มมา 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 38 คน จำนวน 76 คน จากประชากร 4 ห้องเรียน แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และ กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

4.2.2 จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการเรียนบทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน และวิธีประเมินการเรียนรู้ ในการทดลองครั้งนี้

4.2.3 ทำการทดสอบก่อนเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนและแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

4.2.4 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาของการสอนเท่ากัน คือ ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 24 คาบ คาบละ 50 นาที แต่ละกลุ่มสอน 4 คาบต่อสัปดาห์ ใช้เวลาทดลองรวม 6 สัปดาห์ กลุ่มทดลองใช้การสอนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของ เฮวินส์ กลุ่มควบคุมใช้การสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู

4.2.5 ทำการทดสอบหลังการสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษและแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษานับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูป Difference Score (Scott and Wertheimer. 1962 : 262-264)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ.

2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร (ลิ้น สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 63)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนการเขียน เรียงความ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (ลิ้น สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 163-164)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{[\sum X^2 - (\sum X)^2] [\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนน X (ผู้ตรวจคนที่ 1)
$\sum Y$	แทน ผลรวมของคะแนน Y (ผู้ตรวจคนที่ 2)
$\sum X^2$	แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
N	แทน จำนวนคน

6.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	คือ	ค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือ
	$\bar{X}_H$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาโดยวิธีแบบฮอยท์ (Hoyt's ANOVA Procedure) (ล้าน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 172-176)

$$r_{ee} = 1 - \frac{MS_E}{MS_p}$$

เมื่อ r_{ee} แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

MS_E แทน คะแนนความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (Error)

MS_p แทน คะแนนความแปรปรวนระหว่างคน (Between people)

6.3 สถิติทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent ในรูป Difference Score (Scott and Wertheimer. 1962 : 262 - 264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} + \frac{S_D^2}{n_2}}$$

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณา
MD_1	แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม
S^2_D	แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อน และหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
n_1	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มทดลอง
n_2	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
MD	แทน ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลอง
กับก่อนการทดลอง
S_D	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างระหว่างการทดสอบ
หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
t	แทน การแจกแจงของ t

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design ข้อมูลที่ได้สามารถแสดงค่าสถิติพื้นฐาน โดยจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาในแต่ละกลุ่ม ได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง ดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง		MD	S _D	t
	N	X	SD	X	SD			
กลุ่มทดลอง	38	75.92	25.54	125.07	9.02	49.15	20.04	3.28**
กลุ่มควบคุม	38	72.02	16.65	106.78	11.03	34.76	18.19	

จากตาราง 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียน ด้วยวิธีการบวนการของเฮวินส์ มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการตามคู่มือครู

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง		MD	S _D	t
	N	X	SD	X	SD			
กลุ่มทดลอง	38	138.10	34.85	185.18	44.25	47.07	26.93	2.23*
กลุ่มควบคุม	38	135.73	24.25	170.42	33.91	34.94	21.08	

จากตาราง 7 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงกล่าวได้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนด้วยวิธีการของการของเฮวินส์มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์และตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์และตามคู่มือครู

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนวิชา อ 012 ประจำปีการศึกษา 2536 จำนวน 4 ห้องเรียน ที่จัดห้องเรียนโดยคณะนักเรียนเก่า ปานกลาง อ่อน รวมนักเรียน 160 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนวิชา อ 012 ประจำปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 38 คน รวมนักเรียน 76 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ลุ่มห้องเรียนมา 2 ห้องเรียน จากจำนวน 4 ห้องเรียน โดยวิธีจับสลาก

1.2.2 จัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากห้องเรียนที่ลุ่มมาโดยการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แผนการสอนทักษะการเขียนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ จำนวน 12 แผน ซึ่งได้ผ่านการทดลองและปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.2 แผนการสอนทักษะการเขียน ด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู จำนวน 12 แผน

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้เขียนเรียงความ 2 เรื่อง คือ

-เขียนเรียงความจากรูปภาพ 1 เรื่อง

-เขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ 1 เรื่อง

แบบทดสอบฉบับนี้ แต่ละข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) เท่ากับ 7.05 และ 18.10 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ .65 และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การตรวจคะแนนของผู้ตรวจ 2 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน โดยพิจารณาในด้าน เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ศัพท์ การใช้ภาษา การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวสะกดอักษรนำและการขึ้นย่อหน้า

2.4 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวัดความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิดและความคิดริเริ่ม จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .76

3. วิธีดำเนินการค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตัวเอง คือ ดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมเวลาสอนกลุ่มละ 24 คาบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดปฐมนิเทศ เพื่อความเข้าใจกับนักเรียน ถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีประเมินผลการเรียนรู้ในการทดลองครั้งนี้

3.2 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษากับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

3.3 ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งสองกลุ่ม และใช้เนื้อหาเดียวกัน ตามแผนการสอนที่สร้างไว้ กลุ่มตัวอย่างละ 24 คาบ

3.4 หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับการทดลอง

3.5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร โดยหาค่าเฉลี่ยและความแปรปรวน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Difference Score
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Difference Score

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบ ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์กับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ

1. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนของนักเรียน กลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์กับนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู

ผลการทดลองปรากฏว่า ความสามารถทางการเขียนของนักเรียน กลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์กับกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ย ความสามารถทางการเขียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู ซึ่งสิ่งที่ส่งผลให้ความสามารถทางการเขียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีตามคู่มือครุนั้น ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่า เป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

- 1.1 การสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนข้อความต่อเนื่องอย่างเป็นธรรมชาติ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกเขียนตามกระบวนการที่นักเขียนผลิตงานเขียนหรือกระบวนการที่บุคคลทั่วไปเขียนจริงในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ มีกระบวนการวางแผน (Prewriting) ซึ่งได้แก่การแสวงหาแนวคิด หรือเตรียมข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการเขียน กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ การระดมสมอง (Brainstorming) และการอภิปราย (Discussion) ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความคิดอย่างหลากหลายโดยการ

พยายามดึงข้อมูลหรือประสบการณ์เดิมที่ตนเองมีอยู่แล้วออกมาใช้ ดังนั้นกิจกรรม การใช้รูปภาพ การอ่านเรื่องสั้น และการให้หัวข้อ (Topic) ที่ผู้วิจัยใช้ในการทดลอง จึงเป็นปัจจัยป้อนที่มีความหมายและเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทางความคิด เพราะผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในชั้นระดมหลังสมอง ในขณะเดียวกันก็ได้รับฟังแนวความคิดของผู้อื่น ซึ่งเป็นการขยายโลกทัศน์ และส่งเสริมวิธีคิดของผู้เรียน ตลอดจนเป็นการทำความรู้จักคุ้นเคยกับหัวข้อ และรับรู้วัตถุประสงค์ในการเขียนรวมทั้งผู้อ่านงานเขียนของตน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเขียน

นอกจากนี้ในขั้นการเขียนแผ่นร่างครั้งที่ 1 (First Draft) และขั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ยังเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนเขียนเรื่องด้วยตนเองอย่างคร่าว ๆ โดยลำพัง นอกจากข้อมูลที่นักเรียนได้มาทั้งหมดในขั้นตอนที่ 1 แล้ว นักเรียนยังสามารถหาคำศัพท์ และเพิ่มเติมเรื่องราวของตนเองได้ตามความเหมาะสมอย่างอิสระ โดยไม่ต้องกังวลกับความผิดด้านไวยากรณ์ สิ่งที่ครูมุ่งหวังคือการเปิดโอกาสให้นักเรียน ค้นหา เลือกสรร และเรียบเรียงข้อมูลได้อย่างเต็มความสามารถ การเขียนแผ่นร่าง จึงเป็นการฝึกให้นักเรียนเรียบเรียง และแสดงความคิดของตนเอง เพื่อถ่ายทอดให้กับผู้อ่าน ในขณะเดียวกันยังเป็นการฝึกให้นักเรียนเสนอความคิดด้วยความมั่นใจมีเหตุผล เพื่อรับการเสนอความคิดโต้กลับของเพื่อนในขั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และยังฝึกให้นักเรียนเป็นผู้รับสาร และแสดงความคิดเห็นต่อความคิดของเพื่อน ในขณะทดลองผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมดังกล่าวมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากระบวนการทางความคิดและสติปัญญา เพราะนักเรียนมีโอกาสได้ฟังความคิดเห็นของคนอื่นต้องงานเขียนของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจที่จะปรับปรุงงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น เพราะเป็นการสื่อสารระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ซึ่งอยู่ในวัยเดียวกัน กิจกรรมนี้จะมีผลต่อเนื่องไปถึงขั้นตอนที่ 4 คือการเขียนแผ่นร่างครั้งที่ 2 (Second Draft) โดยนักเรียนแต่ละคนจะนำข้อคิดเห็นข้อแนะนำที่ได้จากครู และเพื่อนไปปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม และขัดเกลางานเขียนของตนเองทำให้นักเรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ และมีแนวทางการสื่อความหมายในสาระของเรื่องที่เขียนไปสู่ผู้อ่านให้เป็นที่เข้าใจได้ถูกต้องตรงกันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน และยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้น จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิจารณ์งานเขียนของเพื่อนแต่ละคนในกลุ่มและครู ในขณะเดียวกันนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ว่างานเขียนเป็นกระบวนการที่ต้องทำหลายครั้ง มิใช่เขียน

ครั้งเดียวเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสร้างงานเขียนของตนเองอย่างเต็มความสามารถ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยพบว่าการที่นักเรียนได้สื่อความคิดออกไปให้เพื่อนหรือครูอ่าน และได้รับปฏิกริยาย้อนกลับนั้น มีผลในทางบวกต่อความสามารถทางการเขียนเพราะนักเรียนมีโอกาที่จะแก้ไขเพิ่มเติม และขัดเกลาส่วนที่บกพร่องได้ลดน้อยลง ในทางตรงกันข้าม นักเรียนในกลุ่มควบคุม จะได้รับการตรวจแก้ไขจากครูเพียงผู้เดียว เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ทำให้พบข้อผิดพลาดมากมาย จนนักเรียนไม่สามารถเข้าใจว่า จะแก้ข้อผิดพลาดตรงไหน อย่างไร การตรวจแก้ไขและประเมินผลครั้งสุดท้าย เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จจึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้ทบทวน แก้ไขงานเขียนของตน

นอกจากนี้การสอนเขียนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์ ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำประสบการณ์เดิมมาใช้ในการผลิตงานเขียน ซึ่งทุกขั้นตอนของการสอนผู้เรียนต้องใช้ความคิดตลอดเวลา โดยครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำ และผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการ อภิปรายทั้งเป็นคู่และเป็นกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนากระบวนการทางความคิด จากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีโอกาสดำเนินการได้แสดงความสามารถทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ อย่างบูรณาการ เพราะก่อนที่นักเรียนจะสร้างงานเขียนได้นั้น ต้องผ่านประสบการณ์ ทั้งจากการฟัง พูดและอ่าน ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนก่อนนำไปสู่การเขียน และในขณะเดียวกัน นักเรียนยังได้ทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยกันวางแผนการเขียน ได้แลกเปลี่ยนความคิดตลอดจนช่วยกันแก้ไขและเพิ่มเติมงานเขียน จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดกระบวนการทางความคิดอย่างต่อเนื่อง และสื่อออกมาเป็นภาษาเขียนได้ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุมจะเริ่มงานเขียนหลังจากที่ได้เรียนศัพท์ ลีลาสนทนา โครงสร้างทางภาษาต่าง ๆ โดยไม่ผ่านกระบวนการในการเขียนจริง อันได้แก่ การวางแผนการเขียนและการทบทวนแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง จึงทำให้การเรียบเรียงความคิดในขณะที่สร้างงานเขียนไม่สมบูรณ์ ซึ่งส่งผลให้ความสามารถทางการเขียนไม่พัฒนาเท่าที่ควร

1.2 การสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ตลอดจนการอ่านและการประเมินงานเขียนของเพื่อนนักเรียนในห้องเรียนในชั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการในการเรียนรู้และพัฒนาความคิดความเข้าใจ นอกจากนี้ยังฝึกให้นักเรียน ฝึกความเชื่อมั่นในการเขียน โดยงานจะถูกนำมา

อ่านให้เพื่อนและครูฟัง ซึ่งทั้งครูและเพื่อนจะเป็นผู้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่องานเขียนในเชิงสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญต่อนื้อมากกว่าไวยากรณ์ จากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมนี้สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่เน้นปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสาร ทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและสามารถสร้างข้อมูล ในส่วนที่นักเรียนสนใจได้อย่างอิสระ ในขณะที่เดียวกันจะช่วยให้ให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของผู้เขียนและผู้อ่าน ตลอดจนการสร้างความรู้สึที่ดีต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน โดยครูจะมีทัศนคติที่ว่า นักเรียนคือผู้สามารถผลิตข้อมูลตามประสบการณ์ของตน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะมีทัศนคติว่า ครูคือผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ แต่มีใช้ผู้วิจารณ์และตรวจให้คะแนน จะเห็นได้ว่าแนวทางการสอนของกลุ่มทดลอง ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน มากกว่ากลุ่มควบคุม กล่าวคือ ขั้นตอนในการสอนของกลุ่มควบคุม นับตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน จนถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนประสบการณ์เดิม นำเสนอบทเรียนใหม่ ให้แนวการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และส่งเสริมความมุ่งมั่น ส่วนใหญ่แล้ว ผู้ดำเนินการในชั้นเรียนจะเป็นครู (Teacher Centered) ผู้เรียนมีโอกาสด้านแสดงความคิดเห็นน้อยกว่ากลุ่มทดลอง เพราะการมอบหมายงานส่วนใหญ่จะเป็นการกำหนดให้ผู้เรียนเลย นักเรียนมีโอกาสด้านคิด อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียนน้อย จึงทำให้ขาดการปฏิสัมพันธ์ในสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียนและครู นักเรียนต้องคิดและสร้างงานเขียน โดยลำพัง จึงส่งผลให้งานเขียนไม่พัฒนาเท่าที่ควร

2. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์กับกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู

ผลการทดลองปรากฏว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์กับกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู

สิ่งที่ส่งผลให้นักเรียนที่เรียนด้วย วิธีการกระบวนการของเฮวินส์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีตามคู่มือครู เพราะนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการกระบวนการของเฮวินส์ มีการจัดกิจกรรมระดมพลังสมอง (Brainstorming) และ การอภิปราย (Discussion) ที่ให้ความสำคัญต่อการฝึกทักษะ การใช้ความคิดที่สลับซับซ้อนหรือแสดงออกถึงความรู้และประสบการณ์ของ

ผู้เรียน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยครูผู้สอนคอยกระตุ้น ให้ผู้เรียน กล่าวพูด กล่าวคิด กล่าวแสดงออก ในบรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียด นั่นก็หมายความว่าทั้งครู และเพื่อน ๆ ให้ความสำคัญและยอมรับในความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และกล้าเปิดเผยความคิดใหม่ ๆ ของตนเอง กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ โจนส์ (ทรงศรี เนียวกุล. 2527 : 65-66; อ้างอิงมาจาก Jones. 1987) ที่ว่า การพัฒนาบุคคลให้มีความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูงนั้นควรมีกิจกรรมและกลวิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ กล่าวแสดงออก กล่าวคิด กล่าวพูด เช่น วิธีสอนแบบระดมพลังสมอง (Brainstorming) ซึ่งจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่เคร่งเครียด มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

ส่วนวิธีสอนตามคู่มือครูนั้น ส่วนมากครูเป็นผู้มีบทบาทในการชี้แนะ โดยการให้คำค้นหาคำ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และให้ทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้อย่างตายตัว เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้น้อยมาก บรรยากาศในการเรียนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างอิสระ ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนจึงถูกสกัดกั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่พัฒนาเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดังนี้

1.1 เนื่องจากการสอนแบบนี้ มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจว่า การเขียนนั้นมีกระบวนการเป็นขั้นตอน ผู้สอนจะต้องฝึกขั้นตอนในกระบวนการเขียนทีละขั้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเขียนว่า แต่ละขั้นเป็นอิสระต่อกัน และต้องบูรณาการทุกขั้นตอนเข้าด้วยกัน เพื่อที่จะผลิตงานเขียนที่สมบูรณ์ ฉะนั้นผู้สอนจะต้องเตรียมการสอนอย่างดี มั่นยำในขั้นตอนของกระบวนการ เพื่อที่จะได้ทำหน้าที่ ชี้แนะและควบคุม ทุกกระบวนการได้อย่างราบรื่น

1.2 การเลือกเนื้อหาในการสอน ควรเลือกหัวข้อเรื่องที่ผู้เขียน เขียนได้สนุก เหมาะสมกับวัย และเป็นการให้ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง กำหนดสถานการณ์ที่คล้ายกับที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง นอกจากนั้นผู้สอนต้องเตรียมรายละเอียดต่าง ๆ และสามารถคาดได้ว่าจะต้องใช้ศัพท์ โครงสร้างภาษาอย่างไร เพื่อที่จะทบทวนและทำการสอนในขั้นก่อนการเขียน

1.3 การตรวจงาน จะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่สอนและจุดเน้น เช่น ผู้สอนต้องการเน้นให้ผู้เรียน รู้จักการแสดงความคิดเห็น การตรวจงาน ก็ควรเน้นที่ความเห็นของผู้เขียนที่แสดงในงานเขียนมากกว่าจะตรวจเพียงข้อผิดพลาดทางภาษา เพื่อให้ผู้เขียนเกิดความรู้สึกว่า การสื่อความหมายของงานเขียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการสอนด้วยวิธีกระบวนการของเฮวินส์ไปทดลองสอนเขียนกับรายวิชาอื่น เช่น ภาษาไทย เพื่อพิจารณาว่า การสอนเขียนรูปแบบนี้เหมาะสมกับรายวิชาภาษาอื่นหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนการสอนทางด้านภาษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 ควรศึกษาถึงผลของตัวแปรอื่นๆ ด้วย เช่น ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตัวเอง แรงจูงใจ เป็นต้น

גזען ארמני

บรรณานุกรม

- กัญญา สันธวานนท์ และคนอื่น ๆ "ภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน," รายงานการวิจัยของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2523.
- กาญจนา ปรามพาล และคนอื่น ๆ "ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ," รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- กุสุมา มนะสุนทร. ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งในระดับมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- กุลยา เบญจนกาญจน์. "แนวการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ," วารสารภาษาศาสตร์. 15(3) : 3 ; กันยายน 2521.
- ขจร พริ้งจำรัส. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษกับความสามารถในการนำโครงสร้างมาใช้ในการเขียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ณัฐฉิ ณ ปิ่น. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในระดับถ้อยโณ สือสาร และวิจารณ์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงในวิทยาลัยครูภาคการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- ดวงธิดา ลีลายงค์. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษกับความสามารถในการแต่งความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.
- เทพิน นิละภมร. พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ถนอมศรี เหลาหา. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียน แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของเฮวินส์กับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- บึงอร สว่างวโรรส และเขามา พุกกะคุปต์. "การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย," ภาษาปริทัศน์. ภาคปลายปีการศึกษา 2526.
- บำรุง โตรัตน์. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2524.
- บุญศิริ ผ่องอักษร. "การเขียนสำหรับสาขาวิชา (Writing English for Academic Purpose- WEAP)," ภาษาปริทัศน์ 2. (ภาคปลาย ปีการศึกษา 2524).
- นเยาว์ ทักษิณ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนดเรื่อง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. รวบรวมบทความการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : โครงการบริหารวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- พัฒน์ น้อยแสงศรี. การศึกษาศาณการเรียนการสอนทักษะทั้งสี่ของวิชาภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- พันทิพา เข้มทอง. "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง," รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- พิมพันธ์ เวสสะโกศล. การพัฒนารูปแบบการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการสำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน (Genre Based Approach) กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- รสริน วรรณะภัก. ระดับความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

- รัชนิภา ทองสุทธิ. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามแนวคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- รัตนาวดี โชติกนิช. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโปรแกรมต่างกัน. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- วิไล ชิวเจริญกุล. ความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาฝึกหัดครู ระดับปริญญาตรีปี 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- วิไลลักษณ์ วุฒิกิติ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนด้วยวิธีแบบสืบสวน สอบสวนและวิธีสอนตามแนวคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. "ทักษะการอ่านที่ต้องพัฒนาเพื่อนำเข้าสู...ประชุมมหาวิทยาลัย, " การสอนอ่าน...เพื่อเดินเข้าสู่ประชุมมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย, 2532.
- สกล เกิดผล. การวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษแบบอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- สมศรี ธรรมสารโสมณ. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบเน้นกระบวนการและแบบเน้นผลงาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- สุวิมล วิสุทธิกุล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามรูปแบบเอริกา ERICA MODEL กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- อรุณี วิริยะจิตรา. การเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2532.
- อัจฉรา นิกิต์เสวีธรรม. ความเที่ยงของวิธีการตรวจให้คะแนนเรียงความภาษาอังกฤษ 4 วิธี วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- อัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ. "การสำรวจความต้องการของสังคมต่อการใช้ภาษาอังกฤษ," รายงานการวิจัยในการประชุมทางวิชาการครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- อัมพร อมราชีวะ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียน ของนิสิตวิทยาลัย วิชาการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- อารี รังสินันท์. ความคิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2532.
- _____. เอกสารการสอนชุดพฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 9 ข.15. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.
- อุไร แฉล้ม. ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนิสิตและนักศึกษาครูวิชาเอกภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- อุษา กาญจนสถิตย์ และคณะ. "ความสามารถในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง," รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2525.

Alexander, L.G. Guided Composition in English Language Teaching.

Longman group Ltd., 1971.

Allen, J.P.B. and H.G. Widdowson. "Teaching the Communicative Use of English," In The Communicative Approach to Language Teaching.

Hong Kong : Oxford University Press, 1986.

Ardell, Adams Verson. "A Study of the Effects of Two Methods of Teaching Composition to Twelfth Grades," Dissertation

Abstracts International. 43 : April, 1972.

Aree, Chalaysap. Error Analysis of the Composition of the Students in the Writing Training Course and Their Opinions on the Content and the Teaching Method for Thai Course. Bangkok : Thai TESOL, 1983.

Baker, William D. Reading and Writing Skills. New York : McGraw Hill Inc., 1971.

Carpenter, Cristin and Hunter, Judy. "Functional Exercises : Improving Overall Coherence in ESL Writing," TESOL Quarterly. (15) : December, 1981.

Carroll, John B. Language and Thought. New Jersey : Prentice Hall, 1964.

_____. Testing Communicative Performance : An Interim Study. Oxford : Pargamon Press, 1980.

Coe, Richard M. Kris and Gutierrez. "Using Problem Solving Procedure and Process Analysis to Help Students with Writing Problem," College Composition and Communication. (32) : 1981.

Cooper, C.R. "Holistic Evaluation of Writing," Evaluation Writing. Illinois : NCTE, 1977.

D'Angelo, Frank J. Process and Thought in Comosition. 2nd ed. Massachusettes : Winthrop Publishers Inc., 1980.

Daiute, C. "The Role of Play in Writing Development," Research in the Teaching of English. (24) : 1990.

Davis, G.A. Psychology of Problem Solving. New York : Basic books, 1973.

De Bono, Edward. Teaching Thinking. London : Temple Smith, 1976.

De Lopez, Cheryle L. Champeau. "Improved Reading Through Writing," TESL Reporter. (22) : 1989.

Din, Taki El. Shaker Rizk. "The Effectiveness of combining Practice on Arab Students' Overall Writing Quality and Syntactic Maturity," Dissertation Abstracts International. 47 : 3022-A ; February, 1987

Dixon, Carol N.and Denise Nessel. Language Experience Approach to Reading and Writing. California : The Alemany Press, 1983.

- Duncan, Jeffrey L. Writing from Start to Finish : A Rhetoric with Readings. New York : Harcourt Brace Jovanovich, Publishers, 1985.
- Durst, Russel K. "Cognitive and Linguistic Demands of Analytic Writing," Research in the Teaching of English. 21 : December, 1987.
- Fower, Linda. "Writer-Based Prose : A Cognitive Basic for Problems in Writing," College English. 41, 1979.
- Flower, L. and J. Hayes. "The Cognition of Discovery Defining a Rhetorical problem," College Composition and Communication. 31 ; Febuary, 1980.
- Flower, Linda. "Cognitive, Context and Theory Building," College Composition and Communication. 40 ; October, 1989.
- Freedman, Sarah Warshaver. Response to Student Writing. NCTE Research Report No.23 U.S.A. : The National Council of Teachers of English, 1987.
- Gebhardt, R. "Teamwork and Feedback Broadening the Base of Collaborative Writing," College Composition and Communication. 42 : 1980.
- Gere, Ann Ruggles. Writing and Learning. New York : Macmillan Publishing Company, 1985.

Guilford. J.P. The Nature of Human Intelligence. New York :
McGraw-Hill Book Company, 1967.

Hairston, Maxine. "The Winds of Change : Thomas Kuhn and the
Revolution in the Teaching of Writing," College
Composition and Communication. 33 : Febuary, 1982.

Harris, David P. Testing English as a second Language. New York :
McGraw-Hill, 1969.

Harris, Andrew. A Language Testing Hand Book. London : macmillian
Press, 1988.

Hayes, Ruth. "A Comparative Analysis of Traditional and Process
Oriented Approach to the Teaching of Writing and Elementary
School Population in Paterson, New Jersey," Ph.D. dissertation,
The Union for Experimenting Colleges and Universities, 1987.

Heaton, J.B. Writing English Language Tests. London : London Group
Ltd., 1975.

Heaton, J.B. Writing Engling Language Tests. London : Longman Group
Ltd., 1977.

_____. Writing English Language Tests. 5 th ed. London :
Longman Group Limited, 1979.

Hedge, Tricia. Writing: Resource Books for Teachers. Hong Kong :
Oxford University Press, 1988.

Heuring, David. The Revision Strategies of Skilled and Unskilled
ESL writers : Five Case Studies. Occasional Paper series.
Department of English as a Second Language, University of
Hawaii at Manoa, 1985.

Hewins, Catherine P. "Writing in a Foreign Language : Motivation and
the Process Approach," Foreign Language Annals. 19(3) : May,
1986.

Hughey, Jane B. Teaching ESL Composition : Principles and
Techniques. London : Newbury House Publishers Inc., 1983.

Irmscher, William F. Teaching Expository Writing. New York : Holt
Rinehart and Winston, 1979.

Jacobs, H.L. Testing ESL Composition. Rowley : Newbury House
Publishers, 1981.

Jacobs, Holly L. Testing ESL Composition : A practical.
Massachusetts : Newbury House Publishers Inc., 1981.

Johnson, Patricia. "Acquisition of Schema for Comprehension and
Communication : A Study of Reading-Writing Relationship in
ESL," RELJ Journal. 17 : 1-12 ; June, 1986.

Johnson, Keith and Keith Morrow. Communication in the Classroom.
Harlow : Longman, 1981.

- Kelly, Marie Elaine. "Effects of Two Types of Teacher Response to Essays upon Twelfth Grade Students' Growth in Writing Performance," DAI. 34 : 9 ; March, 1974.
- Kim, Ik Hwan. "An Analysis of Errors in English Composition Written by Selected Korean and Thai Student : Its Implications for Teaching Writing in EFL Classrooms," Dissertation Abstracts International. 44 : 1714-A ; October, 1983.
- Krashen, Stephen D. Principles and Practices in Second Language Acquisition. Elmsford, New York : Pergamon, 1982.
- _____. Writing : Research, Theory and Applications. Oxford : Pergamon Press, 1984.
- Kroll, B. "A Survey of the Writing Needs of Foreign and American College Freshman," ELT Journal. 33 : 1979.
- Kroll, Barry M. "Some Development Principles for Teaching Composition," Rhetoric and Composition. New Jersey : Boyton/Cook Publisher Inc., 1984.
- Lado, Robert. Language Teaching : Scientific Approach. New York : McGraw Hill Inc., 1964.
- _____. Language Testing. 4 th ed. London : Longmans, 1965.
- Lapp, Ronald E. "The Process Approach to Writing : Towards a Curriculum for International Students," Occasional Paper Series 2. Honolulu : University of Hawaii at Manoa, 1985.

- Liebman-Kleine. Joanne. "Teaching and Researching Invention : Using EthnoGraphy in ESL Writing Classes," ELT Journal. 104-111 : April, 1987.
- Madsen, Harold S. Techniques in Testing. New York : Oxford University Press Inc., 1983.
- Marshall, James D. "The Effects of Writing on Students Understanding of Literary Texts," Research in the Teaching of English. 21 ; February 1987.
- Mckinson, Donald W. "What Makes a Person Creative," Contemporary Reading in General Psychology. Boston : Houghton Mifflin Co., 1959.
- Monahan, B.D. "Revision Strategies of Basic and Competent Writers as They Write for Different Audiences," Research in the Teaching of English. 18 : 1987.
- Murray, Donald M. Learning by Teaching. Montclair : Boynton/Cook Publishers Inc., 1982.
- Oliva, Peter F. The Teaching of Foreign Language. New Jersey : Prentice Hall, 1969.
- Osborn. Alex F. Applied Imagination. New York : Charles Scribner's Sons, 1963.

Pincas, Anita. "Structural Linguistics and Systematic Composition Teaching to Students of English as a Foreign Language," Language Learning. Vol.112, 1982.

Pritchard, Ruie Jane. "Effects on Student Writing of Teacher Training the National Writing Project Model," Written Communication. 4 : 51-67 ; January, 1987.

Quigley, S. and P. Paul. Language and Deafness. San Diego, CA. : Chapel Hill Press, 1984.

Raines, Ann. "Auguish as a Second Language : Remedies for Composition Teachers," Composition in a Second Language. 81-96 ; 1984.

_____. Techniques in Teaching Writing. New York : Oxford University Press Inc., 1983.

_____. "What Unskilled ESL Students Do as They Write : A Classroom Study of Composing," TESOL Quarterly. 19 : 229-252 ; June, 1985.

Raphael, Taffy E. "Students' Metacognitive Knowledge about Writing," Research Series No 176. Michigan : State University, 1986.

Rivers, W.M. "Communicating Naturally in a Second Language : Theory and Practice in Language Teaching," Applying Cooperative Learning in EFL (English as a Foreign Language) Secondary Classes, Columbia : University of Missouri-Columbia, 1989.

- Rivers, W.M. Teaching Foreign Language Skills. 5 th ed. Chicago : The University of Chicago Press, 1972.
- Rivers, Wilga M. and Mary S. Temperley. A Practical Guide to the Teaching of English as a Second or Foreign Language. New York : Oxford University Press, 1978.
- Rose, M. "Remedial Writing Courses : A Critique and a Proposal," College English. 45, 1983.
- Rubin, Donald L. and William M. Dodd. Talking into Writing. Urbana, (1) : The National Council of Teachers of English, 1987.
- Sangplong, Narumol. An Outline Program for Remedying Gramatical Errors in Writing English in Upper Secondary School in Thailand. SEAMEO Regional English Language Center : Singapore, 1968.
- Saowalak Rattanaovich. The Effect of Using Top-Level Structure Model and Tradition Teaching Method in Teaching English Reading to Thai Students. SEAMEO Regional Language Center : Singapore, 1987.
- Scott, William A. and Werthimer Michael. Introduction to Research. 3rd ed. New York : John Wiley and Sons Inc., 1962.
- Sharwood-Smith, Michael. "Teaching Written English for Communication," RELJ Journal. 4 ; December, 1973.

- Shinh, May. "Content Based Approaches to Teaching Academic Writing," TESOL Quarterly. 20 ; December, 1986.
- Siegel, Muffy E.A. "Responses to Student Writing from New Composition Faculty," College Composition and Communication. 33 ; October, 1982.
- Slater, Wayne H. "Discourse Structure and College Freshman's Recall and Production of Expository Text," Research in the Teaching of English. 22 ; February, 1988.
- Smadi, O.M. "A Focused Efficient Method for Teaching Composition," English Teaching Forum. 24 : 35 ; January, 1986.
- Taylor, Barry P. "Content and Written Form : A Two-Way Street," In Composing in a Second Language. 1-15; 1984.
- Tedlock, David. "The Case Approach to Composition," College Composition and Communication. 32; 1981.
- Torrance, E.P. Guiding Creative Talent. Englewood Cliffs, N.J. Princeton Hall, 1962.
- _____. Rewarding Creative behavior. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, 1965.
- Valette, Rebecca M. Modern Language Testing : A Handbook. New York : Harcourt Brace & World Inc., 1977.

- Vannett, Lauren and Donna Jurich. "A Context for Collaboration : Teachers and Students Writing Together" In Students and Teachers Writing Together. 51-9; 1990.
- Watson-Reekie, Cynthia B. "The Use and Abuse of Models in the ESL Writing Class," In Composing in a Second Language. Massachusettes : Newbury House Publishers, 1984.
- White, Ronald V. Teaching Written English. London : George Allen and Unwin Ltd., 1980.
- Widdowson, H.G. Stylistics and the Teaching of Literature. London : Longman group Ltd. 1975.
- _____. Teaching Language as Communication. Oxford : Oxford University Press, 1987.
- Zamel, Vivian. "Recent Research on writing Pedagogy," TESOL Quarterly. December, 1987.
- _____. "Teaching Composition in the ESL Classroom : What We Can Learn from Research in the Teaching of English," TESOL Quarterly. 10 : 202-5 ; March, 1976.
- _____. "The process of Discovery Meaning," TESOL Quarterly. June, 1982.
- _____. "The Composing Processes of Advanced ESL Students : Six Case Students," TESOL Quarterly. 17 : 165-84 ; June, 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

- **แผนการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม**

Lesson Plan for Experimental Group

Period 1-2

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by:

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the events in each picture using their own words or sentences.
3. Discussing their own points of view about the pictures.
4. Sequencing and writing the story from the picture set.

Content : The Robbery

Teaching aids : Picture set, Supplementary sheet of grammar and vocabulary

Teaching activities

1. The teacher gives copies of picture to students and asks the questions what event occurred.
2. Assume that students have recently witnessed the event presented on the picture.
3. Teacher asks the students on the following topics.
 - What happened?
 - When did the event happen?
 - Where did it happen?
 - Who did it?
 - How did the robber do it?
4. The students answer the questions. Their answer come from the pictures and from their imagination.

5. The teacher writes down the ideas given by the students on the board.

6. The students and the teacher discuss the story. Then the teacher lets the students sequence the story from their answers.

7. The students write the first draft individually by using the list on the blackboard.

8. Each student reads his/her first draft and list the words or expression he/she can't write in English?

9. The students ask the teacher about the words or expressions they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

10. The students improve their draft.

11. Let 2-3 students read their drafts to the class. When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

12. The teacher shows the writing written by the teacher and read to the class.

13. The teacher divides class into 9 groups of 5 persons. Then the students share their drafts to read among them and give the writing response to their peers.

14. The students check their drafts for correctness. The students ask their peers to read and check the drafts for correctness. The teacher helps them if they want.

15. The students write the final drafts. Before handing the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten for the best texts.

16. The teacher and the students choose the 5 best writing texts to make the class journal or to show on the board.

Lesson Plan for Control Group

Period 1-2

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the event in each picture using their own words or sentences.
3. Discussing their own points of view about the pictures.
4. Sequencing and writing the story from the picture set.

Content : The Robbery

Teaching aids : picture set, word cards, sentence cards.

Vocabulary items :

Vocabulary

robbery	climb	corner	building
look at	pick up	shop window	large bag
on sale	run after	alarm bell	

Structure Past Simple

$S + V_2$

Past Continuous

$S + Be_2 + V_{ing}$

Teaching activities

1. The teacher stimulates the students by talking about the news from the newspaper.

Have you ever read the newspaper?

Have you ever seen an event like this?

2. The teacher states the objectives of this lesson.

3. The teacher reviews the usage of

Present simple

Present continuous

Some vocabulary words they have studied.

4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students by using word cards and sentence cards.

5. The teacher gives copies of picture to students and asks questions about the event in the pictures.

6. The students match the word cards and sentence cards with the pictures.

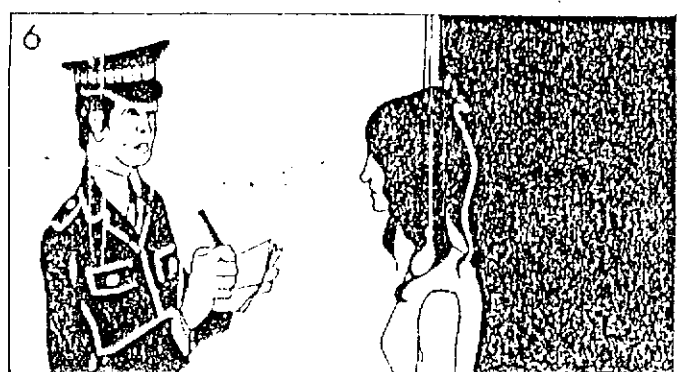
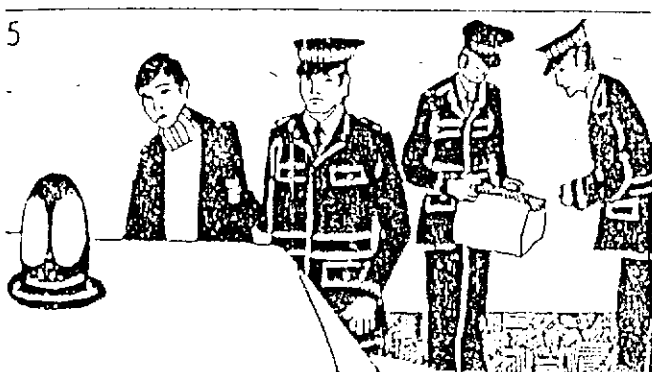
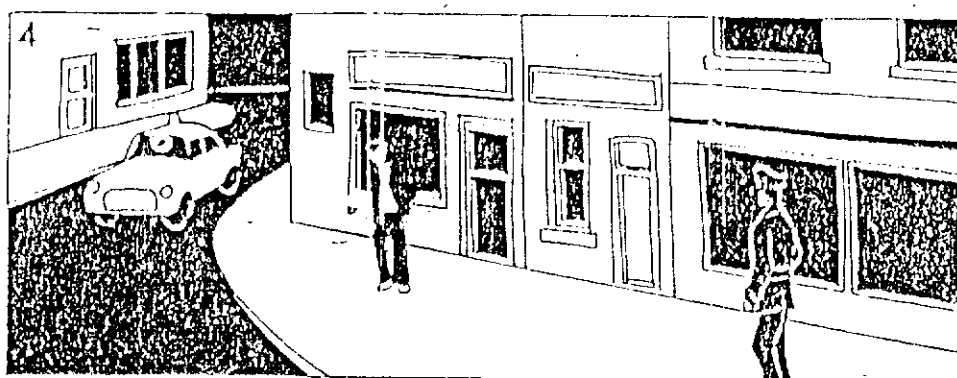
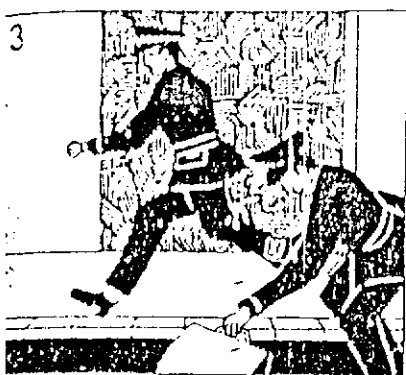
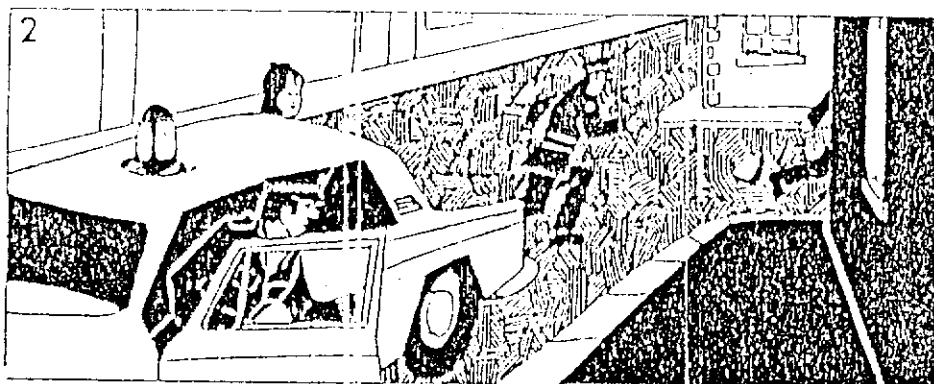
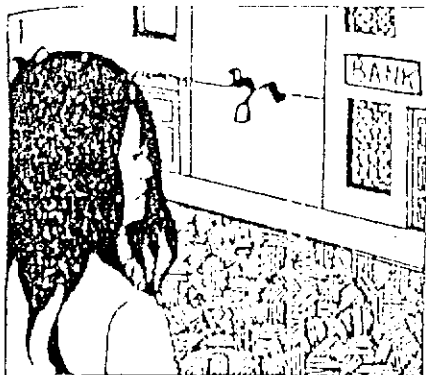
7. Assume the students have recently witnessed the event presented on the picture.

8. The students write the story from the picture set.

9. The teacher examines the students' writing and give them feedback.

10. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.

11. Let the students do the exercise in the worksheet.

Lesson Plan for Experimental Group
Period 3-4

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling and writing the story from their imagination.
3. Discussing and stating their own points of view about the story.
4. Summarizing the story and writing their own points of view about the story.

Content : "Lady and a mouse"

Teaching aids : sheet, O.H.P.

Teaching activities

1. The teacher distributes some sheet and asks the students to read the beginning part of the story.
2. The students read the beginning part of the story "Lady and a mouse." Then the teacher asks the questions to get the main idea of the story.

For example :

- What did the lady see at the beginning of this story?
- Where did she see it?
- Why did she run out of the house?
- Where did she go?
- How did she go there?

- Why did she go there?
- What did she do when she get there?
- Who spoke to her there? What did he say?
- What did she do then?

3. The teacher tells the students to imagine the story from the topic and from the beginning part of the story given. To help the students to think of the story is to ask the guided questions.

For example :

- When the lady returned home, where did she look?
- What was she looking for? Did she find it?
- Why didn't she go back to the shop?
- What did she do then?

4. The students answer the question. The teacher lets the students discuss about their answers. Then the teacher writes the answers on the board.

5. The students write the first draft individually.

6. Each student reads the first draft and lists the words they can't write in English.

7. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

8. The students improve their drafts.

9. Let 2-3 students read their drafts to the class.

After they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

10. The teacher shows his/her writing on O.H.P. and read to the class. This session provides the students the model of writing, the right form of grammar and spelling.

11. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. The students share their drafts to read among them, then the students give the writing response to the owners.

12. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

13. The students check their drafts for correctness. The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- Past Continuous
- Past Simple

After checking their own drafts, the students ask their peers to check for correctness.

14. The students write the final drafts. Before handing in, they must revise and rewrite the drafts for the best texts.

15. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them at the school board.

Lesson Plan for Control Group
Period 3-4

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling and writing the story from their imagination.
3. Discussing and stating their own points of view about the story.
4. Summarizing the story and writing their own points of view about the story.

Content : "Lady and a mouse"

Teaching aids : word cards and sentence cards.

Vocabulary items :

Vocabulary

afraid	mouse-trap	magazine
downtown	cupboard	surprisingly
shopkeeper	downstairs	

Structure

Past Continuous	Past Simple
S + was/were + V _{ing}	S + V ₂

Teaching activities

1. The teacher states the objectives of this lesson.
2. The teacher reviews the usage of present simple, present continuous and some vocabulary items they have studied.

3. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students by using word cards and sentence cards.

4. The teacher reads the beginning part of the story. The teacher asks the questions to get the story's main idea.

For example :

- What did the lady see at the beginning of this story?
- Where did she see it?
- Where did she go then?
- Why did she go there?
- What did she do then?

5. The teacher tells the students to imagine the story of "Lady and a mouse." The teacher's questions and the beginning part of the story will guide the students to tell the story. The teacher write the students' answers on the board.

6. The students write the story individually.

7. The teacher examines the students' writing and give them feedback.

8. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.

9. Let the students do the exercise in the worksheet.

Worksheet

1. Match the present and past forms.

went, say, left, put, saw, run, buy, get, catch

put, said, caught, see, ran, leave, go, got, bought

2. Put the verbs into the past tense.

1. My sister..... me with my homework (help)

2. The school year three months ago. (begin)

3. When I was younger I mushrooms. (hate)

4. My brother never..... football when he was a child.
(play)

5. It us three hours to get home on Friday.

6. I my passport in Barcelona once. (lose)

7. She always ... about her weight when she was younger. (worry)

8. The jacket him perfectly. (fit)

9. My car making a terrible noise two days ago. (start)

10. Her grandmother ten children. (have)

A Mouse Trap

One day a lady saw a mouse running across her kitchen floor. She was very afraid of mice, so she ran out of the house, got in a bus, and went downtown to the shops. There, she bought a mouse-trap. The shopkeeper said to her, "Put some cheese in it, and you will soon catch the mouse."

The lady went home with her mouse-trap, but when she looked in her cupboard, she couldn't find any cheese in it. She didn't want to go back to the shops, because it was very late, so she cut a picture of some cheese out of a magazine and put that in the trap.

Surprisingly, the picture of the cheese was quite successful! When the lady came downstairs to the kitchen the next morning,.....

.....

Lesson Plan for Experimental Group

Period 5-6

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the events about their life in which they felt strongly excited.
4. Writing about an exciting incident.

Content : The topic " an exciting incident"

Teaching aids : Vocabulary sheet

Teaching activities

1. The teacher introduces the topic and asks students what events or ideas should be in this topic.
2. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.
3. The students write the first drafts individually.
4. Each student reads the first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.
5. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.
6. The students improve their drafts.
7. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

- Great work.
- I like your story very much.
- You have used some good words in your story.
- I can see you're really thinking.

8. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

9. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. The students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

10. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

11. The students check their drafts for correctness. The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- Past Tense
- Time Sequence Transitional Words
- V. to be + exciting or exciting + n

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

12. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

13. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them at the school board.

Lesson Plan for Control Group

Period 5-6

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the events about their life in which they felt excited.
4. Writing about an exciting incident.

Content : The topic " an exciting incident"

Teaching aids : vocabulary sheet, Time sequence transitional-
words sheet

Vocabulary items :

Vocabulary

accident	slippery	occur
terrible	visibility	speed up
happened	crash	frighten
suddenly		

Structure

V. to be + exciting	Past Simple
exciting + noun	S + V ₂

Teaching activities

1. The teacher talks about something that happened in the past and let the students talk about it.

2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of the simple past tense and some vocabulary items they have studied.
4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students.
5. The teacher introduces the topic and asks students what events or ideas should be in this topic.
6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.
7. The students write composition about the topic individually.
8. The teacher examines the students' writing and give them feedback.
9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.
10. Let the students do the exercise in the worksheet.

Worksheet

Complete the story by using the words given in the list below.

At first	while
therefore	when
what	later
finally	instead of

Frank became the owner of the Majestic Restaurant his uncle died. introducing himself to the staff, he went there for the first time as an ordinary customer., he was treated warmly by the head waiter., when the head waiter found out that Frank had forgotten his wallet, he became angry. He thought that Frank wanted to eat free of charge. he ordered him to wash a huge pile of dishes in the kitchen. Frank was washing the dishes, Frank's brother came looking for him and was surprised to see Frank was doing., Frank's brother showed the head waiter the legal letter which proved Frank was the real owner of the restaurant.

Lesson Plan for Experimental Group

Period 7-8

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the main idea and details of the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "My Favourite Pet"
4. Writing a composition about their favourite pet.

Content : The topic " My Favourite Pet"

Teaching aids : Word cards, picture of pets

Teaching activities

1. The teacher introduces the topic by using the picture of pets and asks students about their pets. For example
Do you have pets?
What is your favourite pet?
Where did you get it from?
What is his/her character?
What can he do?
2. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.
3. The students write the first drafts individually.
4. Each students read his/her first drafts and lists the words or expressions he/she can't write in English.

5. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

6. The students improve their drafts.

7. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

8. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

9. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

10. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

11. The students check their drafts for correctness. The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- Past Simple Tense
- Present Simple Tense
- Present Continuous Tense
- Past Continuous Tense

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

12. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

13. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them at the school board.

Lesson Plan for Control Group

Period 7-8

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the main idea and details of the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "My Favourite Pet"
4. Writing a composition about their favourite pet.

Content : The topic " My Favourite Pet"

Teaching aids : word cards.

Vocabulary items :

Vocabulary

prefer to	favourite
well-train	feed
faithful	intimacy
companion	competence

Structure

- Simple Present

S + V₁ (s)

- Simple Past

S + V₂

- Present Perfect

S + has/have + V₃

Teaching activities

1. The teacher shows the picture of pets and asks the questions then let the students talk about them.

2. The teacher states the objectives of this lesson.

3. The teacher reviews the usage of the simple past tense and some vocabulary items they have studied.

4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students.

5. The teacher introduces the topic and asks students about their pets. For example

Do you have pets?

What is your favourite pet?

What is his/her character?

How do you treat him?

6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.

7. The students write composition about the topic individually.

8. The teacher examines the students' writing and give them feedback.

9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.

10. Let the students do the exercise in the worksheet.

WorksheetA. Put in the right tense : Simple Past, Present Perfect or Present.

1. I John yesterday. (saw/ have seen)
2. "Did you? I him for weeks."
(didn't see / haven't seen)
3. How long living here? (are you / have you been)
4. I Mary since 1980. (know / have known)
5. I think I her very well. (know / have known)
6. to India? (Have you ever been / Did you ever go)
7. his latest book? (Have you read / Did you read)
8. How long that watch? (have you had / did you have/
do you have)

B. Put since, for or ago.

1. We've lived in London eight years.
2. I've only known her yesterday.
3. My grand mother died three years
4. I've been working four o'clock this morning.
5. She's been a teacher eighteen years.
6. It's been raining three days.
7. I first went to Africa about seven years.....
8. Mary phoned a few minutes.....
9. I haven't seen her weeks.

Lesson Plan for Experimental Group

Period 9-10

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Discussing and stating their own points of view about the topic "Hobby".
3. Writing the main points and their expression about the topic.

Content : The topic " Hobby"

Teaching aids : word cards, H.O.P.

Teaching activities

1. The teacher give the topic "Hobby" to the students and asks them the questions to get the main idea and details of it.

For example

- What do you think when you see the word "Hobby?"
- What is a hobby?
- Give some examples of popular hobbies.

2. The teacher should ask the questions that guide the students to express their idea. For example

- How can a hobby be useful physically?
- How important is a hoppy?

3. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.

4. The students write the first drafts individually.

5. Each student read his/her first drafts and lists the words or expressions he/she can't write in English.

6. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

7. The students improve their drafts.

8. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

- That's very good!

- That's a good idea!

- Oh, what beautiful work.

- I like your story very much.

9. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

10. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

11. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

12. The students check their drafts for correctness.

The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- Gerunds
- Past Simple Tense
- Present Simple Tense
- Past Continuous Tense

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

13. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

14. The teacher and the students choose the 10 best writing texts to make the class journal.

Lesson Plan for Control Group

Period 9-10

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Discussing and stating their own points of view about the topic "Hobby".
3. Writing the main points and their expression about the topic.

Content : The topic " Hobby"

Teaching aids : word cards, H.O.P.

Vocabulary items :

favourite	hobby	recreation
waste	kitchen-gardening	photography
useful	flower-growing	painting
collecting stamps	pastime	

Structure

- Present Simple

S + V₁ (s)

- Present Continuous

S + V. to be + V_{ing}

Teaching activities

1. The teacher stimulates the students by talking about their activities at home.
2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of
 - past tense
 - past continuous tenseand some vocabulary items they have studied.
4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students by using word cards and sentence cards.
5. The students write the passage individually.
6. The teacher examines the students' writing and gives them feedback.
7. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.
8. Let the students do the exercise in the worksheet.

WorksheetPut in the correct verb tense.

1. A : "Can you help me for a minute?"
B : "I'm sorry, ... (I work / I'm working)
2. on Saturdays?
(Do you work / Are you working)
3. A : "Have you got a light?"
B : "Sorry, ... " (I don't smoke / I'm not smoking)
4. How many languages? (do you speak /
are you speaking)
5. Why a sweater? It isn't cold.
(do you wear / are you wearing)
6. My father to Ireland in August.
(always goes / is always going)
7. Robert football most weekends.
(plays / is playing)
8. A : "Where's Lucy?"
B : " " (She shops / She is shopping)
9. A : "What ?
B : "Chocolate" (do you eat / are you eating)
10. A : " What time ?"
B : " At seven o'clock, usually."
(do you get up / are you getting up)

Lesson Plan for Experimental Group

Period 11-12

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling and writing the main idea and details of the story.
3. Discussing and stating their own points of view about the story.

4. Summarizing the story and writing their own points of view about the story.

Content : " Old Mr. Black"

Teaching aids : pictures, word cards, sheet

Teaching activities

1. The teacher shows the pictures of Old Mr. Black to the students and preceded the story briefly.

For example

2. The teacher reads the story to the class and lets the students retell the story of Old Mr. Black, then distributes the sheet of story to the students.

3. Let the students read the story. After the students finished their reading the teacher asks the questions about the story and their expression to the story. For example

- What did Mr. Black love?
- What was the matter with him?

- What happened several times?
- What did his friends do when they went out shooting with him?
- What did one of his young friend want to do one day?
etc.

4. The students write the first drafts individually.

5. Each student reads his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.

6. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

7. The students improve their drafts.

8. Let 2-3 students read their drafts to the class.

After they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

9. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class. This session provides the students the model of writing, the right form of grammar and spelling.

10. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to the owners.

11. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

12. The students check their drafts for correctness. The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- Past Simple Tense
- Past Continuous Tense
- Punctuation

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

13. The students write the final drafts. Before handing in, they must revise and rewritten the drafts for the best texts.

14. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them on the class board.

Lesson Plan for Control Group

Period 11-12

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling and writing the main idea and details of the story.
3. Discussing and stating their own points of view about the story.
4. Summarizing the story and writing their own points of view about the story.

Content : " Old Mr. Black"

Teaching aids : picture, word cards, sentence cards.

Vocabulary items :

bear	save	shoot
knock off	joke	frighten
tie	shout	

Structure

Past Simple

S + V₂

Past Continuous

S + was / were + V_{ing}

Teaching activities

1. The teacher shows the pictures of the story "Old Mr. Black" to the students and tell them to guess what happened.

2. The teacher states the objectives of this lesson.

3. The teacher reviews the usage of

The simple past tense.

The past continuous tense.

Punctuation

4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students by using word cards, sentence cards and the pictures.

5. The students read the story. Then the teacher asks questions to get the story's main idea and the details of the story. The teacher's questions should guide the students to express their ideas and writes the answers on the board.

6. The students write the passage by answering the questions.

9. The teacher examines the students' writing and gives them feedback.

10. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.

11. Let the students do the exercise in the worksheet.

Worksheet

Choose the correct tense.

1. I first met my wife when I in Detroit.
(worked / was working)
2. How often your parents?
(do you see / are you seeing)
3. My father in Nigeria for a long time when he
was younger. (worked / was working)
4. my friend Alex Carter?
(Do you know / Are you knowing)
5. A : "Would you like a cigarette?"
B : "No, thanks, ..."
(I don't smoke / I'm not smoking)
6. I called at your house yesterday evening, but you weren't
there. What?
(did you do / were you doing)

Old Mr. Black

Old Mr. Black love shooting bears, but his eyes weren't good any more. Several times he nearly shot people instead of bears, so his friends were always very careful when they went out shooting with him. One day a young friend of his wanted to have a joke, so he got a big piece of white paper and wrote on it in very big letters "I AM NOT A BEAR!" Then he tied it to his back and went off. His friends saw it and laughed a lot . But it did not save him. After a few nunutes Mr. Black shot at him and knocked his hat off.

The young man was frightened and angry. "Didn't you see this piece of paper?" he shouted at Mr. Black. "Yes, I did," said Mr. Black. Then he went nearer, looked carefully at the paper and said, "Oh I'm very sorry. I didn't see the word" NOT."

Questions

1. What did Mr. Black love?
2. What was the matter with him?
3. What happened several times?
4. What did his friends do when they went out shooting with him?
5. What did one of his young friend want to do one day?
6. What did he do?
7. What did he write on the piece of paper?
8. What did he do then?
9. What did his friends do?
10. What happened then?
11. Did the paper save the young man?
12. How did he feel?
13. What did he shout?
14. What did Mr. Black do?
15. What did he say?

Lesson Plan for Experimental Group

Period 13-14

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the picture.
3. Discussing and stating their own points of view about the picture from their imagination.
4. Writing about the picture.

Content : The picture of the dog.

Teaching aids : picture, sheet, O.H.P.

Teaching activities

1. The teacher give the copies of picture to the students and asks them the questions. For example
 - What can you see in the picture?
 - Can you see this picture in your real lives?
 - In your opinion what is the dog in the picture doing?
 - Is it happy?
 - How do you feel when you see this picture?
2. The students answer the questions to describe the picture and to express their ideas. The teacher writes the answers and expressions on the board.
3. The students retell what they saw in the picture sequentially.
4. The students write the first drafts individually.

5. Each student reads his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.

6. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

7. The students improve their drafts.

8. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them positive feedback.

9. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

10. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

11. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

12. The students check their drafts for correctness. The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- Past Simple Tense

- Present Simple Tense

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

13. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

14. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them on the school board.

Lesson Plan for Control Group

Period 13-14

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the picture.
3. Discussing and stating their own points of view about the picture from their imagination.
4. Writing about the picture.

Content : A picture a dog.

Teaching aids : picture, sheet, O.H.P.

Vocabulary items :

happy heart	guard	Training school
performance	attend	promoted

Structure

- Present Perfect
- Past Progressive
- Past Simple

Teaching activities

1. The teacher stimulates the students by talking about the picture a dog.
2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of some vocabulary items they have studied.

4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students.
5. The teacher introduces the topic and asks students what ideas should be in this topic.
6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.
7. The students write composition about the topic individually.
8. The teacher examines the students' writing and gives them feedback.
9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.
10. Let the students do the exercise.

Worksheet

Now put one of these words in each blank.

and, as, because, but, so, which

A man had a row with his wife his breakfast was burnt. This made him leave home later than usual, ... he drove to work very fast. he was going round a corner, a dog ran across the road. The man stamped on the brakes, ... the car skidded (the road was in a very bad condition the City Council had not repaired it for a long time). The man lost control of his car crashed into a lorry was parked on a double yellow line.

Lesson Plan for Experimental Group
Period 15-16

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Discussing the advantage and disadvantage in the topic "kitchen-gardening"
3. Writing the main points and their expression about the topic.

Content : The topic "kitchen gardening"

Teaching aids : word cards, O.H.P.

Teaching activities

1. The teacher give the topic "kitchen-gardening" to the students and asks them the questions to get the main idea and details of it. For example

- What do you think when you see the word "kitchen-gardening?"
- What is kitchen-gardening?
- What place do we need for kitchen-gardening?
- What should we do in the kitchen-gardening?
- How can vegetables be grown?
- What kinds of vegetable should we grow in our kitchen-gardening?

2. The teacher should ask the questions that guide the students to express their idea. For example

- What time should we spend in kitchen-gardening?
- How useful is kitchen-gardening?

3. The teacher writes down the students' answers on the blackboard.

4. The students write the first drafts individually. They can get the informations from the board.

5. Each student reads his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.

6. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

7. The students improve their drafts.

8. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

- Perfect
- That's good thinking.
- you have used some good words in your story.
- That's very interesting unusual.

9. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

10. The teacher divided class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

11. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

12. The students check their drafts for correctness. The teacher suggests that they emphasize these patterns.

- The Simple Present tense

- The Simple Future tense

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

13. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

14. The teacher and the students choose the 10 best writing texts to make the class journal.

Lesson Plan for Control Group

Period 15-16

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Discussing the advantages and disadvantages of the topic

"kitchen-gardening"

3. Writing the main points and their expression about the topic.

Content : the topic "kitchen gardening"

Teaching aids : word cards, sentence cards.

Vocabulary items :

kitchen-gardening	fertilizer
vegetable	seed
space	root
ground	bulb
plot	daily food
soil	useful

Structure

Simple present

S + V₁

Simple Future

should + V_{ing}

Teaching activities

1. The teacher talks about the advantages and disadvantages in the topic "kitchen-gardening". Let the students discuss it.
2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of simple present, simple future and some vocabulary items they have studied.
4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students by using word cards and sentence cards.
5. The students write the passage individually.
8. The teacher examines the students' writing and give them feedback.
9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.
10. Let the students do the exercise.

Lesson Plan for Experimental Group
Period 17-18

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the main idea and details of the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "The value of book".
4. Writing a composition about "The value of book"

Content : The topic "The value of book"

Teaching aids : O.H.P., word cards

Teaching activities

1. The teacher introduces the topic and asks the students what ideas should be in this topic. For example
 - What do most educated men usually have?
 - How do you read books?
 - How important are books to you?
 - In what ways are books your faithful friend?
 - How many kinds of book are there?
 - In what ways are books your instructor?
2. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.
3. The students write the first drafts individually.
4. Each student read his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.

5. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

6. The students improve their drafts.

7. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback.

8. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

9. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

10. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

11. The students check their drafts for correctness.

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

12. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

13. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them on the board.

Lesson Plan for Control Group

Period 17-18

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the main idea and details of the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "The value of books".
4. Writing a composition about "The value of books"

Content : The topic "The value of books"

Teaching aids : O.H.P., word cards, sentence cards.

Vocabulary items :

encyclopedia	short story
dictionary	title
poetry	illustration
novel	author

Structure

Teaching activities

1. The teacher and the students talk about the advantage of the books.
2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of the present tense, present perfect tense, past tense and some vocabulary items they have studied.

4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students.

5. The teacher introduces the topic and asks the questions about the topic. For example

- Do you like reading books?
- How do you read books?
- What kind of book do you like most?
- How important are books to you?
- In what way are books your faithful friend?

6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.

7. The students write composition about the topic individually.

8. The teacher examines the students' writing and give them feedback.

9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.

10. Let the students do the exercise in the worksheet.

Lesson Plan for Experimental Group

Period 19-20

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the main idea and details of the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "Superstition".
4. Writing a composition about "Superstition."

Content : The topic "Superstition"

Teaching aids : O.H.P., word cards

Teaching activities

1. The teacher introduces the topic and asks the students what ideas should be in this topic. For example
 - What does superstition mean?
 - Are you superstitious?
 - Are people today still superstitious?
 - Why are many Thai people superstitious?
 - How important is superstition to Thai people?
2. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.
3. The students write the first drafts individually.
4. Each student reads his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.

5. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

6. The students improve their drafts.

7. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them positive feedback.

8. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

9. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

10. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

11. The students check their drafts for correctness.

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

12. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

13. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them on the board.

Lesson Plan for Control Group

Period 19-20

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Telling the main idea and details of the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "Superstition".
4. Writing a composition about "Superstition."

Content : The topic "Superstition"

Teaching aids : O.H.P., word cards, sentence cards.

Vocabulary items :

superstition	disadvantages
unreasonable	self-confidence
predict	believe
important	bad luck
influence	

Teaching activities

1. The teacher and the students talk about how important is superstition is to Thai people.
2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of present simple tense, simple past, past perfect and some vocabulary items they have studied.

4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students.

5. The teacher introduces the topic and asks the questions about the topic, for example:

- What does superstition mean?
- Are you superstitious?
- Are people today still superstitious?
- Why are many Thai people superstitious?

6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.

7. The students write compositions about the topic individually.

8. The teacher examines the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.

9. Let the students do the exercise in the worksheet.

Worksheet

Superstitions. Do you believe in luck? Complete the sentences with words and expressions from the box.

1. If a black cat, you'll have good luck.
2. If some wine, ... some salt over you left shoulder to keep bad luck away.
3. If the sky this evening, the weather is going to be fine tomorrow.
4. If your first visitor in the New Year dark hair, ...
..... good luck all year.
5. You'll have bad luck if you under a ladder, ...
..... an umbrella in the house, or a hat on
a bed. If you a mirror, you'll have seven years'..
.....
6. If the palm of your hand itches, you're going to...
..... some money.

bad luck, break, get, has, is red, left, open, see, throw,
walk, you'll have, you see, you spill

Lesson Plan for Experimental Group

Period 21-22

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the events "At the seaside".
4. Writing about the topic "At the seaside."

Content : The topic "At the seaside."

Teaching aids : vocabulary sheet, task work

Teaching activities

1. The teacher introduces the topic and asks the students what events or ideas should be in this topic. For example
 - What do people usually do in summer?
 - Where do you like to go when you have a long vacation?
 - How can you go there?
 - How is the weather at the seaside?
 - What do you like to do during your stay at the seaside?
2. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.
3. The students write the first drafts individually.
4. Each student reads his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.

5. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.

6. The students improve their drafts.

7. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them positive feedback.

- You have used some good words in your story.

- I can see you really thinking.

8. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

9. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

10. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

11. The students check their drafts for correctness.

The teacher suggests that the emphasize these patterns.

- Present Perfect, simple Past

- Present Perfect Progressive

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

12. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

13. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them on the board.

Lesson Plan for Control Group
Period 21-22

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the events "At the seaside".
4. Writing about the topic "At the seaside."

Content : The topic "At the seaside."

Teaching aids : Sheet, O.H.P.

Vocabulary items :

seaside	convenient	refreshing
summer	comfortable	fishing-boat
seashore	beach	

Structure

- Present Perfect
S + have / has + V₃
- Present Perfect Progressive
S + have been + V₃

Teaching activities

1. The teacher stimulates the students by talking about the place where the students go in summer and let them talk about it.
2. The teacher states the objectives of this lesson.
3. The teacher reviews the usage of present simple and some vocabulary items they have studied.
4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students.
5. The teacher introduces the topic and asks students what events or ideas should be in this topic.
6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.
7. The students write composition about the topic individually.
8. The teacher examines the students' writing and give them feedback.
9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.
10. Let the students do the exercise in the worksheet.

WorksheetChoose the correct form.

1. I letters for the last two hours.
(am writing / have been writing / wrote)
2. I out with some friends tonight.
(am going / go / have been going)
3. A : "how long learning English?"
(are you / have you been)
B : "Since last summer."
4. When I was a child, we in a house by a river.
(have been living / have lived / lived)
5. I this watch since my 18 th birthday.
(have had / have)
6. A : "How long Jessica?"
(have you known / do you know)
B : "We at school together 40 years ago.
(have been / were)
7. I ill for three days now. I think I'd better
call the doctor. (am / have been)

Lesson Plan for Experimental Group
Period 23-24

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "What I would like to become."
4. Writing about the topic "What I would like to become."

Content : The topic "What I would like to become."

Teaching aids : word cards

Teaching activities

1. The teacher introduces the topic and asks the students what events or ideas should be in this topic.
2. The teacher writes down the details students have told on the blackboard.
3. The students write the first drafts individually.
4. Each student reads his/her first draft and lists the words or expressions he/she can't write in English.
5. The students ask the teacher about the words they can't write in English. The teacher might tell them or ask the other students who know these words to tell them.
6. The students improve their drafts.

7. Let 2-3 students read their drafts to the class.

When they have finished their reading, the teacher reinforces them by giving them the positive feedback. For example

- Great work
- I like your story very much.
- I can see you're really thinking.

8. The teacher shows the writing written by the teacher on O.H.P. and read to the class.

9. The teacher divides class into 10 groups of 4 persons. Then the students share their drafts to read among them, and give the writing response to their peers. Each student must read all of drafts in his/her group.

10. The students write the second drafts. They can get information to improve their drafts from the teacher and peers' feedback.

11. The students check their drafts for correctness.

The teacher suggests that the emphasize these patterns.

- Present Progressive
- be going to + V₁

After checking their own drafts, the students ask their peers to read and check the drafts for correctness.

12. The students write the final drafts. Before sending the drafts to the teacher they must have been revised and rewritten the drafts for the best texts.

13. The teacher and the students choose the 10 best writing texts and show them on the board.

Lesson Plan for Control Group

Period 23-24

General Objective

Students are able to write about interesting things in their daily lives.

Terminal Objectives

Students are able to demonstrate their writing abilities correctly by :

1. Telling and writing the right meaning of vocabulary items.
2. Answering the questions about the topic.
3. Discussing and stating their own points of view about the topic "What I would like to become."
4. Writing about the topic "What I would like to become."

Content : The topic "What I would like to become."

Teaching aids : word cards

Vocabulary items :

dream	be able to	future
true	entrance examination	wish
well-paid job	profession	be good at

Structure

- would like + infinitive
- will be going to

Teaching activities

1. The teacher stimulates the students by talking about their ambitions.
2. The teacher states the objectives of this lesson.

3. The teacher reviews the usage of
Present Progressive
Simple Present
Some vocabulary items they have studied.
4. The teacher explains the meaning of vocabulary items and structures to the students by using word cards.
5. The teacher introduces the topic and asks students what events or ideas should be in this topic.
6. The students answer the questions and the teacher writes them on the blackboard.
7. The students write composition about the topic individually.
8. The teacher examines the students' writing and give them feedback.
9. The teacher evaluates the students' writing abilities from their writing or by observing while they are doing activities.
10. Let the students do the exercise.

ภาคผนวก ข -

- แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ
- แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เวลา 1.30 ชั่วโมง 200 คะแนน

โปรดกรอรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนต่อไปนี้

ชื่อ _____ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง _____
 เพศ _____ อายุ _____ ปี

คำชี้แจง ข้อสอบฉบับนี้มี 2 ข้อ คือ

1. เขียนเรื่องจากรูปภาพ (100 คะแนน)
2. เขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ (100 คะแนน)

นักเรียนจะต้องทำข้อสอบทั้ง 2 ข้อ ให้ความยาวข้อละประมาณ 100 คำ
 โดยนักเรียนจะต้องเขียนลำดับเรื่องราวได้ดี สื่อความหมายจากความคิดให้เป็นที่น่าสนใจ
 ได้อย่างชัดเจน การใช้ภาษาตัวสะกดได้ถูกต้องและมีความสมบูรณ์ของการเขียน

ข้อที่ 2

คำสั่ง จงเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ ที่นักเรียนประทับใจที่สุด 1 เรื่อง
โดยมีความยาวประมาณ 100 คำ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 1

ผลที่จะเกิดตามมา

โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนต่อไปนี้

ชื่อ _____ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง _____
 เพศ _____ อายุ _____ ปี

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มี 4 ข้อ ใช้เวลาทำ 10 นาที
2. ข้อสอบแต่ละข้อให้นักเรียนบอกผลที่จะเกิดขึ้นตามมา จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ ให้นักเรียนนึกหาคำตอบ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และนึกหาคำตอบที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ไม่ซ้ำแบบใคร

ตัวอย่างข้อ (0) อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าคนเราสามารถบินได้เหมือนนก

คำตอบ อาจจะเป็น

- คงต้องมีการจราจรทางอากาศ
 - ไม่มีเครื่องบินหรือยานอื่น ๆ ได้
 - ไม่ต้องเปลืองงบประมาณสร้างถนน
 - อาจมีอุบัติเหตุเพิ่มขึ้น
3. นักเรียนต้องทำทุกข้อ ถ้านึกคำตอบข้อใดไม่ได้ให้ ว่างไปทำข้ออื่นก่อน แล้วค่อยย้อนกลับมาทำที่หลัง
 4. จงพยายามทำให้เร็วที่สุด และให้ได้คำตอบมาก ๆ ด้วย จึงจะดี

“ ขอขอบคุณในความร่วมมือ ”

ผลที่จะเกิดตามมา

1. ถ้าคนเราไม่จำเป็นต้องนอน อะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

คำตอบ 1.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

2. อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าโลกนี้มีแต่ผู้ชาย บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้.

คำตอบ 1.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

3. ถ้ามนุษย์เราสามารถหายตัวได้ อะไรจะเกิดตามมา บอกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

คำตอบ 1.

[illegible]

4. ถ้าใช้น้ำแทนน้ำมันได้ อะไรจะเกิดตามมาบ้างบอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

คำตอบ 1.

[illegible]

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 2

แบบแต่งเรื่องสั้น

โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนต่อไปนี้

ชื่อ _____ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง _____

เพศ _____ อายุ _____ ปี

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มี 4 ข้อ ใช้เวลาทำ 30 นาที
2. ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพภายในเวลาที่กำหนด
3. ในแต่ละภาพ ให้นักเรียนพิจารณา กิริยาท่าทาง อารมณ์ หรือความรู้สึกของบุคคลในภาพ แล้วเขียนบรรยายสั้น ๆ ให้ได้ใจความว่าแต่ละคนรู้สึกอย่างไร ทำอะไร เพราะเหตุใด จึงรู้สึกคิดอย่างนั้นให้ได้เรื่องในมุมต่าง ๆ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ตัวอย่าง

ภาพที่ (0)

คำตอบที่ 1

ซี่ยตกใจมาก คิดว่าอดุลย์ตายเสียแล้ว แต่เดชรู้สึกไม่พอใจที่ซี่ย่วนวายอยู่กับคนป่วยมากเกินไป เพราะเขาต้องการให้ออดุลย์พักผ่อนอยู่ตามลำพัง ส่วนอดุลย์รู้สึกกระหายน้ำมาก แต่เขาก่อนเปลี่ยนจนพูดไม่ออก

คำตอบที่ 2

เดชรู้สึกโมโหจนทนไม่ไหว ที่อดุลย์และซี่ยซึ่งเป็นลูกค้า เมมา แล้วคุยโต โอ้อวดเสร็จแล้วไม่มีเงินจ่าย ซี่ยโมโหให้เดชมาก ที่ต้อยอดุลย์จนไปก่อกบฏขึ้น เขาคิดว่าเดชทำเกินไป อดุลย์รู้สึกมีแรง จินตนาการเห็นดาวกระพริบอยู่เต็มไปหมดเพราะฤทธิ์หมัด

4. นอกจากที่ยกตัวอย่างไว้แล้ว ยังมีคำตอบอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งเวลานักเรียนทำจริงๆ จะต้องพยายามคิดหลายๆ แง่มุม ให้ได้คำตอบที่คนอื่นคาดไม่ถึง จึงจะได้คะแนนมาก

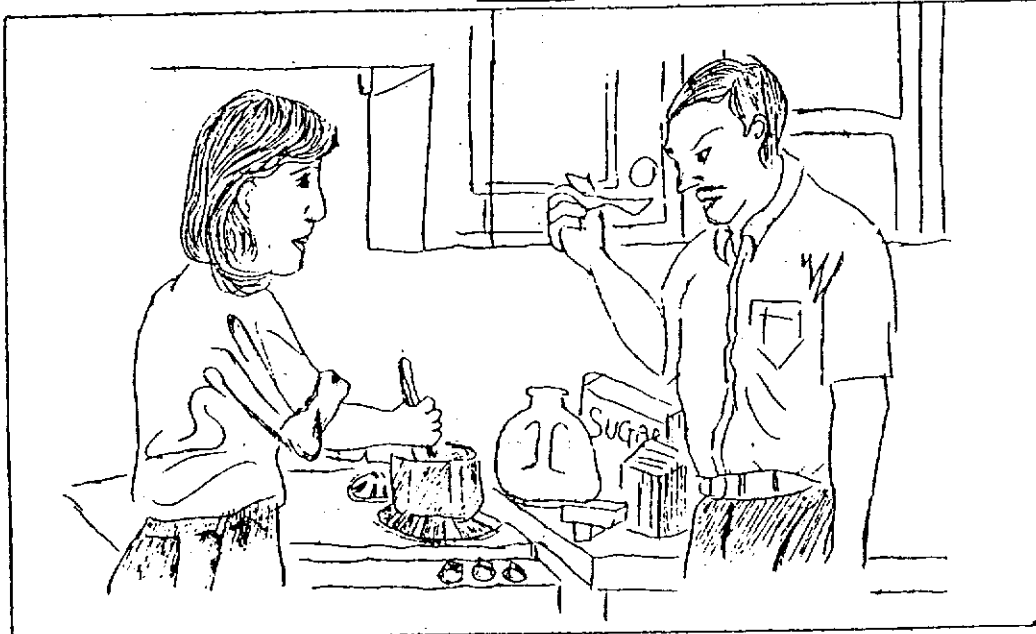
5. ถ้าพบว่าภาพใดคิดคำตอบไม่ค่อยออก จงเว้นข้ามไปทำภาพอื่นๆ ต่อไปก่อน เมื่อมีเวลาเหลือ จึงค่อยย้อนกลับมาทำใหม่ จงพยายามทำให้ครบทุกภาพ

6. ไม่ต้องกังวลว่าคำตอบของนักเรียนจะผิดเพราะกิจกรรมนี้ไม่คำนึงถึง ความถูกหรือผิดเป็นสำคัญ นักเรียนมีสิทธิ์คิดได้เต็มที่

“ หวังว่าคงคิดคำตอบได้มาก หลายแง่มุมและไม่ซ้ำแบบใคร ”

แยกแต่งเรื่องสั้น

ภาพที่ 1

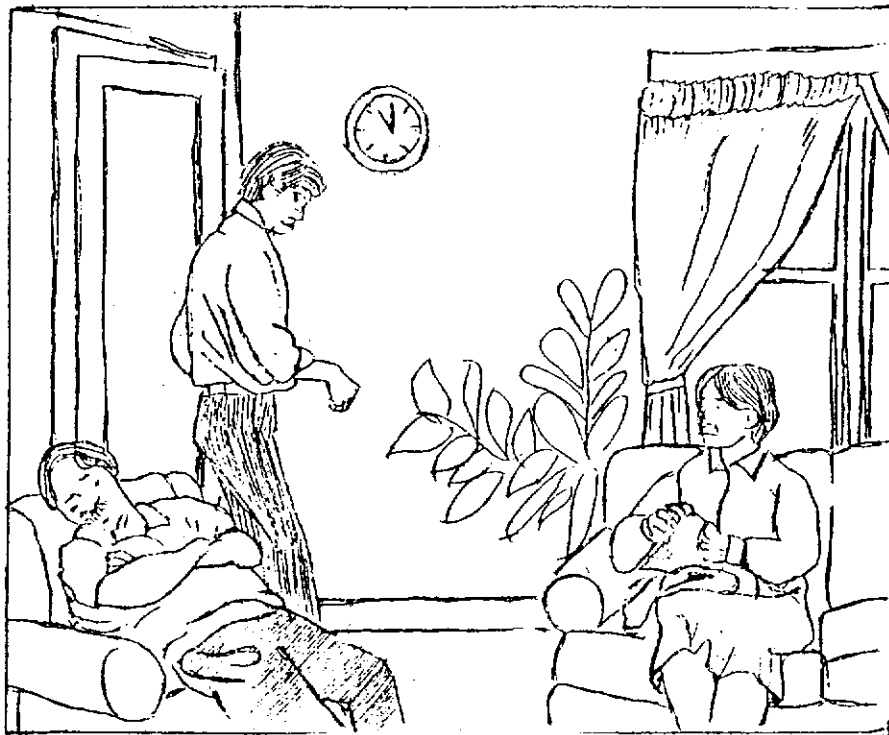

คำตอบ

1.

2.

ภาพที่ 2

คำตอบ

1.

2.

ภาพที่ 3

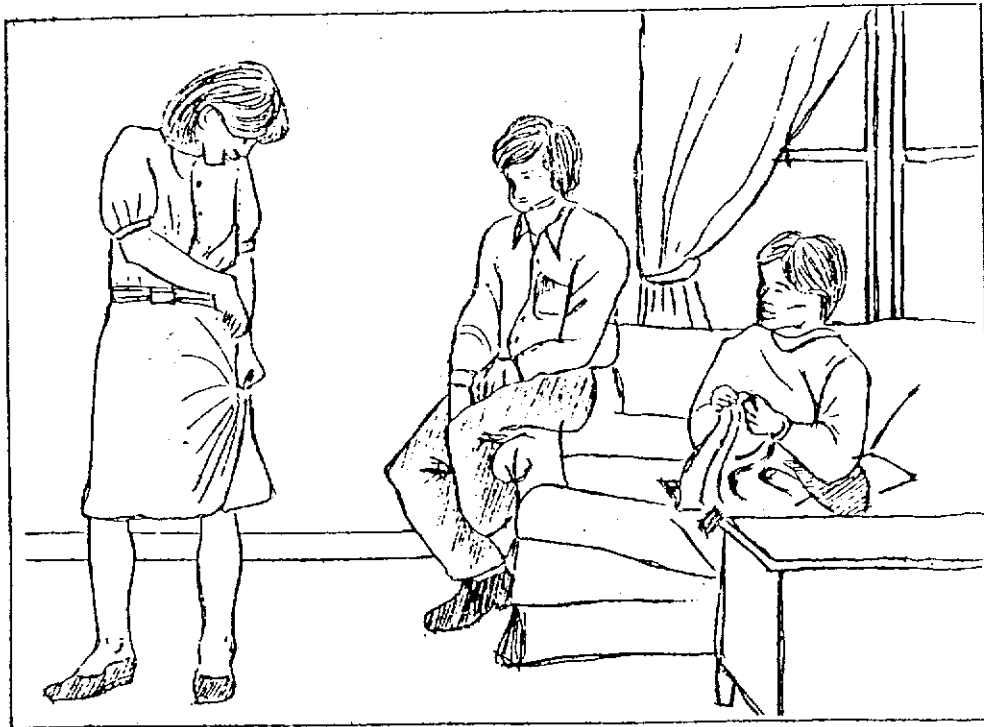

คำตอบ

1.

2.

ภาพที่ 4

คำตอบ

1.

2.

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 3

ความสัมพันธ์ทางสังคม

โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนต่อไปนี้

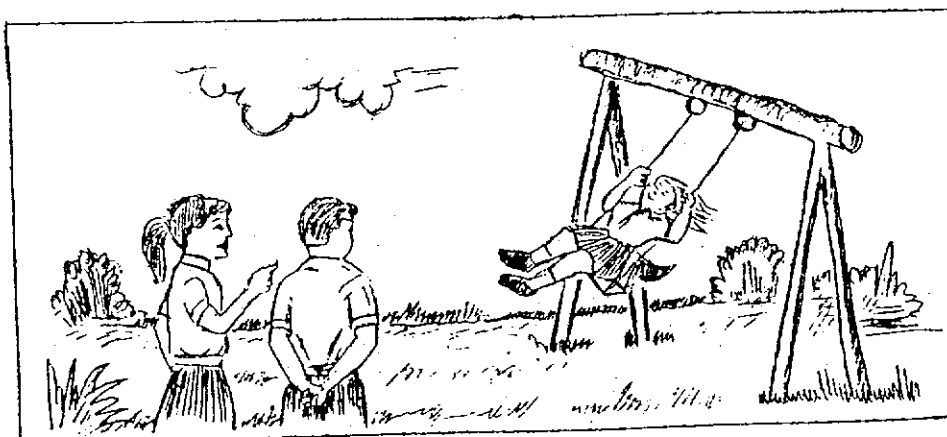
ชื่อ _____ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง _____
 เพศ _____ อายุ _____ ปี

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มี 4 ข้อ ใช้เวลาทำ 10 นาที
2. ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถามว่า บุคคลใดในภาพนั้นควรจะพูดว่าอะไรบ้าง บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายในเวลาที่กำหนด พยายามนึกหาคำตอบที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ไม่ซ้ำแบบใคร

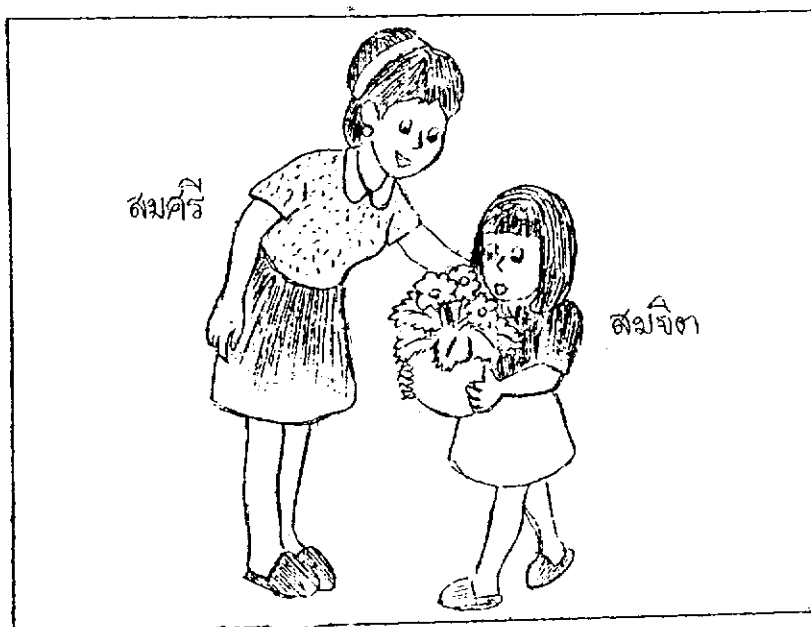
ตัวอย่าง

ภาพที่ (0)

เด็กหญิงคนที่ขี้อีมือควรพูดว่าอย่างไร

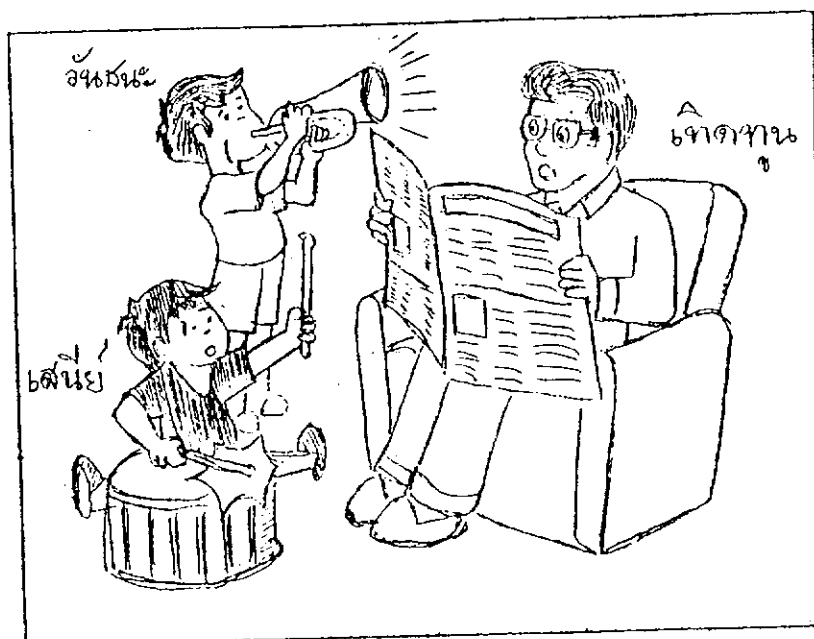
- คำตอบ
- แกว่งแรงจังนะ
 - ฉันอยากเล่นมั่ง
 - ที่โรงเรียนฉันก็มี
 - เมื่อวานฉันลองเล่นแล้ว สนุกดี
 - น่าสนุกนะเธอ

สมัคริควรพุดว่าอย่างไร

คำตอบ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper appears to be a standard notebook page or a sheet of stationery. There is no handwriting or other markings on the page.

เหตุทบทวนคดีว่าอย่างไร

คำตอบ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ภาคผนวก ค.

- ตารางแสดงคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง
- ตารางแสดงการหาคุณภาพแบบทดสอบ

ตาราง 8 คะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง ก่อนและ
หลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff	คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff
1	98	125	27	20	68	118	50
2	25	119	94	21	50	103	53
3	111	136	25	22	90	128	38
4	50	113	63	23	75	128	53
5	101	137	36	24	77	133	56
6	82	119	37	25	73	126	53
7	92	127	35	26	89	131	42
8	108	139	31	27	84	127	43
9	40	118	78	28	85	127	42
10	34	118	84	29	83	125	42
11	103	145	42	30	75	122	47
12	68	127	59	31	81	124	43
13	68	122	54	32	5	112	107
14	94	142	48	33	101	131	30
15	80	123	43	34	113	142	29
16	114	124	10	35	93	125	32
17	64	118	54	36	39	112	73
18	85	116	31	37	85	133	48
19	68	121	53	38	34	117	83

MD = 49.15

ตาราง 9 คะแนนความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของกลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff	คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff
1	88	109	21	20	94	107	13
2	77	117	40	21	75	111	36
3	68	108	40	22	86	122	36
4	78	104	26	23	68	106	38
5	91	113	22	24	69	104	35
6	68	95	27	25	92	103	11
7	68	109	41	26	47	114	67
8	74	106	32	27	68	101	33
9	82	105	23	28	89	106	17
10	44	103	59	29	79	110	31
11	74	107	33	30	70	114	44
12	110	119	9	31	65	105	40
13	69	105	36	32	39	114	75
14	39	99	60	33	84	119	35
15	68	51	-17	34	49	102	53
16	76	108	32	35	80	116	36
17	75	99	24	36	42	104	62
18	93	118	25	37	87	106	19
19	44	114	70	38	68	105	37

MD = 34.76

ตาราง 10 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff	คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff
1	143	135	-8	20	108	179	71
2	98	145	47	21	128	157	29
3	144	195	51	22	109	155	46
4	104	142	38	23	150	181	31
5	118	175	57	24	136	170	34
6	108	139	31	25	90	121	31
7	140	184	44	26	116	164	48
8	174	227	53	27	165	201	36
9	98	175	77	28	100	160	60
10	96	156	60	29	174	252	78
11	182	157	-25	30	208	250	42
12	111	175	64	31	187	216	29
13	125	189	64	32	131	247	116
14	132	182	50	33	143	188	45
15	146	196	50	34	118	181	63
16	268	380	112	35	165	216	51
17	148	171	23	36	154	187	33
18	131	189	58	37	134	186	52
19	120	176	56	38	146	138	-8

MD = 47.07

ตาราง 11 คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff	คนที่	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	Diff
1	114	163	49	20	119	154	35
2	147	171	24	21	113	148	35
3	155	196	41	22	145	182	37
4	143	182	39	23	171	232	61
5	126	163	37	24	130	150	20
6	145	182	37	25	140	154	14
7	104	175	71	26	125	185	60
8	200	241	41	27	139	123	-16
9	99	146	47	28	144	228	84
10	124	153	29	29	123	162	39
11	127	180	53	30	203	236	33
12	152	174	22	31	91	98	7
13	138	194	56	32	129	156	27
14	138	192	54	33	143	166	23
15	161	185	24	34	112	121	9
16	100	100	0	35	127	139	12
17	167	186	19	36	139	176	37
18	146	186	50	37	145	224	79
19	134	150	16	38	100	123	23

MD = 34.94

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียน
ภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก (t)
	X	S.D.	X	S.D.	
1	46.46	7.65	23.15	15.01	7.05
2	47.53	5.84	7.50	9.64	18.10

ค่าความเชื่อมั่น = .65

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การตรวจคะแนนของผู้ตรวจ 2 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น = .91

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา
จำนวน 12 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก (t)
	X	S.D.	X	S.D.	
1	16.92	5.31	8.76	3.04	6.76
2	18.34	3.75	12.20	4.59	5.24
3	17.76	5.23	10.00	3.88	6.00
4	16.03	5.25	9.56	4.35	4.78
5	8.19	2.29	6.08	1.75	3.68
6	8.19	2.00	6.72	2.15	2.53
7	7.46	1.88	5.72	2.42	2.87
8	7.26	2.75	5.48	1.89	2.69
9	18.57	5.81	11.48	4.15	5.00
10	17.53	4.97	12.08	3.49	4.52
11	17.26	5.61	8.36	3.37	6.89
12	19.84	10.64	12.20	3.88	3.43

ค่าความเชื่อมั่น = .76

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นามทนาย	ชื่อสกุล สุจาวี
เกิดวันที่	14 เดือน มกราคม พุทธศักราช 2501
สถานที่เกิด	อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 176 หมู่ 8 ถนน ประชาชาติ อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด 45210
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	ศษ.บ. จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2537	กศ.ม. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วย
วิธีการบวนการของเฮวินส์และวิธีสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
ทิพาพร สุจาวี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
ตุลาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์และวิธีสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนหนองพอกวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 76 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 38 คนและกลุ่มควบคุม 38 คน ดำเนินการโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 24 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนและแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้ t-test Difference Score

ผลการทดลองปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการกระบวนการเขียนของเฮวินส์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA IV STUDENTS' ENGLISH WRITING ABILITY
AND SEMANTIC CREATIVITY THROUGH HEWINS'S WRITING PROCESS METHOD
AND THE METHOD IN THE TEACHER'S MANUAL.

AN ABSTRACT
BY
TIPAPORN SUJAREE

presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of
Education degree in the Secondary Education
at Srinakarinwirot University
October 1994

The purpose of this study was to compare Mathayom Suksa IV students' English writing Ability and Semantic Creativity through Hewins's writing Process Method and the Method in the Teacher's Manual.

The subjects were 76 Mathayom Suksa IV students in the second semester of 1993 academic year of Nongphokwittaya School, Amphur Nongphok, Roi-et. The randomized control group pretest-posttest design was used in the experiment. The experimental group was instructed through the Hewins's writing process method; whereas the control group was instructed through the method in the teacher's manual. Each group was taught with the same contents for twenty-four 50 minutes' periods.

The writing ability test and semantic creativity test administered by the researcher were used in the study. The score of the writing ability test and semantic creativity test were statistically analyzed by the t-test Difference Score.

The result of the study indicated that :

1. The writing ability between the experimental and control groups was significantly different at the .01 level.
2. The semantic creativity between the experimental and control groups was significantly different at the .05 level.